

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Čekovni račun: Ljubljana številka 10,650 in 10,349 za inserate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6,

20 letnica mednarodnega urada dela

V nekaj dneh se bo že pet in dvajsetič zbrala mednarodna konferenca dela na svojem rednem zasedanju v Ženevi. Pri tej priložnosti bo tudi velika mednarodna ustanova, ki nosi ime Mednarodnega urada dela in ki ji vsakoletne konference služijo kot neke vrste vsoljni parlament dela, slavila dvajset let svojega plodnosnega obstoja.

Versajska mirovna pogodba je ustvarila celo vrsto velikih mednarodnih ustanov: Zvezo narodov, Mednarodni urad dela, a med vsemi je slednji pokazal največ življenjske sposobnosti in razvil najbolj plodnosno delo, ki nosi v sebi seme trajne vrednosti. Razburkani politični dogodki, ki so zadnja leta pretresali svet in so ohromili mednarodno sodelovanje, tej ustanovi niso prizadeli skoraj nobene škode, prav tako malo, kakor ji je škodovala gospodarska stiska, ki je človeštvo trpinčila od l. 1930 dalje. Mednarodni urad dela je nemoteno opravljal svojo službo in izpolnjeval vedno večje naloge, ki so se kopičile, tudi takrat, ko se je dejansko podrla stavba Zveze narodov, pa čeprav je bil upravno na njo navezan.

Sedanji vrhovni ravnatelj Mednarodnega urada za delo John Wynant je na vprašanje, kje je treba iskati pravih vzrokov te neprestane plodne rasti in tega od političnih dogodkov nemotene delo, odgovoril, da sta za to dva vzroka. Prvi je, da je Mednarodni urad dela, čeprav pod streho Zveze narodov, znal ohraniti svojo popolno samoupravo, tako, da so države, ki so iz političnih vzrokov ostale izven Zveze narodov ali pa so pozneje iz nje izstopile ter si s tem pridobile nazaj svobodo političnega razvoja, ostale v Mednarodnem uradu dela in tamkaj nemoteno in z nezmanjšano voljo sodelovale. Drugi vzrok pa je, da se v Mednarodnem uradu dela niso zbirali samo predstavniki posameznih držav, torej le diplomati in državniki, marveč, da je način organizacije omogočil, da so se tamkaj sestajale vse socialne in gospodarske sile sveta, zastopane po zastopnikih delavcev, delodajalcev in državnih občeštev. Kajti v izključno političnih vprašanjih so mogoča nasprotja, ki mednarodno sodelovanje izključujejo, in za dosegajo izključno političnih ciljev posamezni narodi mednarodnega sodelovanja morda ne potrebujejo, toda gospodarsko udeleževanje ima dandanes bistveno mednarodni značaj in prinaša že samo s seboj vse predpogoje za zbiranje sil in za podpiranje posameznikov skupnim zakonom. To sta bila dva poglavitna vzroka, ki sta Mednarodnemu uradu za delo omogočila, da je vse dosedanje potrese, ki so na drugih poljih mednarodno sodelovanje zrahljali, ako ga že niso popolnoma porušili, sorazmerno mirno preživel in da njegovo delo prav za prav ni bilo ovržano.

Mednarodni urad dela je imel tudi od prvega početka srečo, da so ga vodili možje izrednih sposobnosti, ki so se znali obdati s štabom najbolj izbranih sodelavcev iz vseh narodov sveta. Ako že govorimo o dvajsetletnici te ustanove, moramo v tej zvezi omeniti dve osebnosti, ki sta Mednarodnemu uradu dela v Ženevi vtisnili pečat svojih genijev. To sta bila dva Francoza. Prvi, Arthur Fontaine, ki je sam zasnoval in vodil prvo mednarodno združenje za zakonito zaščito delavstva ter tako postal ustanovitelj Mednarodnega urada dela ter njegov največji pobudnik. Drugi, Albert Thomas, ki je iz enega najbolj nadarjenih francoskih parlamentarcev postal prvi voditelj Mednarodnega urada dela, kjer je uresničil in daleč nadkrilil pričakovanja, ki so ga vanj stavili pravi prijatelji delavstva. Ta dva moža sta vdahnila tej ustanovi vsa njeno vsebino, sta usmerila njeno poslovanje, ji dala njuna izročila ter ji priborila spoštovanja vredno mesto v mednarodnem življenju. To ni bilo lahko. Treba je bilo spraviti okrog iste delovne mize na stotine in stotine sodrušnikov, ki so pripadali raznovrstnim socialnim slojem ter jih naučiti, da so doumeli medsebojno povezanost človeškega občestva in z iskreno poštenostjo iskali srednjih rešitev, ki spoštujejo pravice vseh. Treba je bilo šele ustvariti avtoriteto Mednarodnega urada dela v socialnih in gospodarskih vprašanjih, avtoriteto, ki so jo prostovoljno in radevolje sprejele posamezne vlade večlanih držav, a tudi drugi, ki so se iz kakršnihkoli razlogov držali izven organiziranega območja te velike ustanove.

V dvajsetih letih, odkar Mednarodni urad dela deluje, je vse te svoje cilje dosegel in jih celo daleč prekosil. Postal je svetovno študijsko središče za vsa socialna in gospodarska vprašanja, svetovno žarišče neprecenljivih izkustev, ki si jih je ta ustanova pridobila s proučevanjem razmer po vseh krajih sveta, dragocena zakladnica statističnega gradiva, ki ga nikjer drugod na svetu nimajo. Postal je še več, kajti danes smemo z mirno vestjo reči, da se je Mednarodni urad dela uveljavil kot mednarodna posvetovalnica, kamor zasebniki, zasebne organizacije in države prihajajo po nasvete za svoje lastne zakonodaje. Mednarodni urad dela se je izognil veliki nevarnosti, da bi postal orodje kakšnega posebnega socialnega svetovnega nazora, ker je od prvega trenutka dalje znal pritegniti k sodelovanju vse, kar se udeležuje na polju socialnega in gospodarskega snovanja ter izkoristiti vse moralne vrednote, ki prispevajo k organizaciji mednarodnega družabnega življenja na osnovi spoštovanja običajnih koristi v okviru spoštovanja socialnih pravic vsakega posameznika.

25. zasedanje kongresa Mednarodnega urada dela ima na svojem dnevnem redu spet vprašanja, ki segajo vprav v globine sodobnih socialnih in gospodarskih razmer, med njimi vprašanje delovnega časa. Pravočasno bomo svoje bravce opozorili na zaključke tega mednarodnega delovnega parlamenta, ki se v eni najbolj razburkanih političnih razdobjih sestaja k delu, miren in navdahnjen z najboljšo voljo, da koristi človeštvo.

Dunajska vremenska napoved: čez dan se bo zjasnilo, ponekod nevihte z viharjem in nalivom, lahen padec temperature.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno oblačno vreme z dežjem od časa do časa, posebej v zahodni polovici. Ponekod nevihte.

Zagrebska vremenska napoved: Slabo deževje z močnejšimi vetrovi.

Voditelj Slovencev - slovenskim županom

„Valpeti so nas mučili, a župani so bili kri naše krvi, živeli so življenje našega kmeškega ljudstva ter delili z njim njegovo usodo, dobro in hudo“

Ob priliki predaje listin častnega občanstva 322 slovenskih občin dr. A. Korošču v hotelu Union v Ljubljani

Gospod predsednik Županske zveze!
Gospodje župani!

Pravkar mi je predsednik županske zveze, gospod Novak, izročil knjigo, v kateri se nahaja skupna diploma 322 slovenskih občin, ki so bile tako dobre in me izvolile za svojega častnega občana.

Gospodje župani! Za to izkazano mi čast izrekam Vam, Vašim občinskim odborom in Vašim občanom najiskrenejšo zahvalo.

Naj vpletem samo na kratko svoja osebna razmišljanja o časteh.

Vem, da se lahko samo živim ljudem podeljujejo nekatere časti, vendar sem načelno mišljenja, da bi se naj ljudem vobče izkazovale časti šele po smrti, kadar leži pred nami že cela knjiga življenja z vsemi njihovimi grehi in zaslugami. Kljub tej načelni razliki v naziranju o podeljevanju časti Vam kot izobražen človek ponavljam svojo zahvalo.

Življenje, polno neprestanih političnih borb, me je vzgajilo tako — ne zamerite mi, da govorim iskreno — da mi je kakršnokoli izkazovanje časti le malokdaj prijetno in dobrodošlo. Ta »malokdaj« nastopa vsakokrat ob priliki volitev, kadar vsako izkazovanje časti in vsaka hvala prinaša naši stranki in meni vse večje in večje število glasov. Kajti po vsem svetu je pač tako, da se glasovi, oddani pri volitvah, ne vagajo, ampak štejejo, kar pa seveda ne izključuje, da se kljub temu po vsakih volitvah tisti, ki so propadli, tolažijo, da so vsaj moralno zmagali. A te tehtnice za »moralne zmage« niso ne zanesljive, ne razveseljive, ampak edinole tolažljive. Toda pustimo taka teoretična razmišljanja v stran in poglejmo stvarnosti v oči!

Vendar le moram izjaviti, da polagam veliko važnost in sem zelo ponosen na to, da me je 322 občin, torej velika večina slovenskih občin imenovala za svojega častnega občana. To imenovanje mi namreč najbolj očito dokazuje, da nisem izgubil povezanosti s svojim dragim slovenskim narodom, da nisem izkoreninjenec, da me večina Slovencev, in upam tudi Slovenk, ima vsaj malo, malo rada in da prav tako čuti, kako tudi jaz slovenski narod zelo, zelo ljubim. Izjavljam pa obenem in prosim, da se mi verjame, da onim 85 občinam, ki danes tukaj niso

zastopane, tega niti najmanj ne zamerjam! In prepričan sem, tudi Vi ne!

Opravičen sem, da se naslanjam na mišljenje in sodbo slovenskih županov in se s tem ponašam. Odkar beleži zgodovina v svojih knjigah tudi Slovence, vedno je bilo mišljenje in sodba županov, naj jim je bil poverjen kakršenkoli delokrog, merodajno za slovenski narod. Valpeti so nas mučili in topli, a župani so bili kri naše krvi, živeli so življenje našega kmeškega ljudstva ter delili z njim vso njegovo usodo, dobro in hudo.

In tudi danes je ugled županov med slovenskim narodom zelo velik. Narod si jih voli v svobodnih volitvah, vodstvo dobrega dela javnega življenja je položeno v njihove roke. Župani so tolmači narodovega mišljenja in narodovih želja. Župani so zaščitniki in zagovorniki narodovih pravic. Župani so po občinah izvoljeni, od naroda postavljeni narodni očetje in voditelji. Biti župan je veliko breme, biti župan pa je tudi visoka čast!

Župani pa so dandanes pri nas v državi tudi, ako jih posmatramo iz samoupravnega vidika, voditelji najširje zgrajenih, najsvobodnejše delujočih samoupravnih teles. Mi živimo v dobi borbe za samoupravo, za široke samouprave. Naše življenje v Jugoslaviji je prav za prav neprestana borba za samoupravo. A te samouprave naj bodo po naši zamisli take, da ne bodo Jugoslavije razrahljale, ampak jo okrepile in utrdile! Mislim in upam, da smo vsak dan bliže tem našim idealom, katerih nositelji in predstavniki so vprav župani naših kmečkih občin.

Dobro upravljane občine, složna in zavedna slovenska domovina in močna ter nepremagljiva Jugoslavija, to je cilj in smisel vsega našega delovanja, to je končno naš najvišji in glavni program.

Nad vsemi nami pa naj čuje in bdi beli orel Karadjordjevičev, in zato mi dovolite, da zakličem obenem z Vami:

Živio kralj!
Živio knez namestnik!
Živela Jugoslavija!
Živela Slovenija!
Živeli slovenski župani!

Se enkrat se Vam zahvaljujem za vse, kar ste mi s to knjigo poklonili!

Ali Anglija že omahuje

Londonski listi razlagajo pomirjevalne ponudbe angl. ministrov Nemčiji

Nedeljski tisk je soglasen v tem, da govori, ki so jih imeli v parlamentu britanski ministrski predsednik Chamberlain, zlasti pa lord Halifax in ki so se tikali Nemčije, ne pomenijo nikakršne spremembe angleške zunanje politike. »Sunday Times« piše v uvodniku, da se lahko zanesljivo trdi, da ne gre za opustitev sedanje politike, ki jo je zavzela Velika Britanija po vikorakanju nemških čet v Prago. Angleška vlada bo vztrajala krepko pri vseh sporazumih, ki so bili pred kratkim zaključeni in ima iskreno željo, da se sporazume še izpopolni, kakor hitro bo tudi mogoče s sporazumom s Sovjetsko Rusijo. Lord Halifax je hotel v svojem govoru poudariti samo to, da fronta proti napadalcu nima napadalnega značaja.

»Observer« pravi, da ne gre za ponovno vračanje k monakovskim metodam. Smisel govora lorda Halifaxa je, tako pravi list, da se hoče angleška vlada izogniti nesporazumljenjem in je zaradi tega vzela v svoje roke delo za ohranitev miru. Tako vlada, kakor ves narod sta sklenila, da na razumno stališče odgovorita z razumnim

stališčem in je britanska vlada pripravljena pričeti pogajanja na temelju enakopravnosti. Ta poziv ne predstavlja prav nobene spremembe politike do Sovjetske Rusije. Monakovo ni prva številka v dolgi vrsti nadaljnjih angleških popuščanj, temveč nekaj, kar se ne more več vrniti in se torej ne more nekaj podobnega monakovski metodi nič več zgoditi.

Novo izjave lorda Halifaxa

London, 12. jun. Zunanji minister lord Halifax je danes v spodnji zbornici imel daljši govor, v katerem se je izjavil o Poljski in o položaju na Daljnem vzhodu.

Glede Poljske je dejal: Čeprav bi bila Anglija vesela, ako bi se spor med Poljsko in Nemčijo rešil na prijateljski način, in čeprav angleška vlada misli, da je ta spor mogoče tako rešiti in da bi moral biti rešen na miren način, je samo po sebi razumljivo, da takoj izbruhne vojna, v katero bi bila zapletena tudi Anglija, ako bi Nemčija samo poskusila spremeniti seda-

nje stanje s silo in na način, da bi bila poljska neodvisnost v nevarnosti.

Glede Daljnega vzhoda je Halifax dejal, da ni resnično, da bi se Anglija umaknila iz Šanghaja in da ima angleški admiral polnomočje, da ukrene s svojim brodomjem vse, kar misli, da je potrebno, da zaščiti angleške interese.

Lord Halifax je še dodal, da njegova izjava z dne 8. junija, v kateri je ponudil mirna pogajanja Nemčiji, nikakor ne pomeni, da bi bila Anglija spremenila svojo politiko, ampak je to bil od njene strani samo odkritosrčen poskus olajšati reševanje raznih mednarodnih vprašanj. Anglija ne grozi nikomur, a tudi ne prikriva svojih namenov nikomur, zato sedaj ponovno izjavlja, da mora odslej vsakdo, kdor bo poskušal uporabljati silo, da spremeni stanje meja v Evropi, naletel na polni oboroženi odpor angleškega imperija.

Francija poveljstvo na kopnem Anglija na morju

London, 12. junija. b. »United Press« poroča, da je general Gamelin pri svojem obisku z angleškimi generali do vseh podrobnosti proučil sodelovanje obeh držav za primer vojne. Vojski na kopnem bo poveljeval francoski general, mornarica pa bo prešla pod vrhovno poveljstvo angleškega admirala. Glede skupnega vrhovnega poveljstva obeh letalskih armad pa še ni dosežen sporazum. Francosko letalstvo ima svoje stare izkušnje in tradicijo, medtem ko je angleško letalstvo znatno močnejše od francoskega. Angleško-francoski mornariški razgovori se zdaj nadaljujejo na samih manevrih francoskih in britanskih mornariških enot.

Odmev v Nemčiji na očitke, da proizvaja Nemčija slabo blago

Berlin, 12. junija. AA. DNB. »Berliner Börsen Zeitung« komentira govor, ki ga je imel v britanski poslanski zbornici britanski minister za prekomorsko trgovino g. Hudson. V tem govoru je Hudson izrazil svoje veselje nad tem, da se vedno bolj množijo pritožbe zaradi poslabšanja kakovosti nemškega trgovskega blaga in ker Nemčija lahko blago dobavlja le na daljše dobavne roke.

List piše k temu, da se je te dni večkrat slišalo iz ust državnikov, da Anglija niti ne more, niti misli na to, da uniči nemško gospodarstvo in tudi nima namena postati ovira prirodnemu razvoju njene trgovine. Toda kako licemerno izgleda v praksi ta angleška prepričevanja, pokazuje jasno sama izjava g. Hudsona. Samim Angležem so brzkone znano, da je najslabša metoda tekmovanja oklevetati kakovost konkurenčnega blaga in njene trgovinske sposobnosti. Teh metod se poslužuje g. Hudson. Takšna propaganda merodajnega angleškega ministra proti nemški konkurenci se mora najostreje ožigosati. Celu samim Angležem mora biti jasna, da epadajo takšne izjave težko v okvir izjav ministrskega predsednika. Chamberlaina in zunanjeje ministra Halifaxa, o namenu Anglije, da ne bo delala nobenih težav nemški trgovini.

Solski otroci v Telovi procesiji v Beogradu

Politični zapiski

Tudi Metlika-okolica je imenovala dr. A. Korošca za častnega člana

Ljubljana, 12. junija. AA. Dne 11. junija je delegacija občine Metlika-okolica, ki so jo tvorili župan Jože Nemančič, podžupan Franc Petrič in člana občinskega sveta Ivec Anton ter Nemančič Leopold, predala predsedniku senata dr. Antonu Korošču diplomu častnega občanstva občine Metlika-okolica.

Ob tej priliki se je župan Nemančič iskreno zahvalil voditelju slovenskega naroda za vso njegovo skrb in delo v prid slovenskega naroda, posebno pa kmetijskega stanu. Tolenač mu je hvaležnost in veselje prebivalstva Metlika-okolice, da je po njegove zaslugi bila vsa Bela Krajina zopet priključena k dravski banovini in materi Sloveniji.

G. predsednik senata dr. Anton Korošec se je iskreno zahvalil županu Nemančiču in vsej delegaciji za pozornost, ljubezen in hvaležnost, ki mu jo izkazuje prebivalstvo Bele Krajine.

Potem je isto zastopstvo predalo tudi banu dr. Marku Natlačenju diplomu častnega meščanstva občine Metlika-okolice. G. ban se je za izraženo čast iskreno zahvalil.

Seja odbora JRZ za drav. banovino

Ljubljana, 12. jun. Danes je bila v Ljubljani seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino pod predsedstvom dr. Antona Korošca. Seja se je pričela ob 9.45. V začetku se je predsednik dr. Korošec spominjal smrti tajnika JRZ Mateja Tomazina s krasnim govorom, v katerem je opisal njegove vrline in njegovo delo za stranko. Na koncu je pozval navzočne, da mu vzklíknejo trikrat »Slava«. Vsi navzočni so se odzvali temu pozivu. Za tem je imel dr. Korošec političen referat o našem notranjem in zunanjem političnem položaju, katerega so vsi navzočni z veliko pozornostjo poslušali. Za dr. Koroščem so o gospodarskem položaju govorili poslanec g. dr. Jože Lavrič in član izvršilnega odbora Narodne banke g. Ivan Avsenek. Nato je bil izvoljen izvršilni odbor za dravsko banovino, v katerem so sledeči: za predsednika dr. Anton Korošec, predsednik senata, podpredsednik dr. Miha Krek, gradbeni minister; tajnik g. dr. Franc Kulovec, senator; blagajnik Franc Snaj, minister brez listnice. Sledile so slušajnosti, nakar se je razvila živahna debata. S seja je bila poslana brzojavka predsedniku vlade in notranjemu ministru Cvetkoviču s sledečo vsebino: »Gospodu predsedniku vlade Cvetkoviču, Belgrad. S seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino vam pošiljamo srčne pozdrave. Vsi zaključki so bili sprejeti soglasno. Dr. Korošec.«

Spominske proslave za Štepana in Antona Radiča

V nedeljo, 11. t. m. so po vsem Hrvatskem praznovali rojstni dan bratov Štepana in Antona Radiča. Oba sta se namreč rodila 11. junija, bil je pa Anton starejši od Štepana. Anton je bil ideolog hrvatskega kmečkega gibanja, dočim je Štepan Radič delal neposredno politično med ljudstvom. Zgodovina to očema sta imela velikega česar ni zapisala za nobenim drugim hrvatskim politikom, da sta namreč bila prva, ki sta svoje delo nastonila na ljudstvo samo, ki je bilo od domačih hrvatskih političnih prvakov in kulturnih delavcev zelo zanemarjeno in v politiki sploh ni štelo ničesar. Njuno delo se dá primerjati z delom pokojnega dr. Kreka, ki je bil tako z Antonom, kakor s Štepanom Radičem v prijateljskih odnosih in je njuno gibanje spremljal z velikimi simpatijami.

Spominski govori in manifestacije so bile po vseh hrvatskih krajih, v Zagorju, v Hrvatskem Primorju in Liki, v Slavoniji in Sremu, v Podravini, v Medimurju, v Dalmaciji, v Bosni in Hercegovini. V Zagrebu samem je bil praznik hrvatske kmečke kulture. Proslava se je začela rano zjutraj z odkritjem spomenika Antonu in Štepanu Radiču ter kmetškemu kralju Matiji Gubcu. V dvorani Delavske zbornice je bila glavna skupščina Seljačke sloge, na kateri je govoril Rudolf Herec, ki je dejal, da mora hrvatsko ljudstvo ostati tudi nadalje glavni nosilec vsega javnega življenja na Hrvatskem. Ako ima hrvatski narod, to je, njegovo seljaštvo, svojo prosveto in svoje poštenje, potem ima tudi svojo narodnost ter pravico, da živi kot narod — je dejal glavni govornik. Tako v Zagrebu, kakor vseh večjih krajih Hrvatske so obenem kazali zvočni film hrvatske kmečke kulture. Poudarjali so tudi veliko delo Seljačke sloge za pobijanje nepismenosti. V kratkem času svojega delovanja so naučili pisati 65.000 nepismenih hrvatskih kmetov.

Glavna proslava pa je bila v Narodnem gledališču, kjer se je zbrala velika množica hrvatskega kmečkega naroda v svojih krasnih pestrih nošah. Pele so se narodne pesmi in plesali narodni plesi. Aktualnih političnih izjav ni bilo.

Za izsušitev donavske obale

Na zadnji seji občinskega sveta v Belgradu je belgrajski župan izjavil, da se dela na načrtu, kako izsušiti vso donavsko obal od dolnjega mesta do pančevskega mostu. Za izsušitev tega močvirja in njega popolno asanacijo je določen izdatek okoli 50 milijonov dinarjev.

Dr. Mačkovo glasilo proti Stojadinoviču

»Hrvatski dnevnik« je ob priliki rojstnega dne dr. Stojadinoviča zoper sedanjoo vlado objavil uvodnik, v katerem zavzema zoper dr. Stojadinoviča najostrejšje stališče. Iz tega se more posnemati, da ima sedanja vlada za seboj ves hrvatski narod v akciji zoper poizkus nekaj častihlepnih politikov, da bi se zopet dokopali do izgubljene oblasti. »Hrvatski dnevnik« piše, da se je dr. M. Stojadinovič od začetka potuhnil, po nekaj mesecih pa je postal nervozen in je začel razmišljati, kako bi se dvignil iz svojega padca s pomočjo agitacije, da je zaradi dela sedanje vlade za sporazum s Hrvati ogroženo srbsstvo. Dasi dr. Cvetkovič v svojih razgovorih z dr. Mačkom ni žrtvoval niti ene stvarne koristi srbskega naroda, kakor tudi dr. Maček ni žrtvoval niti ene stvarne koristi Hrvatov, misli dr. Stojadinovič, da bodo Srbi njegovemu geslu nasledili. Toda on se kruto vara. Ko bodo dovršene izpremembe v banovinskih odborih JRZ, bo jeseni kongres stranke, na katerem bodo dr. Stojadinoviča končno izločili iz stranke in imenovali novega predsednika. Za njega je samo 24 poslancev, in sicer oni, ki so decembra meseca dobili najmanj glasov. Zato pač ni niti najmanjšega dvoma, da se bo dr. Stojadinovičev poskus temeljito izjalovil.

Tajna okrog Sovjetske Rusije

Chamberlain vprašuje, kdo zavlada sporazum iz Rige poročajo o pogajanjih Rusije z Nemčijo

London, 12. junija. AA. Reuter: Predsednik vlade Chamberlain je izjavil v spodnji zbornici, da nima v zvezi z britansko-sovjetskimi pogajanjmi ničesar dodati svoj izjavi z dne 7. t. m. Potem je laburistični poslanec Dalton vprašal, zakaj vlada odlašati sklenitev sporazuma.

Pozdravljen s ploskanjem je Chamberlain spet povzel besedo in odgovoril Daltonu: Ne vidim nobenega razloga, zakaj pripisuje Dalton to odlašanje britanski vladi.

Preden se je Strang danes odpeljal z letalom v Moskvo, je imel daljšo konferenco s Halifaxom in britanskim pariškim poslanikom srom Ericom Phippsom. Po konferenci je Halifax sprejel sovjetskega poslanika Majskega. Strang se je danes kmalu po 12 odpeljal iz Londona v Moskvo. Strang se bo do Varšave peljal z letalom nato bo pa nadaljeval vožnjo z vlakom.

Varšava, 12. junija. AA. Stefani: List »ABC« poroča iz Rige, da se vodijo pogajanja med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo. List dodaja, da bo verjetno prišlo do novih trgovskih pogajanj tudi med Sovjetsko Rusijo in Italijo.

Poljska—Rusija

Varšava, 12. junija. AA. Stefani: Poljska bo izvozila v Rusijo 900.000 ton premoaga.

50 zelenih srajc v madžarskem parlamentu

Budimpešta, 12. junija. b. Za binkošti izvoljen novi madžarski parlament, se je sestel danes dopoldne ob 10 k prvi formalni seji. Največjo pozornost je posvetilo ljudstvo 50 narodnim poslancem stranke »suličastih križev«. Oni so prispeli pred parlament v 14 okrašenih avtomobilih ter jim je množica privedila viharne ovacije. Policija je storila vse, da se manifestacija za te narodne poslance ne bi razširila. Vsi člani te stranke so bili v svojih krojih, zelenih srajcah, črnih povrnikih in z usnjenimi pasovi. En del narodnih poslancev vladne stranke se je pojavil v stari madžarski magnatski nošnji. Le nekateri levičarski narodni poslanci so prišli v parlament v civilnih oblekah. Člani vlade z grofom Teleki-

Sprememba v sovjetskem zunanjem komisariatu

Berlin, 12. junija. TG »Frankfurter Zeitung« objavlja zanimive spremembe, ki so se zgodile v vodstvu sovjetskega zunanjega komisariata po odhodu Litvinova. Kakor znano, je vodstvo tega komisariata prevzel predsednik svetja ljudskih komisarjev Molotov. Kot namestnika je obdržal na mestu prvega podkomisarja Potjomkina. Toda za namestnika sta bila imenovana še dva druga odličnika, in sicer Dekanosov, ki prihaja iz notranjega komisariata, je Georgijanec po rodu in ga je pripeljal seboj iz Georgije vrhovni vodja tajne policije GPU Berija sam, ter Losovskij, ki je nad 60 let star ter prihaja iz Kominterne, kjer se je udeleževal odkar obstoja, preje pa je deloval v komunistični stranki že od l. 1903. dalje. V zunanjem komisariatu se nahajajo torej poleg komisarja še trije podkomisarji, od katerih eden zastopa poklicna diplomacijo (Potjomkin), drugi je zastopnik tajne policije (Dekanosov), tretji pa je zastopnik Kominterne (Losovskij). Vodstvo tiskovnega oddelka v zunanjem komisariatu je bilo odvzeto Gnedinu, ki je moral med urednike »Izvestij« ter predano Seglovu, ki spada med mlajše sovjetske znanstvenike.

Zahvala kneginje Olge

Belgrad, 12. junija. AA. Nj. Vls. kneginja Olga je dobila za svoj rojstni dan čestitke iz Jugoslavije in iz tujine z željo po dolgem življenju in sreči. Po najvišjem nalogu je pisarni Nj. Vel. kralja čast zahvaliti se vsem, ki so čestitali, in tistim, ki so se pri tej priložnosti vpisali v dvorne knjige. (Iz pisarne Nj. Vel. kralja 12. junija 1939.)

Marka — 14.30 din

Belgrad, 12. jun. AA. Pretekli teden so se končala pogajanja nemško-jugoslovskega gospodarskega odbora, ki so se zadnji čas vršila v Kölnu. Naša delegacija se je že v petek zvečer vrnila v Belgrad. Namen pogajanj je bila ureditev novega razmerja do Češko-moravskega protektorata in vprašanje tečajja marke. Uspeh pogajanj je tale: v trgovinskem, carinskem in denarnem pogledu bo Češko-moravski protektorat veljal do nadaljnjega kot posebna pokrajina. Dosedanji klinični sistem s krono kot obračunsko enoto ostane in veljavi tudi nadalje. Tečaj češke krone je isti, kakor pred 15. marcem. Blagovni kontingenti in tujski promet ostanejo nespremenjeni. Tečaj nemške marke se vrne na prejšnje stanje, ko je bil določen na 14.30 din, ker se je medtem doseglo ravnotežje v plačilnem prometu. (Iz zunanjega ministarstva.)

Tenis

Curih, 12. junija. Današnji dan mednarodnega tekmovanja za prvenstvo tenisa se je pričel nesrečno za naše tekmovalce. Po sobotnem porazu Palade po Iru Rogersu je imel danes smolo Kukuljevič proti Američanu Cooku ter si je izpahnil levo roko pri etanju 6 : 2, 2 : 1 za Američana, zaradi česar je moral odstopiti od nadaljnjega tekmovanja. V drugi borbi je izgubil Mittič s Poljakom Pločinškim z 6 : 0, 6 : 4, 2 : 6, 6 : 0. Tako je tudi on eliminiran iz nadaljnjega tekmovanja. Samo Puncčec je premagal Angleža Harea s 6 : 2, 7 : 5, 6 : 3. Puncčeca splošno smatrajo za enega izmed najresnejših favoritov za zmago v tem tekmovanju.

Belgrajska nedelja

Belgrad, 12. junija. m. Včerajšnja nedelja v političnem pogledu ni prinesla posebnih zanimivosti. Po državi so bili kakor navadno sestanki, ki so jih sklicali posamezne politične skupine. V preosnovi banovinskega odbora je vodstvo JRZ stopilo koraj naprej ter je preosnovalo dosedanja banovinski odbor na Cetinju. Na mesto dosedanjega predsednika tega odbora dr. Stojadinoviča je bil izvoljen za predsednika minister za telesno vzgojo Čejović. V Vojvodini sta se mudila ministra Beslič in Tomič ter sta imela shod v petrograjskem in titeljskem okraju. Prometni minister dr. Spaho je imel zborovanje s svojimi somišljeniki v Sarajevu. Predsednik vlade se je mudil v Nišu. Tudi ostale politične skupine so imele sestanke. V Komulskem okraju je imela sestanek JNS. Na shodu sta govorila poleg Zivkoviča še Jevtič in Banjanin.

V Belgradu je bil sestanek članov izvršilnega odbora bivše demokratske stranke. Udeležili so se ga vsi člani, razen nekaterih, ki so se opravičili. Zborovanje je bilo na domu šefa bivših demokratov Ljube Davidoviča. Zborovanje je s krajšim govorom pričel Ljuba Davidovič, nato pa je predal vodstvo bivšemu ministru Grolu, ki je podal kratko poročilo o dosedanjem delovanju bivšega odbora. Za njim je imel daljši referat o političnem položaju glavni tajnik demokratske stranke Glajič.

Vsi predlogi, ki so jih posamezni govorniki dali v razpravi o Vlajičevem političnem poročilu, glede nadaljnjega zadržanja bivših demokratov do najaktualnejših političnih vprašanj v državi in do posameznih političnih skupin, bodo zbrali in uredili v poročila Vlajič, Džonovič in Radoje Knezevič.

Znižane vozne

Belgrad, 12. junija. AA. Prometni minister je dovolil polovično vozno delegatom zadrug, članic Glavne zveze obrtnih zadrug za občni zbor in kongres zveze 18. t. m. v Belgradu.

Belgrajske novice

Belgrad, 12. junija. m. Prosvetni minister Stevan Čirič je določil za svoja odposlanca na učiteljskih, diplomskih izpitih na dr. Krekovi, višji gospodinski šoli v Ljubljani g. dr. Branislava Krstiča, načelnika v prosvetnem ministertvu. Diplomski izpiti bodo na imenovanem zavodu od 12. do 21. junija t. l.

Belgrad, 12. junija. m. Za okrajna načelnika 4/I. sta postavljena dr. Janko Šiška, za Maribor I. b. in Ivan Milač, za dravograjski okraj.

Odlikovana sta z redom sv. Save 4. skupine Ivan Šorli, župnik v Slov. Bistrici, z redom Belega orla 5. skupine Vekoslav Herišvan, načelnik oddelka za javno varnost v notranjem ministertvu.

Belgrad, 12. junija. m. V Belgradu se je danes končal občni zbor belgrajske delavske zbornice. Na občnem zboru je bilo med drugim sklenjeno, da bo belgrajska delavska zbornica v najkrajšem času pričela izdajati tudi svoja stalna poročila z informativno vsebino, ki jih bodo stalno dobivale delavske organizacije na področju zbornice. Vsi člani delavske zbornice so izrekli zaupanje sedanjemu odboru ter zahvalno za njegovo dosedanje uspešno delo.

Belgrad, 12. junija. m. Davi je odpotovala v Frankfurt skupina članov belgrajske opere, kjer bodo gostovali 14., 15. in 16. junija. Uprizorili bodo dvakrat domačo Gotovčevno opero »Ero z onega sveta« in balet »Vrad na vas«, v katerem sta se proslavila doma in v tujini naša umetnika Pija in Pino Mlakar.

Gafencu o Balkanski zvezi

»Močnejša ko kdajkoli prej«

Ankara, 12. junija. AA. Romunski minister za zunanje zadeve Gafencu je snoči prisostvoval banketu, ki ga je v njegovo čast priredila turška vlada. Banketu so med drugimi prisostvovali poslaniki vseh balkanskih držav, med njimi tudi bolgarski. Turški minister za zunanje zadeve Saradzoglu je imel na banketu govor, v katerem je izrazil priznanje kralju Karolu ter naglasil, da je balkanski sporazum zamišljen z namenom ohranitve miru brez ozira na tok dogodkov. Balkanske države so zbrane v imenu istega ideala, ki jih je združil pred 15. leti. Gafencu je v svojem odgovoru naglasil podobnost vlog, ki jih imata Romunija in Turčija. Romunija brani svobodo velike Donave, Turčija pa varnost Dardanel, pri čemer se obe državi trudita, da ohranita najboljše odnose s ostalimi državami. Na koncu svojega govora je Gafencu dejal, da je Balkanski sporazum orodje miru in da ne izključuje nobenega balkanskega naroda.

Romunski zunanji minister Gafencu je izjavil dopisniku »Daily Telegraph« v Ankari glede Balkanske zveze sledeče: Popolnoma zaupam v slovo Balkanske zveze in njenega poslanstva, da pomaga ohraniti v Evropi ravnovesje in zagotoviti mir. Kar se tiče balkanskega bloka, se je že večkrat pokazalo, da

on ni naperjen proti nikomur in ne želi nikogar izključiti. Balkanska zveza je odprta za vse balkanske države, ki uvidevajo potrebo, da se potom skupnih prispevkov služi interesom Balkana.

Na vprašanje, če so bile nekatere spremembe v Balkanski zvezi, je Gafencu odgovoril, da je ta blok zdaj močnejši kot je bil kdajkoli prej. To je edina sprememba, ki je nastala v njej.

Boris obišče London

London, 12. junija. b. »Daily Express« poroča, da bo bolgarski kralj Boris v teku meseca avgusta obiskal London. List meni, da je treba ta obisk razumeti tako, da bo Bolgarija stopila v čim tesnejše zveze z zapadnimi veseljami. V Londonu prav tako pričakujejo v jeseni tudi prihod grškega kralja Jurija.

Bolgarija—Italija

Rim, 12. junija. b. Nocoj pridejo v Rim člani bolgarske delegacije pod vodstvom opolnomočenega ministra Bačova, ki bo pričel pogajanja s predstavniki italijanske vlade za sklenitev nove italijansko-bolgarske trgovinske pogodbe. Dosedanja trgovinska pogodba poteče namreč 30. junija.

Španija na križišču

Govorice o vojaški zvezi z Italijo in Nemčijo

Burgos, 12. junija. AA. DNB: V tukajšnjih političnih krogih izjavljajo v zvezi s skorajšnjim obiskom grofa Ciana, da je ta obisk zelo velikega pomena. V zvezi s tem izjavljajo v tistih krogih, da se španski zunanji minister Suner, ki se pravkar mudi v Italiji, posvetuje z grofom Cianom o nadaljni utrditvi italijansko-španskega prijateljstva. Španski listi pišejo o Sunerjevem obisku v Italiji in o pripravljajočem se Cianovem obisku na Španskem in poudarjajo skupne ideale in skupno zgodovinsko poslanstvo italijanskega in španskega naroda. V Burgosu mislijo, da bo grof Ciano obiskal Španijo v drugi polovici junija.

London, 12. junija. b. Pogajanja, ki se vodijo med Rimom, Berlinom in Madridom, pripisujejo tukajšnji politični in diplomatski krogi velik pomen, ker nihče več ne dvomi,

da bo Evropa dobila v najkrajšem času novo trojno vojno zvezo, in sicer še prej, preden bo prišlo do sporazuma med Francijo, Anglijo in Sovjetsko Rusijo. Vsakdo ve, proti komu bi bil naperjen italijansko-nemško-španski vojni pakt, ker je vsekakor to odgovor Angliji in Franciji za njuno zvezo z Moskvo.

Berlin, 12. junija. AA. DNB: Državni svetnik Wohltat je prispel v Španijo, kjer bo z merodajnimi španskimi osebnostmi začel pogajanja za čim večji gospodarski razvoj med Nemčijo in Španijo.

Rim, 12. junija. b. V zvezi z razgovori, ki so jih zadnje dni vodili grof Ciano in španski notranji minister Sunero ugotavljajo, da se pri tej priliki resno sklepalo o sklenitvi vojne zveze med Italijo in Španijo. Dobro poučeni krogi pa izjavljajo, da bo grof Ciano odpotoval v Madrid 21. junija, kjer bo skušal doseči sklenitev vojne zveze med Italijo in Španijo. Novica o nameravani sklenitvi vojne zveze je povzročila v Franciji veliko vznemirjenje, medtem ko jo britanski krogi različno komentirajo ter še nimajo uradnega potrdila o resničnosti nameravane sklenitve vojne pakta.

Rim, 12. junija. b. V zvezi s poročili o pogajanjih španskega notranjega ministra Sunera v Rimu izjavljajo uradni španski krogi, da se vsaj začasno Španija ne namerava priklju-

čiti paktu med Italijo in Nemčijo. Nemški krogi pričakujejo, da bo grof Ciano svoj skorajšnji obisk v Madridu uporabil za to, da ponovno začne to vprašanje in da stori vse, da španska vlada spremeni svoje dosedanje stališče.

Španski falangisti pri papežu

Vatikan, 12. jun. AA. Havas: Sv. oče Pij XII. je v nedeljo sprejel 3200 španskih falangistov, ki se nahajajo v Rimu. Sv. oče je pozdravil falangiste kot drage sinove katoliške Cerkve in kot branilce civilizacije. Nato je sv. oče podaril svoj blagoslov generalu Francu in njegovim sotrudnikom.

Broz posebnega obvestila.

Potrtega erca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem, tovarišem in znancem, da nas je naš ljubi soprog, oče, ded, svak in stric, gospod

Anton Smerdelj

strokovni učitelj v pokoju

danes, v ponedeljek, ob 18. uri, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažilni svete vere za večno zapustil.

Dragega pokojnika bomo spemili v sredo ob 17. uri iz Rutarjeve ulice šte. 6 k večnemu počitku na viško pokopališče.

V Ljubljani, dne 12. junija 1939.

Julija Smerdelj roj. Goli, soproga.

Edvard, Vida in Merica, otroci. Julci Smerdelj roj. Oblak, sinaha. Zvonko Bratkovič, šol. upravitelj, zet. Branko in Zvonko, vnuka.

Slovenske občine - voditelju Slovencev

Zgodovinska slovesnost v »Unionu«, ko je 322 slov. občin predalo dr. Korošču listine častnega občanstva

Pogled na častno tribuno med govorom dr. Antona Korošca

Ljubljana, 11. junija.

Sleherni zgodovinar, ki bo popisoval razvoj in napredek slovenskega naroda v prvem dvajsetletju svobodnega življenja v Jugoslaviji, bo moral priznati, da so vsi uspehi, doseženi v tem razdobju, združeni z imenom voditelja slovenskega naroda g. dr. Antona Korošca. To so hotele podčrtati tudi slovenske občine, ki so v nedeljo dopoldne izročile svojemu voditelju skupno diplomno častnih občanstev. Priznanja 322 občin še ni bil deležen noben Slovenec. Je pa to priznanje najbolj veličasten dokaz, kaj čuli slovensko ljudstvo do svojega voditelja. Vsi župani, ki so zastopali svoje občane na nedeljski slovesnosti, so bili zbrani v veliki unionski dvorani, ki je do zadnjega kotička nabita pričakovala svojega voditelja.

Dvorana je bila vsa okrašena z državnimi zastavami. Posebno lepo je bil urejen slavnostni oder, čigar ozadje je bilo vse v zastavah, v sredi pa je bila velika, z zelenjem okrašena slika kralja Petra II. Na desni strani je bila postavljena lično izdelana omarica, v kateri je bil album z diplomami vseh 322 občin, ki so izvolile dr. Korošca za častnega občana. Omarica sama je iz temnega politiranega lesa, na vratih pa je pozlačen slovenski grb. Na posebnem stojaču, ki je bilo na omarici, je ležal velik, v usnje sodobno vezan album.

„Lepo darilo“

Opis umetniškega albuma, ki je bil izročen dr. Korošču

Album ima za uvod dekorativno zgrajeno, slovesno pisano posvetilo in sliko, ki prikazuje glavna dela iz življenja dr. Antona Korošca. Na sliki prihajajo na levi strani v ospredju v brat-ski slogi delavec, kmet in izobraženec, da se poklonijo delu in naporu voditelja slovenskega naroda, ki je izšel iz preproste kmečke hiše, katere podoba je označena na zgornjem desnem robu slike. Domača farna cerkev, naslikana sredi slike v ospredju, pomenja hišo, v kateri je sprejemal naš voditelj božjo besedo, ki ga je učila ljubezni za svoj narod. Iz te ljubezni se je rodila majniška deklaracija, ki jo označujejo vihrajoče zastave z napisi: Majniška deklaracija — Jugoslavija. Najtežje dneve našega voditelja značilno kaže slika otoka Hvara. Nalogo voditelja, ki mora s svojim delom iti naprej pred drugimi kot svetla luč, pa kaže podoba moža, ki drži v roki gorečo baklo. Ideje takega voditelja so vzvišene in vse premagujoče. To naj znači konj s krili. Pravi voditelj budi k delu vse tvorne sile naroda, kar naj kažejo simbolične postave, ki značijo likovne umetnosti, glasbo in literaturo. Za to simbolično sliko se vrste slike Ljubljane, Maribora, Celja in Ptujja s personifikacijami njihovih najpomembnejših značilnosti. Za tem so uvezani v knjigo po okrajih v barvah izdelani listi, v katerih vse občine potrjujejo izvolitev častnega občanstva.

V dvorani

V dvorani se je zbralo najodličnejše občinstvo, med katerimi so bili gradbeni minister dr. Krek, ban dr. Natlačen, zastopnik univerze in Akademije znanosti dekan dr. Kidrič, senatorji dr. Gregorin, Smoder in dr. Sehaubach, najodličnejši zastopniki državnih uradov, veliko število poslancev, zastopnikov društev in prijateljev predsednika senata dr. Korošca. Vsa dvorana je stala in z viharim vzklíkanjem pozdravila prihod voditelja slovenskega naroda. Z balkonov se je usipalo nanj cvetje in ko je prišel naš narodni voditelj v ospredje, mu je trojica slovenskih narodnih noš izročila v pozdrav prekrasen šopek nageljev ter pripela na prsi slovenski »pušeljec«. Vzklíkanja ni hotelo biti na konca ne kraja, ko je železničarska godba »Sloga« zaigrala državno himno. Za govorniško mizo je stopil predsednik Zupanske zveze, ob njem pa so bili ljubljanski župan dr. Adlešič, celjski župan dr. Voršič, mariborski podžupan Fr. Zebot, ptujski župan dr. Remec in številni drugi župani, predstavniki Zupanske zveze. Potem ko je pevski zbor »Ljubljane« ubrano odpel dve pesmi, je spregovoril predsednik Zupanske zveze g. Nande Novak:

Govor predsednika ŽZ Nandeta Novaka

»Zbrali smo se danes zato, ker poznamo svetopisemski rek: Gorje mu, kdor je sam! Nas je strnila sila časa, toda ne po načelu starega in propalega gospodarskega liberalizma, ki se je držal vodila, bodi nadčlovek in pohodi šibkega in si ga usužnji. Tudi nas ni zbralo načelo razrednega boja, ki izroča vso oblast le enemu razredu. Nanes danes družji krščansko načelo enakopravnosti, ki pravi, da je vsak stan za slovensko družbo potreben in da ima vsak stan svoje dolž-

nosti in pravice do poštenega kosa kruha in do prave svobode. Naše krščansko načelo je jasno: mi smo in hočemo biti družina, v kateri je doma pravičnost, medsebojno spoštovanje in prava ljubezen. Toda ta družina mora te svoje pravice tudi braniti. Vsi vemo, da živimo v veliki dobi, ko je ves svet kakor na žerjavici. V tej dobi bo ostal samo tisti, ki je zvest sebi, zvest tudi za ceno največje žrtve. Obstal bo samo tisti narod, ki je skovan v eno, obstala bo samo tista država, ki od otroka do starčka pozna le ono geslo: Tudi ene same pedi svoje zemlje ne damo nikomur, razen za ceno svojega življenja. Zakaj — naš Črtomir je že to občutil; da — »manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužnji dnevi«.

Bratje in sestre! Sile časov so nam izbistrile pogled. — Od nikogar siljeni, od nikogar gnani — smo se strnili v eno — gnani edino po spoznanju in po sreči. Čeprav smo majhen narod — kaj zato? Tudi drobni ptiček in črviček imata pravico do življenja. Kdor bi nam hotel jemati to pravico, je zločinec.

Bratje in sestre! Nismo se zedinili, da bi nas zasipali z milošćino — o ne; sami si hočemo pomagati in trudi in delu, v lepi skupnosti, v pravičnosti in ljubezni — temu delu in trudu pa naj pomore — ne beraska milošćina, marveč pravična pomoč in opora. In če sem rekel, da smo majhen narod, pa ima ta mali bratec še dva močnejša brata v skupni naši državni hiši. Cim tesneje bomo združeni mi, tembolj bodo na naše bratstvo ponosni naši bratje na jugu: Srbi in Hrvati. Toda za vsako družino pa velja: Imej poglavarja! Kakor morajo imeti ovce svojega zvončarja, tako mora imeti vsaka družba svojo glavo, svojega vodnika, svojega vojvodo. Mi ga imamo. Nič se nam ni vsiljeval s praznimi obljubami in lepimi besedami; rastle je med nami in delal za nas, trpel in dosegal velike uspehe. Njegovo nesebno delo nam ga je dalo, zato so ga naša srca vzljubila in mu je ta armada zvesta do konca. Saj ni treba, da bi opisoval njegova dela — med nami je, naš dragi, ljubi vodnik,

predsednik dr. Korošec

V znamenje tega praznika naših združenih in strnjenih src poklanjamo temu možu, ki si je izbral za življenjsko geslo: Sladko in častno je umreti za domovino — tole knjigo s temle posvetilom:

»Kdor tvega vse, celo življenje za brate, ta nosi v srcu pogum, porojen iz vroče ljubezni do naroda in domovine. Kdor je voditelj in zgled, nikoli ne išče sebe, išče le blagor naroda. Dela nenehoma, upa brezpogojno, ob neuspehih trpi in čaka, a vedno brez miru in trudu za narod. Narodu razdaja sebe: svoje srce, svoj up, svoje napore in vse, kar ima.«

Tako je bilo in je življenje moža, ki je od prvih korakov v javnost stal v najbolj vročih borbah za pravdo slovenskega naroda: stal je neomajno kot naš Triglav, čuječ kot jasnovidni politik, zvest veri svojih očetov, požrtvovalen in nesebičen, ki je s toplim srcem in odprlo dlango delil vsem in vsakomur, pravičen in velikodušen tudi do nasprotnika. Ta javni delavec, ki je sprejel trdo dedišćino po svojem najboljšem prijatelju dr. Janezu Evangelistu K r e k u

ste Vi, gospod minister in predsednik dr. Anton Korošec

Ta knjiga, v kateri je obraz in srce našega slovenskega naroda, naj je dokaz, da je Vaše delo

Omarica z albumom listin 322 slovenskih občin, ki so dr. Korošca imenovali za častnega občana

obrodilo sad, ljubezen rodila ljubezen, in ste postali last vsega slovenskega naroda, njegov voditelj in za vse čase zgled vsakemu delavcu za javni blagor.

Po teh besedah je predsednik Zupanske zveze izročil voditelju slovenskega naroda album z diplomami ter mu čestital. Prav tako so mu čestitali župani, ki so bili za mizo na odru med navdušenim vzklíkanjem vse dvorane.

Ko se je navdušenje poleglo je spregovoril dr. Korošec, čigar govor prinašamo na drugem mestu.

Slovesnost je zaključena

Po govoru voditelja slovenskega naroda, katerega je večkrat navdušeno prekinjala vsa dvorana, posebno pa ob koncu, ko je povzemala njegove vzklíke kralju in državi, je zaključil slovesno zborovanje g. Novak, ki je poudaril, da je današnja slovesnost neposredno pred godom g. dr. Antona Korošca. V prepričanju, da soglašava ves slovenski narod, mu izreka najiskrenejše čestitke z željo, naj bi ga Vsemogočni Bog ohranil še dolgo let zdravega in čilega, obdanega od ne-

Parkete

kupite najugodnejše pri domači tovarni

REMEC-Co.
KAMNIK

Zastopnik za Ljubljano in okolico

FERDO VODE
LJUBLJANA

Kersnikova ulica 7

(Brez pravice na inkaso)

omajne ljubezni slovenskega naroda. Godba je nato zaigrala »Hej Slovenci«, ki jo je stoji pelava vsa dvorana, s čemer je bila prisrčna slovesnost zaključena.

Mladinska prireditev na Bledu

Bled, 12. junija.

Prireditev slovenske katoliške mladine radovljiškega okraja se je začela v soboto zvečer ob pol 9 s šafetnim tekom okoli blejskega jezera. Takoj po teku se je začela v dvorani telovadna akademija. Na sporedu je bilo 15 točk in težko je reči, katera je bila najboljša. Občinstvu je ugajalo otroško rajanje, telovadba, vaje na konjih, simbolične vaje »Oj Doberdob« ob spremljevanju moškega zbora. Najbolj pa je navzoče do solz ganila simbolična vaja »Po planini lučka gre«, ki slika žalostno nevesto, ki ji je ženin v vojni padel. Dekleta so izvajale to vajo zelo lepo. Sledilo je »Pomladno rajanje«, dalje skupinske vaje, talna gimnastika, zilski ples. Nastopila je tudi mednarodna vrsta slovenskih fantov, ki je izvedla nekaj prav lepih vaj. Med akademijo je imel vodja blejske prosvete šolski nadzornik g. Boris Grad lep nagovor.

Višek proslave je bil v nedeljo, ko se je naša mladina pokazala v prelepem sprevodu. Zbrali so se na starem teniškem prostoru. Sprevod se je pričel ob devetih ter je krenil mimo Park hotela, Uniona in Blejskega doma v cerkev k sv. maši. Tuji so hoteli iz hotelov in prenočišč in delali špalir mladini ter jo viharno pozdravljali. Več kot 100 letoviščarjev je urno vrtele foto aparate, ker so hoteli zajeti vsako skupino. Drugi so zopet živahno vzklíkali mladini in mahali z robc. Posebnost zase so bili konjeniki, vsi okrašeni, oblečeni v kroje in narodne noše z državnimi zastavami v rokah. 602 jih je bilo oblečenih v kroje, 61 pa je bilo narodnih noš. V sprevodu je bilo pet zastav. Letoviščarji bodo odnesli trajen spomin na ta prelepi dogodek, ko se jim je predstavila naša mladina.

Popoldne ob 3. je bila javna telovadba mladine na tenis-prostoru na kateri je nastopilo tudi nekaj članov iz mednarodne vrste telovadcev.

Mladinski tabor v MARIBORU

V DNEH OD 29. JUN. DO 2. JUL. 1939

»Miklova Zalac. V okviru prireditve Mladinskega tabora v Mariboru, bo mariborski Ljudski oder 29. in 30. junija, vsakokrat ob pol devetih zvečer v Narodnem gledališču prizoril igro »Miklova Zalac«, pri kateri bo nastopilo okoli 50 igralcev in igralk. Vstopnice pri Ljudskem odru v Mariboru, Orožnova ulica 2.

Slomškova družina vabi. Na pobudo »Slomškove družine« bo v soboto, dne 1. julija zvečer na Slomškovem grobu na starem mestnem pokopališču večerna pobožnost, naslednje jutro pa bodo po vseh mariborskih cerkvah sv. maše s skupnimi sv. obhajili za Slomškovo beatifikacijo.

Opozorilo fantovskim odsekem in dekliskim krojkom. Pripravljali odbor za Mladinski tabor prejema zadnje dni mnogo denarnih nakazil. V mnogih primerih pa na položnicah ni označeno,

za katero svrhu je bil denar nakazan. Zato poziva pripravljali odbor vse odseke in krožke, naj na hrbtni strani položnice vedno označijo, zakaj je bil denar nakazan.

Prenočišća. Opozarjamo vse one udeležence tabora, ki bi hoteli dobiti prenočišće v hotelu, da to pravočasno sporočijo stanovanjskemu odseku pripravljalnega odbora. Odbor bo oskrbel po hotelih le toliko prenočišč, kolikor jih bo pisмено naročenih.

Prehrana. Za udeležence mladinskega tabora bo poskrbljeno tudi za hrano. Določen je točen cenik. V naprej bo odbor naročil le toliko kosil in večerj, kolikor jihbo prej naročenih in plačanih. Prijave in denar je poslati Pripravljalnemu odboru za Mladinski tabor, odsek za prehrano, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

Kralj Jurij v New-Yorku

Newyork, 12. jun. AA. Havas: Britanski kraljevski par je takoj po slovesnem sprejemu v kočiji s spremstvom pregledal razstavo. Bil je neavadno topel dan. Ogromne množice ljudstva so pozdravile britanske suverene. Škotska mladina je na čast britanske kraljevske dvojice igrala stare škotske pesmi na gajde. Sprevod je nato prispel na Trg miru, kjer je bila zbrana ogromna množica nad 100.000 oseb. Tedaj je britanski kralj stopil iz kočije in v spremstvu generala Hughesa in admirala Ricardsona pregledal častne čete. Nato sta kralj in kraljica obšla ameriški paviljon, kjer jih je pričakovala ga. Plyn in jim razkazala posamezne oddelke ter jih končno pripeljala v

častno dvorano, kjer je bilo prirejeno slovesno kosilo na čast britanskih suverenov.

Na univerzi Columbia je bil prirejen britanskemu kraljevskemu paru slovesen sprejem. Rektor univerze Buttler je z ostalimi profesorji sprejel britansko kraljevsko dvojico v slovesnih črnih togah. Visoka gosta so peljali skozi dvorane univerze v knjižnico, kjer so jima pokazali izvorno karto, ki jo je univerzi daroval leta 1754 angleški kralj Jurij II. Vladarja sta se nato vpisala v zlato knjigo ob zvokih britanske in ameriške himne. Po izvršeni slovesnosti je britanski kraljevski par odšel v HydePark, kjer sta ga čakala gospa in gospod Roosevelti.

Angleška kraljevska dvojica je odpotovala snoči ob 23 v Kanado. Angleški kraljevski par je spremljal na postajo predsednik Roosevelti, njegova gospa in mati. Na vsej poti do železniške postaje je velika množica ljudstva prisrčno pozdravljala angleško kr. dvojico. Angleški kraljevski par bo obiskal še 12 kanadskih mest, nato pa odpotuje v Halifax na Novo Škotsko. Angleški kraljevski par in predsednik Zedinjenih držav ter njegova gospa so si ob slovesu poklonili drug drugemu fotografije.

Roosevelt o obisku

Newyork, 12. jun. AA. Reuter: Predsednik Roosevelt je govoril na tradicionalnih slovesnostih vojaške akademije v Westpointu. Glede obiska britanskega kraljevskega para je predsednik dejal:

Te dni smo imeli obisk kralja Jurija VI. Ta obisk ni samo izraz vljudnosti, ampak tudi dobre volje in iskrenosti, ki vladata med obema narodoma. Pomen obiska je v dejstvu, da more obstajati prijateljstvo med dvema državama le tedaj, kadar ni bojarni. Potreba je pa moč, a ne moč, izvirajoča iz orožja, temveč moč, izvirajoča iz razumevanja za sodelovanje. Če se da to doseči tako na mednarodni kakor tudi na narodni podlagi, bomo bliže uresničenju naših upov, to se pravi, miru

Zaključek XIX. ljubljanskega velesejma

611 razstavljalcev — 115.000 obiskovalcev — Pred gradnjo novih razstavnih prostorov

V ponedeljek zvečer so se zopet zaprla vrata ljubljanskega velesejma, in sicer za 19. mednarodni velesejem, kar kaže, da je uspelo ljubljanskemu velesejmu obdržati se v dolgi dobi let in tudi lepo napredovati.

To je razumljivo, saj je ljubljanski velesejem ena najvažnejših naših gospodarskih prireditelj, ki podaja vsako leto prežet o stanju in razvoju slovenskega pa tudi jugoslovanskega gospodarstva. Kakor prejšnja leta tako je tudi letos pokazal ljubljanski velesejem nav napredke naše proizvodnje in je omogočil pridnim rokam naših podjetnikov in njih uslužbencev, da so pokazali interesom svoje izdelke. Letos je cela vrsta domačih podjetij razstavila izdelke, katere smo morali doslej uvažati iz tujine, odslej pa jih bomo izdelovali doma. Inozemstvo je razstavilo predmete, katerih pri nas še ne izdelujemo ali pa naša proizvodnja še ne krije domače potrošnje. Tudi tu so naši interesi mnogo pridobili, ker so videli večina najnovjših izdelke za najrazličnejšimi novostmi.

Letošnji velesejem je bil kot prejšnja leta pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II., častni predsednik velesejma pa je bil minister trgovine in industrije g. Jevrem Tomić, ki je tudi osebno odprl naš velesejem. Dne 4. in 5. junija je obiskal velesejem tudi predsednik vlade in notranji minister g. Dragiša Cvetković, ki je pokazal veliko zanimanje za prireditelj ter je v imenu kr. vlade obljubil podporo 1 milij. din za zgraditev novih sejmekih prostorov.

Razstavilo je tokrat 611 tvrdk, med njimi 119 inozemskih: Amerika 16, Belgija 1, Bolgarija 2, Francija 4, Italija 13, Madžarska 2, Nemčija 62, Češko-moravski protektorat 14, Nizozemska 4 in Švedska 1.

Obisk izkazuje 115.000. Od tega odpade na interese-kupce okoli 20%. Ti so prihajali iz vseh predelov naše države. Vidi se, da opravljajo ljubljanski velesejem važno službo v izmenjavi dobrin med posameznimi banovanji ter našo in drugim državam. Inozemski posetniki so prišli v našem številu iz Italije in Nemčije, dalje iz Bolgarije, Turčije, Švice, Švedske, Madžarske, Poljske, Francije in Češko-moravskega protektorata. Na ta način seznanja ljubljanski velesejem z našim gospodarstvom inozemstvo, kajti tujci, ki so obiskali velesejem, širijo glas o vsem, kar so videli dalje in temu je pripisovali dejstva, da beledi ljubljanski velesejem vsako leto večje število inozemskih posetnikov. Tudi v tem oziru je velesejem za našo banovino in državo važen činitelj. Razstavljeno blago je bilo parazdeljeno na naslednje skupine: Strojna in kovinska industrija,

fina mehanika, fotografija. Radio in elektrotehnika, razveljavila, kurjava. Avtomobilski, motorna kolesa, bicikli, vozovi, sport, Poljedelski stroji in orodje. Lesna industrija: pohištvo, letarstvo, ščetkarstvo, igrače. Tekstilna industrija in konfekcija, klobučarstvo, vezivo, čipkarstvo, cerkvene potrebščine. Usnje in konfekcija, krznarstvo. Papir, pisarniške potrebščine. Kemična in živilska industrija. Stavbna industrija. Glasbila. Steklo, porcelan, keramika, bižuterija.

Zaključki so bili v sledečih strokah: Pohištvo in stanovanjska oprema, peči, stroji za obdelovanje lesa, poljedelski stroji, stroji za gradnja cest, sodi, kozmetika, glasbila, elektrotehnika, avtomobili, motorna kolesa, kolesa, radio, igrače, kovinska industrija, pletilni in živalni stroji, pralni stroji, umetni kovaški izdelki, posoda, hladilniki, stroji za izdelovanje sladolea, gumijasti izdelki, pletenine, čipke, umetni kamen, keramika, živilska industrija, množinski predmeti, usnjena galanterija, pekovski in mesarski stroji, vozovi, mlini, brušeno eteklo in ogledala, tekstil, papirna, kemična, usnjarska in deloma tekstilna ter kovinska industrija so razstavile samo reprezentativno.

Pohištvo s preprogami, tapetniškimi izdelki in drugo stanovanjsko opremo je tvorilo posebno razstavo. Prevladovalo je gladko pohištvo moderne linije, praktično in udobno. Cene so bile srednjemu sloju zmogljive.

Razstava avtomobileke industrije je bila letos izredno bogata in je zavzemal nad 1800 m². Razstava je nudila tudi celotno sliko nemške industrije avtomobilov in vseh drugih motornih vozil. Razen nemških so bila razstavljena tudi ameriška, angleška francoska in italijanska motorna vozila. Zanimanje in poslovni uspeh te razstave govori, da ima avtomobilizem v Jugoslaviji veliko bodočnost.

Nadalje je bila prirejena razstava »Pregled slovenskih narodnih ženskih izdelkov«. Razstava je odprla obiskovalcu čudovito lep razgled po bogastvu ženskega ročnega dela pri Slovencih in slovenskih narodih vobče.

Tujskoprometni zvezi Ljubljana in Maribor sta s svojo odlično urejeno razstavo propagirali lepoto in urejenost Slavenije ter vabili tujca k obisku.

Razstava Tujskoprometnega in olupševalnega društva je bila prirejena v pristni dolenski kmečki hiši in je podala vso pokrajino od strahkih do trškoških gor in središčem Novim mestom tja do Gorjanec za dolino gradov.

Letošnji jesenski velesejem bo od 2. do 11. septembra, ki bo posvečen predvsem našemu kmetijstvu.

cem lani prirastek za 0.64 din, v primeri z februarjem 1939 pa za 0.10 din. Skupna zavarovana meza znaša marca letos 417.25 milij. din (februarja letos 401.85 in marca 1938 394.63 milijonov dinarjev).

KINO SLOGA, tel. 27-30
Danes ob 16., 19. in 21. uri poslednjič
DICK FORAN
BANDITI DIVJEGA ZAPADA
in **SMRTNI JEZDECI**

Bilanca Šipada

Iz računskega zaključka naše največje lesne tvrdke Šipad, katere glavnic je vsa v grzavnih rokah, posnemamo, da je bilanca vsota lani narasla od 160.6 na 231.55 milij. din, predvsem zaradi povečanja investicij od 21.37 na 26.7 ter zalog izdelkov od 39.46 na 68.3 in dolžnikov od 56.7 na 72.6 milij. din. Istočasno se narasli upniki od 125.57 na 152.0 milij. din. Bruttodonos se je povečal od 12.5 na 16.74 milij. din. Ker pa so se splošni stroški povečali, se je zmanjšal čist dobiček od 8.0 na 0.74 milij. din. Tako ni pričakovati dividende, ker je še za 1937 znašala 4% (na glavnico 20 milij. din).

All ste že darovali za kongres Kristusa Kralja?!

Dr. Belin v Zagrebu. V soboto je bil v Zagrebu viceguverner Narodne banke g. dr. I. Belin, ki je imel sestanek z zastopniki zagrebških denarnih zavodov. G. dr. Belin je med drugim izjavil, da bodo ukinjene vse omejitve v prometu s klinirškimi markami, in prvi vrsti pa obračunavanje čekov v dinarjih pri Narodni banki.

Medmurska petrolejska družba v Selnici izkazuje za lansko leto povečanje investicij od 3.3 na 5.17 milij. din, tako da so se upniki povečali od 3.4 na 7.2 milij. din. Pri glavnici 2.5 milij. din je izguba narasla od 2.4 na 2.56 milij. din.

Nova rudarska d. d. v Belgradu. V Belgradu je bila osnovana Rudarska industrijska trgovska d. d. Štimlje z glavnico 2 milij. din. Pri vpisu je plačati 15%, ostanek pa v enem mesecu po predhodnem obnem zboru.

Beočinska tvornica cementsa. Pri glavnici 40.5 znaša bilanca vsota 197.94 (20.2), brutodonos 36.2 (34.6), čist dobiček brez prenosa pa 8.06 (7.8) milij. dinarjev.

Življenje v koscih kakor jih je nadrobila angleška zavarovalnica

Nihče nima življenja tako izmerjenega kot zavarovalnice, zlasti tiste, ki se pečajo z življenjskim zavarovanjem. Zavarovalnice vse vedo: kakšna verjetnost je, da postaneš milijonar, da boš dobil hčerko-rdečelasko, da boš utonil v kopalni kadi, da ti bo padel na glavo cvetlični lonec in te ubil itd. Zavarovalnice na podlagi številnih primerov vse izračunajo, kolikšna verjetnost je, da te zadene to ali ono in na podlagi teh računov sklepajo zavarovalne pogodbe; zato bomo razumeli, kako da se nikoli ne uštejejo.

Tako je življenje nadrobila v koece tudi angleška zavarovalnica »Lloyd«, ki je prišla do kakaj nenavadnih zaključkov: Ugotovila je, da niti postelja ni najbolj varen kraj na svetu. Na Angleškem vsako leto umrje 80 ljudi, ki so padli s postelje in se pri tem smrtno poškodovali. Pa to morda še ni najhuje, 490 se jih na leto v svoji postelji zaduši. Verjetnost za moškega zavarovanca, da bo oče dečka, je v vsej Evropi nekoliko večja kot pa verjetnost, da bo oče deklice. Najbolj nevaren del v hiši je — kuhinja. Na Angleškem se izmed otrok, ki na leto umro zaradi ne-

Ljubljanki! Zelo važno za Vas! Čitajte
Te vratice, da boste vedeli za kaj gre pri našem filmu
Moja so širokogrdni glade svedobe, kadar jo sahtenja za sebo — to samo nisi! Če je pa sahtenja v teli meri za sebo tudi sekonska žena, potem je joj v hiši, potem se preleze v najhuje tirano, vidijo v saham ženinem koraku nezvestoba, groze z ločitvijo in delajo ženi najhuje oditke! Ali mar ni tako? To temo obravnava naš film, odlična komedija pri kateri se se smejaš in zabanili milijoni po asem svetu in tudi Ljubljane se bo smejala od srca!

Druga poročna noč
ki ga od danes naprej igramo v
KINU UNIONU ob 16., 19. in 21. uri
Atrakcija Hollywooda: Pa, ki poje! Komedija, ki je prešla veliko prvo nagrado newyorške akademije. **Bomba smeha!**

Dobitki vojne škode

Dne 1. junija 1939 je bilo 34. žrebanje dobitkov vojne škode, pri katerem so bili izžrebani naslednji dobitniki:

Ser.	Štev.	Dobitek	Ser.	Štev.	Dobitek
5019	657	3.000	5043	372	20.000
5072	152	5.000	5109	540	5.000
5117	28	5.000	5121	38	3.000
5186	972	5.000	5211	232	3.000
5222	750	100.000	5241	611	3.000
5294	795	3.000	5348	548	3.000
5369	153	5.000	5369	594	3.000
5401	915	5.000	5439	649	3.000
5445	605	3.000	5450	676	20.000
5458	447	3.000	5509	595	20.000
5551	293	5.000	5575	623	3.000
5627	17	5.000	5614	750	3.000
5687	416	5.000	5696	884	3.000
5743	733	3.000	5781	858	3.000
5788	934	3.000	5837	912	3.000
5868	824	3.000	6789	544	200.000
6801	532	5.000	6814	410	3.000
6833	814	3.000	6843	879	5.000
6868	700	3.000	6887	781	3.000
6931	851	3.000	6982	775	3.000
6984	339	3.000	6998	183	3.000
7007	671	3.000	7043	688	5.000
7044	204	5.000	7052	773	5.000
7069	33	3.000	7076	741	3.000
5870	431	3.000	5928	376	3.000
5962	388	5.000	5962	952	3.000
6009	132	3.000	6013	80	5.000
6035	646	3.000	6038	669	20.000
6082	556	5.000	6098	238	5.000
6122	602	3.000	6194	606	5.000
6196	516	50.000	6236	457	3.000
6250	375	5.000	6283	377	3.000
6308	210	20.000	6320	379	3.000
6363	28	20.000	6423	555	5.000
6433	236	5.000	6489	578	3.000
6524	180	5.000	6555	672	5.000
6563	669	50.000	6696	183	3.000
6738	19	3.000	6754	321	3.000
6762	812	5.000	6771	438	5.000
6777	245	20.000	7540	631	3.000
6777	944	3.000	7597	786	5.000
7607	589	50.000	7724	682	5.000
7739	999	100.000	7742	679	5.000
7810	344	3.000	7866	539	5.000
7898	785	20.000	7904	870	20.000
7915	156	3.000	7944	284	3.000
7951	660	3.000	7967	284	5.000
7977	13	3.000	7988	583	3.000
7098	588	3.000	7106	640	3.000
7107	887	3.000	7136	405	5.000
7196	908	20.000	7287	126	3.000
7282	30	3.000	7312	537	5.000
7316	9	5.000	7323	952	3.000
7365	408	5.000	7425	744	20.000
7435	193	3.000	7437	858	3.000
7479	877	3.000	7509	775	5.000
7522	372	3.000	8391	982	3.000
8402	331	3.000	8431	608	3.000
8434	917	20.000	8583	395	3.000
8611	191	3.000	8642	507	5.000
8642	614	3.000	8649	25	3.000
8655	42	3.000	8754	993	3.000
8757	611	3.000	8813	32	3.000
8822	313	3.000	8869	861	3.000
8876	146	3.000	8882	275	3.000
8897	683	3.000	8907	524	50.000
8917	287	3.000	7992	15	5.000
7994	179	5.000	8002	992	3.000
8061	967	3.000	8085	688	3.000
8117	688	3.000	8125	780	5.000
8158	91	20.000	8180	893	5.000
8190	733	5.000	8220	263	5.000
8280	221	3.000	8296	122	3.000
8300	235	3.000	8319	336	3.000
8341	506	3.000	8382	677	3.000
8921	137	3.000	8961	450	3.000
8995	565	3.000	9006	362	20.000
9043	675	3.000	9067	967	3.000
9087	861	3.000	9094	395	20.000
9096	74	5.000	9152	155	3.000
9168	30	3.000	9179	858	5.000
9186	393	3.000	9188	888	5.000
9206	172	3.000	9237	333	3.000
9270	588	5.000	9317	416	50.000
9326	769	5.000	9381	837	3.000
9326	769	5.000	9381	837	3.000
9388	90	5.000			

Pri naknadnem žrebanju dobitkov vojne škode dne 6. junija so bili izžrebani naslednji dobitniki:

Ser.	Štev.	Dobitek	Ser.	Štev.	Dobitek
5009	705	3.000	5417	898	3.000
5798	577	5.000	5904	118	3.000
5907	743	5.000	6208	565	3.000
6702	651	3.000	7788	167	5.000
8184	797	5.000	8280	769	3.000
8259	882	5.000	8488	978	5.000
8683	800	3.000	8781	588	5.000
8741	688	3.000	8797	983	3.000
8849	997	5.000	9086	189	3.000
9127	182	20.000			

Borze

12. junija.

Denar
Angleški funt 258.—
Nemški čeki 14.30

Tečaj marke in češke krome je v zasebnem kliringu ostal nespremenjen na 14.20—14.40 oziroma 148.80—151.20.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 37.122.687, v Belgradu 47.227.600 din. V efektih je bilo prometa v Belgradu 713.000 din.

Ljubljana — Uradni tečaj:

London 1 funt	206.15—209.35
Pariz 100 frankov	116.40—118.70
Newyork 100 dolarjev	4383.00—4443.00
Zeneva 100 frankov	995.00—1005.00
Milan—Trst 100 lir	231.85—234.95
Amsterdam 100 goldinarjev	2342.00—3280.00
Berlin 100 mark	1771.12—1788.88
Bruselj 100 belg	749.40—761.40

Ljubljana — Zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.20—14.40
Praga 100 kron	148.80—151.20

Zagreb — Zasebni kliring:

Praga 1 krona	148.80—151.20
Solun 1 drahma	40.30—41.10

Belgrad — Zasebni kliring:

Praga 1 krona	148.80—151.20
Solun 1 drahma	30.90—31.60

Ljubljana — Svobodno tržišče:

London 1 funt	256.40—259.60
Pariz 100 frankov	144.83—147.13
Newyork 100 dolarjev	5455.69—5515.69
Zeneva 100 frankov	1236.87—1246.87
Amsterdam 100 goldinarjev	2913.05—2951.05
Bruselj 100 belg	932.10—944.10

Curih. Belgrad 10, Pariz 1175.75, London 20.7775, Newyork 443.625, Bruselj 75.55, Milan 23.33, Amsterdam 236, Berlin 178, Stockholm 106.975, Oslo 104.40, Kopenhagen 92.75, Praga 15.10, Varšava 83.62, Budimpešta 87, Atene 390, Carigrad 360, Bukarešta 325, Helsingfors 9.155, Buenos Aires 102.75, Sofija 5.40.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 470.25—472.25
v Zagrebu 468 —470
v Belgradu 468 —469

Ljubljana. Državni papirji: 7% invest. pos. 99.50—101.50, agrarji 61—62, voj. škoda promptna 470.25—472.25, begl. obv. 89—90, dalm. agrarji 87—88, 8% Bler. pos. 101—102, 7% Bler. pos. 94 do 95, 7% pos. DHB 101—102, 7% stab. pos. 99 do 100. — Delnice: Narodna banka 7.400—7.600, Trboveljska 170—180.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 99.50 do 100.50, agrarji 60.50 den., voj. škoda promptna 468.470 (471), begl. obv. 88—90, dalm. agrarji 86.50—87.50, 4% sev. agrarji 60—60.75, 8% Bler. pos. 101.50 den., 7% Bler. pos. 94.50—95, 7% pos. DHP 99.50 den., 7% stab. pos. 99 den. — Delnice: Narodna banka 7.500 den., Priv. agrarna banka 212 den., Trboveljska 172.50—173 (172.50), Gutman 87—50, Sladk. tov. Osijek 80 den.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijske posojilo 101—102, agrarji 61 denar, vojna škoda promptna 468—469, za konec julija 467—468 (467), begl. obveznice 89—89.25, dalm. agrarji 87—87.25, 6% šumske obveznice 84—84.50 (84.25), 4% severni agrarji 60.25—

Zbor slovenskih županov

Občni zbor Županske zveze v Ljubljani

Ljubljana, 12. junija.

V nedeljo dopoldne je polagala račune o svojem delu županska zveza, v kateri je včlanjena velika večina slovenskih občin. Občnega zbora, ki je bil v beli dvorani hotela »Union«, so se udeležili skoraj vsi župani včlanjenih občin, navzočni pa so bili tudi ljubljanski župan dr. Jure Adlešič, celjski župan dr. Voršič in mariborski podžupan Franjo Zebot. Občni zbor je vodil načelnik županske zveze Nande Novak, ki je po pozdravu prečital vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu ter pozdravno brzojavko predsedniku ministrskega sveta g. Dragiši Cvetkoviču. Omenil je, da je letošnji občni zbor županske zveze prav posebno slovesen, saj se bodo v drugem delu občnega zbora izročile v veliki dvorani hotela »Union« diplome častnega občanstva 322 občin slovenskemu narodnemu voditelju in predsedniku senata dr. Antonu Korošcu.

V izbrnem in lepem poročilu je načelnik zveze g. Novak nato orisal del županske zveze v preteklem letu. Poudaril je, da nismo več daleč od cilja, za katerega se je županska zveza borila ves čas, odkar obstoji. Pripravlja se nova notranja ureditev države in vsi smo prepričani, da se država uredi tako, da bodo zadovoljni vsi njeni deli. Slovenski narod je pri tem neposredno prizadet. Saj se bo odločila tudi njegova nadaljna usoda in v novi ureditvi bo tudi on dobil nov položaj in nov temelj, na katerem si bo v skupnosti s Srbi in Hrvali gradil svojo bodočnost. Za Slovence, ki smo zajezeni med dva mogočna tujaroda, je to tem bolj pomembno, zato je naša želja po notranji ureditvi države še bolj vroča. Hvaležni smo dinastiji, ki je v teh tako mučnih časih znala obvarovati našo državo pred vsemi zunanjimi nevarnostmi ter ji s svojo modro zunanjo politiko zagotovila njene meje.

Glede notranje ureditve države ostaja županska zveza pri svoji stari zahtevi, naj dobi naš narod široko samoupravo.

V svojem podrobnem delu je županska zveza uspela na številnih intervencijah pri ministrstvih in pokrajinskih oblastih, ko je posredovala za ukinitev občinam škodljivih ukrepov. Posebno zahvalo je dolžna banu dravske banovine dr. Marku Natlačenju, pri katerem je našla vedno polno razumevanje za svoje težnje. Glede industrijskih ob-

čin obžaluje, da so bile ukinjene občinske trošarine na industrijske surovine in polizdelke. S tem ukrepom so nekatere industrijske občine izgubile največji vir dohodkov.

Končno poročila o akciji županske zveze za izdelavo skupne diplome vseh občin, ki so bile izvolile predsednika senata g. dr. Antona Korošca za častnega občana.

Po poročilu tajnika in blaginika je bila sprejeta pomembna resolucija, ki poudarja najprej, da županska zveza z veseljem pozdravlja vse napore kr. vlade za uresničitev sporazuma med Srbi in Hrvali, nadalje zahteva dekoncentracijo in decentralizacijo javne uprave na temelju pooblastil, danih kr. vladi v § 114 letošnjega finančnega zakona. Nadalje navaja spomenica naslednje zahteve:

1. razbremenitev občine v poslih prenešenega delokroga in izdatkih za te posle, zlasti vzdrževalnih stroškov za okrajna načelstva, katastrske uprave in merizkusne urade, ki naj jih v celoti prevzame država;
2. poenostavitev poslovnih predpisov za občine;
3. razširitev finančne oblasti občine na druge vire iz neposrednih in posrednih davkov, da se občini omogoči bolj smotrna porazdelitev bremen na prebivalstvo;
4. ukinitev vseh poslov in izdatkov občine za železniški in poštini promet;
5. sprememba knjiženja plačanih davkov, da se bodo davki, kakor prihajajo, procentualno razdeljevali na državo in samoupravo, ne pa da se iz njih najprej zadovolji država, iz preostanka pa šele samouprava, kakor se to še vedno dogaja;
6. sprememba seganjih zakonov in uredb glede prispevanja k stroškom za osnovno šolstvo in osnovno strokovno šolstvo v smeri, da prevzame sorazmerni del financiranja država, ki si je bila prisvojila pravico odrejanja šolske obveznosti, vzgojo in izobrazbo;
7. takojšen kredit za opremo kirurškega paviliona državne splošne bolnišnice v Ljubljani in sploh izboljšanje nevdržnih razmer v tej bolnišnici; da se bolnišnica v Mariboru končno dogradi;
8. večje upoštevanje dravske banovine pri državnih podporah za pasivne kraje, pri subvencioniranju javnih del na cestah, mostovih, propustnih in pri hidrotehničnih delih, povečanje prispevka

države na 1 km državnih cest v dravski banovini, upoštevajoč veliko obtežbo, pomen in promet teh cest, večje upoštevanje dravske banovine glede njenega deleža pri vseh materialnih izdatkih ministrstva za zgradbe, revizija porazdelitve državnih in banovinskih cest in povišanje državnih kreditov za javna dela v dravski banovini vobče;

9. sprememba zakona o lovu za večjo zaščito kmetijstva ter za pooblastilo banu dravske bano-

vine, da sme za to banovino določbe lovskega zakonika sam spremeniti;

10. polovična vozina po železnicah na ozemlju banovine županom, kot izvrševalcem državnih poslov;

11. rešitev vprašanja sodobne uhožne oskrbe v smeri zgraditve velikih uhožnic ob sodelovanju države, banovine in občin ter popolne odprave sedanjega nesocialnega načina oskrbe od hiše do hiše;

12. občinski prearačni naj se rešujejo doma. Volitve širšega odbora in eksekutive so letos odpadle, ker poteče sedanjemu načelnstvu poslovna doba šele prihodnje leto. Občni zbor je bil zaradi tega zaključen in so vsi župani odšli v veliko unionsko dvorano, kjer je bila slovenskemu voditelju in predsedniku senata dr. Antonu Korošcu slovesno izročena skupna diploma častnega občanstva 322 občin.

Le židar zna sezidati hišo

Kakor more perilo čisto oprati te dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo; prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

imel na zborovalce krasen in navduševalen govor. Govor g. ministra so zborovalci večkrat prekinili in priredili Nj. Vel. kralju Petru II. navdušene ovacije.

Nato je spregovoril gomilski rojak župnik iz Sv. Petra pod Sv. gorami g. Rančigaj.

V imenu osmih dekljskih krožkov je pozdravila zborovalce gđ. Lojzka Medvedova, gomilski župan g. Rančigaj pa je pozdravil tabor v imenu gomilske občine. Pred zaključkom zborovanja je še spregovoril predsednik Fantovskega okrožja Orl Franc in čestital Bralnemu društvu na Gomilskem ob njegovi štiridesletnici.

Popoldanski nastop je prekosil vsa pričakovanja. Na telovadišču se je zbralo okrog 2000 ljudi, ki so z velikim zanimanjem sledili odličnim telovadnim točkam naše mladine. Tudi popoldanskega nastopa se je udeležil g. minister Snój. Na nastop pa sta prišla tudi narodni poslanec g. Stehlovič iz Šmartnega ob Paki in banski svetnik Zorenč iz Sv. Petra pod Sv. gorami.

Mladinski dan na Gomilskem bo ostal vsej naši mladini v najlepšem spominu.

Mladinski dan v Račah pri Mariboru

Maribor, 12. junija. Slomškovo okrožje ZFO je s sodelovanjem mariborskega dekljskega okrožja preteklo nedeljo priredilo v Račah pri Mariboru okrajni mladinski dan, ki je nad vse slovesno potekel.

Z jutranjimi vlaki, z vozovi, avtomobili in na kolesih je prihitelo veliko število fantov in deklet v krajo in v civilu. Ob devetih je bil sprejem na kolodvaru, nato pa se je formalni sprevod, ki je krenil na grajsko dvorišče, kjer se je vršila služba božja in kratko zborovanje. Na čelu spreveda je jездilo 40 konjenikov v krojih in narodnih nošah, za njimi so se uvrstili kolesarji, nato prapori, močna četa mladcov z zastavicami, za njimi člani v krojih, njim so sledile mladenke in članice v krojih, narodne noše in končno članstvo v civilu. Vsega je v sprevodu nad 600 organiziranega članstva. Igrala je godba ob Sv. Marka niže Pluja.

Ko se je članstvo po sprevodu razvstilo na lepo pripravljeno grajskem dvorišču, je pričelo cerkveno opravilo. Ravnatelj g. Jakob Rihter iz Maribora je imel pridigo, sv. mašo pa je ob krasnem ljudskem petju, ki ga je vodil šolski upravitelj ob Sv. Lovrenca na Pohorju br. Jože Petrun, daroval ptujski prost mil. g. Greif.

Po cerkvenem opravilu je bilo kratko slavnostno zborovanje, ki ga je vodil okrajni odbornik dr. Franček Zebot. Uvodoma je pozdravil vse članstvo, ki je prihitelo na prireditve, nato pa je prečital vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru in knezu namestniku Pavlu, ki ju je članstvo z viharnim navdušenjem pozdravilo. Godba je intonirala državno himno, ki jo je vsa množica navdušeno pela. Pozdravna brzojavka je bila odposlana narodnemu voditelju dr. A. Korošcu.

Nato je povzel besedo zastopnik mariborske fantovske podzveze prof. Anton Klascinc. V imenu pripravljalnega odbora za mladinski tabor je pozdravil zborovanje ravnatelj Jože Lekan. V imenu domačega odeska je pozdravil predsednik Greif, nakar je bilo zborovanje zaključeno. Vsa množica je za zaključek zapela fantoveško himno.

Popoldne ob treh je na okusno okrašenem in dobro urejenem telovadišču pričel javen telovadni nastop, ki so mu med drugimi prisostvovali: okrajni glavar Leopold Eiletz, narodna poslanka dr. Sevsšek in Koban, starešina okrajnega sodišča v Mariboru dr. M. Lavrenčič, prost. Greif, predsednik mariborske fantovske podzveze dr. J. Je-

raj, ravnatelj J. Rihter, okrajni šolski nadzornik Tone Senica, mestni župnik I. Solinc iz Slov. Bistrice, številni župani in ogramno število ljudstva.

Ob pričetku je prikoralo na telovadišče celokupno članstvo, nakar je godba zaigrala državno himno, nakar je dr. Fr. Zebot imel kratek pozdravni nagovor. Nato so se vrstile posamezne točke telovadnega sporeda, ki so se hitro vrstile druga za drugo in ki so vse vzbudile živahen aplavz. Točno ob petih je bil nastop končan, nakar se je članstvo ob velikem navdušenju pričelo razhajati in vračati na svoje domove.

Prosvetni tabor pri Sv. Jakobu ob Savi

Ljubljana, 12. junija. Prosvetno društvo pri Sv. Jakobu ob Savi je včeraj obhajalo 30 letnico dela za prosvetno vzgojo slovenske mladine. Ob enem s Zaslavcem okrogjem ZFO in ZDK je društvo priredilo veličasten tabor, kakršnega v tem kraju še ni bilo. Cela župnija je bila okrašena z brezštevili mlaji, obdanimi z vencji in zastavami.

Slovesnost se je pričela s sprevedom. Samozavesten fant na iskren konjiču z državno zastavo v roki je jездil na čelu. Za njim so korakale fanfare FO Sv. Peter, katerim je sledila zastava okrožja in v raznih prosvetnih društev. Za njimi je korakala nad 250 članov, članic, mladcov, naraščaja, mladenk in gojenk v svojih pestrih uniformah, domžalsko godbo na čelu. Sprevod je zaključila velika skupina fantov in deklet v narodnih nošah. Sprevod se je pomikal od Prosvetnega doma pri Sv. Jakobu skozi Podgorico v Soteško, kjer je bila na tabornem prostoru sv. maša, katero je daroval predsednik ljubljanske podzveze ZFO g. dr. Blatnik in imel tudi globoko zasnovan verski govor.

Po sv. maši je bilo zborovanje. Šolski upravitelj g. Porenta je pozdravil navzoče goste in predlagal brzojavne pozdrave Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vel. knezu namestniku in predsedniku senata dr. Korošcu.

O zgodovini in delu prosvetnega društva pri Sv. Jakobu je govoril predsednik g. Urbancič. Slavnostni govornik je bil g. Pirih, ki je navduševal za delo v katoliških organizacijah.

Popoldne ob 3 je nastopila mladina Zaslavskega okrožja ZFO in ZDK.

Točno ob 3 se je pripeljal g. ban s g. poslanecem Kranjcem, za njim je dospel ljubljanski župan dr. Adlešič v spremstvu g. Bahovca. Kmalu nato pa je dospel ljubljanski okr. načelnik g. Maršič. Zvezo fantovskih odeskov je zastopal g. Hvale, ljubljansko podzvezo ZFO pa g. Jemc.

Na telovadišču so prikoralali vsi nastopajoči, katerim je okrajni predsednik g. Majdič Fortunat spregovoril po pozdravu častnih gostov nekaj vzpodbudnih besedi. Nato so se vrstile točke sporeda, ki so ga s svojimi nastopi izpolnili fantje in dekleta, mladi in mladenke, naraščaja in gojenke s svojimi prostimi vajami, katere so bile izvajane proti pričakovanju dobro. Posebno pozornost je vzbudila vrsta oradnih telovadcev, med katerimi sta se Janež in Varšek najbolj odlikovala, ko sta izvajala take vaje da je človeku zastajala sapa.

Pri zadnji točki sporeda, ko so zopet vsi nastopajoči prišli na telovadišče, je okrajni predsednik izročil pri stafetni tekmi za okrajni prehodni pokal zmagovalnemu moštvu FO Dev. Marija v Polju krasen pokal. S fantovsko himno se je popoldanski nastop zaključil, nakar se je razvila prijetna zabava.

Polni navdušenja, polni trdne volje so se vračali fantje, dekleta in gledalci na svoje domove.

Tabori slovenske mladine

Dr. Korošec med našimi Notranjci

Včerašnje nedeljo je bilo po Sloveniji več mladinskih taborov, med drugimi tudi na Blokah na Notranjskem. Prosvetno društvo je proslavilo 30 letnico svojega delovanja. Dopoldne je bil mogočen prosvetni tabor, združen s službo božjo na prostem, ki se ga je udeležilo do 3.000 ljudi. Poleg domačinov je prihitelo ljudstvo iz vseh obmejnih krajev, zlasti iz Cerklince, Rakeka, Loža, Starega trga in Begunj. Med sv. mašo je imel krasen in globoko zasnovan cerkveni govor predsednik Prosvetne zveze, vseuč. prof. dr. F. Lukman. Po službi božji pa sta zbrane množice navdušila z ognjevitimi govori za krščanske prosvetne ideale gg. poslanca Fr. Gabrovšek in Miloš Stare. Poslane so bile pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., knezu namestniku Pavlu, banu dr. Natlačenju in škofu dr. Rožmanu.

Popoldne je na lepo prirejenem in okrašenem prostoru pod cerkvi bil javen telovadni nastop notranjskega fantovskega in dekljskega okrožja, ki ga je počastil tudi naš narodni voditelj dr. A. Korošec s svojim obiskom. Točno ob treh ga je pozdravila strumna četa fantov in deklet v krojih ter narodnih nošah, v imenu katere je spregovoril pozdravne besede nadučitelj g. Skubic, podpredsednik okrožja. Našega voditelja so dalje pozdravili okrajni glavar dr. Malešič, župan občine Bloke, duhovščina in množica občinstva, ki je pogumno vztrajala čez popoldanske ure, da prisostvuje telovadnemu nastopu.

Spreod popoldanske prireditve je bil zelo pester in bogat. Najprej je nastopilo nad 60 članov s prostimi vajami in prav toliko članic. Sledil je ljubek nastop nad 100 mladcov z zastavicami, potem so pod vodstvom g. Vide Zalokarjeve nastopila bloška dekleta s posebno ritmično igro po napevu »Slišala sem ptičko pete. Njih nastop je občinstvo izredno navdušilo. Takoj je sledila telovadba moškega naraščaja (nad 100) z vetrnicami, nato pa bloška vrsta na drogu in bradlji ter cerkniška vrsta na bradlji. Orodna telovadba je pokazala, da je veliko zanimanje med notranjskimi fanti tudi za orodno telovadbo in se kažejo že prav lepi uspehi. Ugodno je presenetil nastop mladenk z Blok in posebno še članice iz Loškega potoka, ki so ob spremljevanju svojega pevskega zbora brezhibno simbolizirale pesem »Oj Doberdob«. Občinstvo jih je za njih prirčen nastop nagradilo z dolgotrajnim ploskanjem. Za zaključek so člani izvajali prav dobro še predpisane okrajne vaje na drogu, postavili so se tudi mladi iz Starega trga na drogu in končno še prirčen nastop 70 naraščajne s prostimi vajami. S tem je bila telovadba nad 500 članov in članice naše mladinske organizacije najlepše in z najboljšim uspehom zaključena. Telovadne točke je požrtvovalno spremljala družvena godba iz Logatec.

Dr. Anton Korošec je z drugimi odličniki prisostvoval telovadnemu nastopu prav do konca ter prirčno čestital notranjski mladini k njenim uspehim in k idealnemu stremljenju po udovršitvi duha in telesa. Burno pozdravljen od tisoč glav množice in zlasti od mladine, ki mu je izročila slovenski šopek, se je izredno razpoloženo poslovil od vrlih Bločanov, ki bodo njegov obisk ohranili v najlepšem spominu.

Mladinski tabor v št. Vidu na Dolenjskem

V nedeljo je velika šentvitiška fara obhajala 15 letnico, ko je bil blagoslovljen novi Prosvetni dom ter je mladina stiškega okrožja tega dne v št. Vidu priredila tudi svoj okrajni tabor. Zjutraj, ko je privozil z ljubljanske strani vlak, se je na postaji zbralo tisoče ljudstva in mladine v krojih. Načelnik fantov je poročal slavnostnemu govorniku poslancu dr. Lavriču, ki se je pripeljal iz Ljubljane, da je zbranih pri sprejemu 40 fantov v krojih, 42 naraščaja, nakar je najmlajši izmed jezdecov poročal, da ima 35 konjenikov. Poleg tega je bilo v sprevodu, ki se je nato razvil, na čelu 90 kolesarjev, 60 deklet ter 70 mladenk v krojih. Sprevod je odkorakal od postaje k sv.

maši v št. Vid med igranjem trebanjske godbe. Za sprevedom krojev se je razvrstila ogromna množica ljudstva, tako da je zadnji del spreveda odhajal izpred postaje, ko so prvi oddelki že bili pod šentvitiškim klancem.

Pri sv. maši, katero je daroval g. beneficijant Ogen in je prepevala vsa cerkev, je imel cerkveni govor trebanjski dekan g. Ivan Tomažič. Po službi božji se je množica zgrnila pred domom okoli orjaške lipe k zborovanju, katero je zažgal kaplan g. Bregant ter se spomnil kralja Petra II., kneza namestnika Pavla in dr. Korošca. Za tem je imel slavnostni govor o krščanstvu v javnem življenju poslanec dr. Jože Lavrič, za njim pa je ob 15 letnici doma o narodnem delu govoril urednik Kremžar.

Popoldne so bile najprej v cerkvi litanije, nakar se je ob treh na obširnem travniku zbralo več kot tisoč ljudstva k javni telovadbi. Ob 3 popoldne se je pripeljal tudi g. minister za javna dela dr. Miha Krek, katerega je pozdravil g. kaplan Bregant. G. minister je nato med telovadbo spregovoril mladini in staršem tople in iskrene besede o poslanstvu naše mladine za bodočnost slovenskega naroda in Jugoslavije. Njegove besede je mladina z navdušenjem sprejela. Pri telovadbi je nastopalo vsega skupaj nekako 350 fantov, deklet in mladcov, gojenk in naraščaja obeh spolov. Omeniti moramo še vzorno vrsto orodnih telovadcev, ki so prihiteli iz gorenjskega št. Vida.

Vsa prireditve je nepopisno povzdignila za vest vseh, ki so se je udeležili.

Mladinska prireditve na Gomilskem

Celje, 12. junija.

V lepo Gomilsko, tak krasen kraj naše zelene Savinjske doline, se je včeraj zgrnila iz vseh krajev Savinjske doline savinjskega okrožja FO in ZDK naša organizirana mladina, da manifestira svojo misel, da manifestira za kralja in domovino ter obenem proslavi z bratskim društvom na Gomilskem 40 letnico prosvetnega delovanja. Zjutraj ob 9 je bil skozi Gomilsko impozanten sprevod naše mladine, ki je z navdušenimi ovacijami kraljevskemu domu in našim voditeljem korakal mimo častne tribune, na kateri so bili minister g. Franjo Snój, podpredsednik narodne skupščine g. Alojzij Miheličič in okrajni glavar g. dr. Ivan Zobec. Na čelu spreveda je jahalo na konjih 29 postavnih savinjskih fantov v krojih in narodnih nošah, za njimi je vozilo 17 kolesarjev, rudarska godba iz Velenja, nato so stopali člani okrajnega odbora z zastopnikom ZFO celjske podzveze gosp. Vrblom Vančijem, takoj za odborom pa so strumno korakali člani v krojih, mladi, naraščaja in mladenke, članice, narodne noše in občinstvo. Stolni dekan in prelat g. Cukala je imel pred pontifikalno sv. mašo globok verski nagovor, v katerem se je spomnil vseh onih, ki so prvi položili temelj Bralnemu društvu na Gomilskem. Nato je govoril o borbi za vzrojo mladine dveh svetovno nazornih taborov. Vsem zborovalcem, zlasti pa mladini je ob koncu svojega govora izrekel nadpastirske pozdrave mariborskega vladike g. dr. Ivana Jožefa Tomažiča. Po sv. maši je domači g. župnik Sattler pričel zborovanje in pozdravil ministra g. Francea Snója, podpredsednika narodne skupščine g. Alojzija Miheličiča, okrajnega glavarja dr. Ivana Zobca in zastopnika celjske podzveze, dr. Korošec, dr. Krek, dr. Natlačen, predsednik Prosvetne zveze v Mariboru dr. Hohnjec in KPD v Celju so poslali zborovalcem in Bralnemu društvu posebne pozdrave. Z zborovanja je bila poslana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II., kar je zlasti mladina pozdravila z vsem navdušenjem in vzklikala mlademu kralju. Ko je godba odigrala drž. himno, so bile prečitane vdanostne brzojavke Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu in kneginji Olgi, pokrovitelju Nj. Vis. princu Andreju, narodnemu voditelju dr. Korošcu, ministru dr. Kreku, banu dr. Natlačenju, mariborskemu vladiki dr. Ivanu Jožefu Tomažiču, dr. Hohnjecu in dr. Lukmanu. Takoj nato je spregovoril minister g. Franjo Snój in

Lepa planinska slavnost v kraljestvu Stola

Kranj, 12. junija.

Vsako soboto in nedeljo hiti od postaje Zirovnice proti Stolu lepo število ljudi, da tam uživajo čudežno lepoto narave. Preteklo nedeljo pa je bilo število turistov še večje, saj je bila ta dan na Stolu izredna slovesnost Podružnica SPD v Kranju je na to lepo junjsko nedeljo dalo blagosloviti novo Valvazorjevo kočo.

Ze v soboto zvečer se je zbralo v Valvazorjevi koči veliko število ljudi, ki so prižgali velik kres. Nepozabno lep je bil ta večer vsem zbranim turistom. Drugi dan ob 10 je bila na prostem sv. maša, ki jo je opravil g. dr. Arneic, župnik na Breznici, nato pa je blagoslovil novo kočo. Med vso cerkveno slovesnostjo je lepo prepevali moški pevski zbor z Breznice.

Po sv. maši je bilo slavnostno zborovanje, ki ga je začel predsednik podružnice SPD v Kranju, g. Rojc. Pozdravil je vse navzoče, predvsem okr. načelnika g. dr. Vrečarja iz Radovljice, zastopnika Osred. društva SPD dr. Vrtačnika, domačega župana, dalje zastopnika kranjske občine g. dr. Silarja in druge. V svojem govoru je g. Rojc nato orisal zgodovino Valvazorjeve kočice za njim je govoril okrajni načelnik g. dr. Vrečar in zastopnik

osrednjega društva SPD dr. Vrtačnik iz Ljubljane, dalje je govoril tudi ravnatelj »Putnika« g. dr. Žizek kot zastopnik predsednika Tujsko-prometne zveze. Vsi ti govorniki so čestitali kranjski podružnici SPD, da je urenila tako lep načrt nove Valvazorjeve kočice, ki bo vsled svoje udobnosti veliko storila tudi v tujsko-prometnem oziru.

Po zborovanju je bila v koči in na prostem planinska zabava. Veseli planinci so v večernih urah odhajali proti svojim domovom, mnogo pa jih je ostalo za nekaj dni, ker se niso mogli posloviti od lepega planinskega kraja, od kraljestva Stola in nove Valvazorjeve kočice.

Kakor slišimo, se zbirajo prispevki za gradnjo kapelice pri novi Valvazorjevi koči na Stolu. Iskreno želimo, da bi ta akcija čimprej uspela, tako da bi bila že vsaj prihodnje leta blagoslovitve kapelice.

Pristopajte k 10 dinarski akciji za VI. mednar. kongres Kristusa Kralja,

Drobne novice

Koledar

Torek, 13. junija: Anton Padovanski, spoznavalec; Akvilina, devica.

Sreda, 14. junija: Bazilij, cerkveni učenik; Elizij, prerok.

Novi grobovi

† Ga. Antonija Orehek roj. Gabriček je odšla v večnost v visoki starosti 82 let. Pogreb bo v sredo ob pol štiri popoldne izpred mrtvašnice na Vidovdanski cesti. Naj počiva v Bogu! Zalujočim svojcem naše sožalje!

Osebnosti

— Poroka. V soboto sta se poročila v cerkvi sv. Srca Jezusovega v Ljubljani g. inž. Alojz Gregorič, tehnični vodja mariborske tekstilne tovarne z gospodično Erno Krajevno. Poročil ju je g. p. dr. Roman Tominec, priča pa sta bila očeta poročenec g. Alojz Gregorič, direktor pošte in telegrafa v p. in inž. Matija Kraje, načelnik banske uprave v p. Uglednemu paru želimo obilo sreče in blagoslova!

— Poroka. V Laporju sta se poročila agilni delavec v naših družtvih g. Ivan Kaukler in gđ. Alojzija Uršič, hčerka cerkvenega ključarja. Mlademu paru naše čestitke!

Bramorje in voluharje uniči preizkušeno sredstvo **BRAMORIN**. Navodila v drogeriji KANCO Ljubljana, Zidovska ulica 1.

— Razstava sodobne cerkvene umetnosti. V zvezi s pripravami za Medn. kongres Kristusa Kralja se je ustanovil pod vodstvom kanonika dr. Fr. Kimovca osek, ki ima namen prirediti razstavo sodobne cerkvene umetnosti. Sem spadajo vse vrste cerkvene posode, paramenti in drugi predmeti cerkvene obrti; križi in slike; modeli, natrti in fotografije cerkvenih stavb. Opozorjamo na to prireditve vse umetnike in obrtnike, ki se pečajo s cerkveno umetnostjo in umetno obrtjo in jih prosimo, da nam pošljejo sezname izdelkov, ki bi po njihovem naziranju bili za razstavo primerni. Navedejo naj tudi lastnike in pa letnice postanka. Ko bo po teh sporočilih odbor naredil izbor za razstavo potrebnih predmetov, bo sledil poziv za njih oddajo. Vsa sporočila naj se pošiljajo na Odbor za prireditve cerkvene razstave (dr. Fr. Kimovec), Ljubljana, škofijska palača.

— Slomškova družba vabi svoje člane in članice, da se udeležijo blagoslovitve Jakličevega doma v Dobropoljah, ki bo dne 18. junija t. l. Iz Ljubljane se odpeljejo z avtobusom ob 9.15; vrnemo se proti večeru. Prijave sprejema Slomškova družba, Aleksandrova cesta 10. Zadnji dan za prijavo je četrtek popoldne do 6. Tja grede si ogledamo Turjak, Vel. Lašče in Ponkve. Zbirališče za odhod v društvenem lokalu ob 9. Odbor.

— Belokranjski festival v Črnomlju bo 18. junija. Nastopijo zbori iz raznih krajev Bele. Krajine s svojimi narodnimi igrami in pesmi. Pripravljajo se iz Ljubljane posebni vlak do Črnomlja in Metlike. Voznina z vstopnino na prireditve in kosilom 45 din (do Metlike 50 din). Obvestilo glede cene v četrčrtnem »Slovenec« je bilo pomotno. Podrobnejše informacije pri »Putnik«, ki sprejema prijave za izlet do 15. t. m.

— Izlet v Belo krajino na festival belokranjskih iger priredi »Putnik« v nedeljo, 18. t. m. Cena za voznino z vstopnino in kosilom 45 din, brez kosila 33 din. Isti dan je v Črnomlju tudi četrčrtna razstava, kjer bodo na razpolago poceni češnje. Informacije in prijave do 15. t. m. pri »Putniku«.

Strašno neurje je znova pustošilo

Silna toča, nalivi in viharji

Huda ura nad št. Jernejem

St. Jernej, 10. junija. V petek ob pol 6 je prihrumela nevihta od Vinjega vrha čez št. Jernejsko polje, kakršne ne pomnijo najstarejši ljudje. Z nje so hoteli domov, toda večinoma vsi premočeni, ker se je v trenutku ulila tako silna ploha, da je preplavila vsa pota. Čez pol ure za tem že ni bilo močote niti po državni cesti varno hoditi. Voda je bila na njej otrokom do kolena. Po banovinski cesti je drl od Pleterij potok, ki je vso cesto razkopal, na trg pa je prinesel material, kjer je deloma ostal, deloma pa ga je voda odnesla v narasli potok.

Spodaj je mostove, razdrila jez, da sta bila dva mlina in žaga brez vode in bosta nekaj časa tako ostala, ker je ogromno materiala voda odnesla. Višina vode je bila večja kot kdaj zadnja leta in vse to je nastalo v pol ure.

Neki posestnik je imel pripravljene hrastove stebre za kozolec, pa mu je voda vse odnesla, ponekod je egalna na mostovih tako visoko, da je gledala ven le ograja.

Silno močna sapa je povaljala vse žito in ga zmešala, da je pogled na polje obupen. Voda je naredila ogromno škodo polju proti Grabljam, ki so vsa na lepi ravnini, pa je pridrla voda in plodno zemljo odnesla. V vinogradih je odnesla ponekod vse plasti, posebno škodo je naredila onim, ki so zadnje dni kopal.

V naši občini so pa najhujše prizadeti oni, ki jim je toča vse uničila. Sicer je toča škodovala mnogo tudi v ravnini, vendar je bila redka. Ledočevae in Brezje je pa popolnoma uničila, odtod se je pa obrnila proti Ržiščem, da je bilo videti po prestani hudi uri, okrog osemih zvečer vse bela. To je bila še vso hujša neereča kot zadnja povodenj.

Med nevihto je tresčilo v Brsanovo hišo na Dobravci; hiša se je užgala, strela je ubila kolkjo in piščeta, obžgala domačega dekleta, da je moral priti zdravnik. Sedaj je dekle že izven nevarnosti.

Toča v Slovenskih goricah

Sv. Lenart v Sl. gor. 10. junija. Kakor da še ne bi bilo zadosti gospodarske škode po zadnjih povodnjih, je dne 9. junija t. l. udarila severni del Slovenskih goric nova katastrofa — toča!

Navedenega dne so temni oblaki in vihar že ves popoldan napovedovali hudo uro. Vendar je bilo videti, da bodo oblaki preusmerili svojo pot, dokler ni potegnil močan zahodnik, nakar so se oblaki naravnost približali zemlji, da je nastal po-

— Blagoslovitev Jakličevega doma v Dobropoljah bo 18. junija t. l. popoldne ob 2. Ob 2 litanije in nato govor in blagoslovitev Jakličevega doma, nato akademija. Potem je veselica s prosto zabavo. Vsi prijatelji in znanci in drugi lepo vabljeni!

— Romarski shod pri Sv. Antonu na Zdenski rebri v Dobropoljah bo prihodnjo nedeljo 18. junija t. l. Ob 10 sv. maša s pridigo. Vsako leto pridejo romarji k Sv. Antonu na božjo pot, vabljeno so tudi letos.

— V Službenem listu kraljevske uprave dravske banovine od 10. t. m. je objavljen »Pravilnik za uvoz svilnatga papirja iz inozemstva in kontrole njegove uporabe«, dalje »Odredba o zavarovanju dijakov rudarske šole v Celju«, »Telefonski promet med Jugoslavijo in protektoratom Češke in Moravske«, »Spisek uprav javne službe za posredovanje dela: javnih borz dela, njihovih podružnic, ekspozitov in poverjeništev in »Telefonski promet z Nemčijo in Švicco.

— Namesto venca svojemu sošoleu pok. g. Mateju Tomazinu je daroval za novi Prosvetni dom v Naklem g. župnik Pavel Podbregar v St. Ožbaltu 100 din in v isti namen 100 din Uprava Domoljuba.

— So se lahko prijavit za romanje na grob sv. Eme v Krko, ki bo v dne 28. in 29. t. m., ker je prijavi rok podaljšan do 17. t. m. Prijave je poslati na Salezijski zavod Rakovnik, Ljubljana.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— Ali znajo vaši otroci plavati? Ako ne, vpišite jih v plavalno šolo, ki prične 15. t. m. na kopališču SK Ilirije s plavalnim tečajem za mladino. Šola je pod nadzorstvom ministrstva za telesno vzgojo in ima namen, razširiti znanje plavanja med vso šolsko mladino. Plavanje je najcenejši in mladini najlažje dostopen sport, ki pa nudi obenem mnogo zdravja, otrokom prav zaradi prostega gibanja na soncu, svežem zraku in v vodi. Prijavite se s tem, da oddate v kopališču Ilirije v pisemski nabiralnik šole dovoljenje staršev. Storitve to čim prej!

Huda nesreča v Slivnici pri Mariboru

24 ljudi s tovornega avta popadalo pred osebni avto Eden mrtev, 16 ranjenih

Maribor, 12. junija 1939.

Bliskovito se je raznesla snoči okrog osemih zvečer po Mariboru novica o strašni nesreči, ki se je pol ure poprej zgodila na državni cesti v bližini gostilne Novačan v Slivnici pri Mariboru. Novico so prinesli v Maribor potniki celjskega avtobusa, ki se je pripeljal v Slivnico na poti v Maribor kmalu po katastrofi ter je naložil vse ranjence, da jih zapelje v bolnišnico. Že v Hočah pa so ranjence preložili z avtobusa na reševalne avtomobile, ki so iz Maribora hiteli na mesto nesreče. Avtobus je bil ves okrvavljen od številnih ponesrečenec, ki so kakor po čudežu odnesli iz nesreče žive glave. Podrobnosti te nenavadne katastrofe so naslednje:

Včeraj popoldne je bila v Mariboru velika tombola Rdečega križa. Od vseh strani so prihajali ljudje v mesto na tombolo, tako tudi iz Slovenske Bistrice. Slednje je pripeljal v mesto tovorni avto, last prevoznika Ivana Gorjanca, ki ga je šofiral 26 letni Gorjančev šofer Miha Majcen.

— Avtobusni izlet v Gorico, Trst, Benetke, 27.—29. VI. in v Dolomite 15.—19. VII. Prijavite se takoj v Izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, Frančiškanska ulica, tel. 22-50.

— Za zaključek vesele nedelje — noč. V bolnišnico sta se zatekla posestnikova sin Peter Grad iz Dragomlja v občini Podgorica in 22 letni Andrej Belšič iz Planine pri Rakeku. Oba sta bila v nedeljo ponoči napadena z nožem in sta izkupil nekaj ran in vbodov.

— Brez težav deluje Darmol. K temu prijetnost pri uporabi: nobenega kuhanja čajev, niti požiranja kroglic in ne grenkih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z nepreizkušenimi preparati, temveč uredite svojo prebavo s priljubljenim odvajalnim sredstvom Darmol. Dobi se v vseh lekarnah. Reg. 25.801/37.

Po državi

* Predzgodovinski grobovi so bili odkriti pri prekopavanju starega krščanskega Marijinega pokopališča v Sarajevu. Tam so izkopali tudi rimsko opeko, kos marmornega stebrišča iz srednjega veka ter več posod iz predzgodovinske dobe.

* Kongres inženirjev in arhitektov iz Jugoslavije se je začel v soboto 10. t. m. v Novem Sadu. Dosedanje sekcije postanejo samostojna društva.

* Tri sarajevska muslimanska društva so bila razpuščena z odlokom tamkajšnje banske uprave z utemeljitvijo, ker so v svojih prostorih neopravičeno prodajala alkoholne pijače.

* Tovarnarja je v stanovanju ubila elektrika. Bivši tovarnar in veleposestnik v Požegi Franjo Varella je sedaj v Zagrebu imel gostilno. V soboto se mu je pokvarila žarnica v stanovanju. Hotel je dati novo. Pri tem pa je bil tako neroden, da ga je električni tok na mestu ubil.

* Split v letalski zvezi z Dubrovnikom in Zagrebom. Dne 15. t. m. se začne redni zračni promet med Splitom, Zagrebom in Dubrovnikom. Splitsko letališče bo v Sinju. Promet bodo opravljala letala ameriškega izdelka.

* Vojna mornarica v Splitu. Pretekli dni je naša vojna mornarica imela pomorske vaje. Vojne ladje iz raznih luk so se jih udeleževale. Dne 9. t. m. so bile vaje končane ter je v splitsko luko priplulo 23 jugoslovanskih vojnih ladij.

Na avto so postavili zasilne klopi iz desek ter so na tritonsko vozilo nabasali kar 55 ljudi. Večinoma je bila to mladina iz Slovenske Bistrice ter okoliških vasi. Po tomboli so se še nekaj časa mudili v mestu, zvečer pa so se spravili nazaj na avto ter so se odpeljali proti domu. Potniki so prepevali in nihče ni mislil, da jih tako kmalu čaka nesreča.

Bilo je okrog pol osemih zvečer, ko je težko natovorjeni avto zavozil iz Slivnice naprej v ovine pred gostilno Novačan. Šofer je videl, da mu prihaja nasproti osebni avtomobil. Obe vozili sta se peljali vsako na svoji strani ceste, tako da bi se bili brez vsake nevarnosti srečali, če se ne bi bilo to srečanje izvršilo na ostrem ovinku, na katerem je na živi tovor na tovornem avtomobilu delovala velika erodežna sila. Ta je povzročila, da se je nenkrat odrgala na avtu leva stranica, na katero se je naslanjalo kakih 25 oseb. Silni pritisk je ljudi kar v hipu vrgel s tovornega avtomobila, kakor če bi kdo zalagal grah s kroznika. V tem trenutku se je tovorni avto srečal z osebnim vozilom in ljudje, ki so zleteli z višine, so padali na osebni avto in pred njega na cesto. Tako se je v trenutku nakopičila piramida živih teles, klopi in stolov sredi ceste. Osebni avto je šofiral primarij dr. Benčan iz Maribora, v njim pa so se vozili še vladni svetnik dr. Podboj iz Ljubljane, sodnik dr. Mihelčič iz Maribora ter njegova gospa Vida. Dr. Benčan je sicer takoj pritegnil vse zavore, vendar nesreče ni bilo mogoče preprečiti. Bil je nepopisno strašen prizor, ki ga očividci ne bodo nikoli pozabili.

Na mestu nesreče se je zbralo polno domačinov, ki so prihitali na pomoč. Posedice nesreče so bile strahovite. Skoraj vsi, ki so popadali s tovornega vozila, so bili poškodovani in ranjeni. Nekaj jih je ležalo onemogočenih na tleh, drugi so se skušali dvigniti s pomočmi in vsi v ranah, obupno klicanje in stokanje je odmevalo po zraku, kri pa je redčila belo cesto. Vse je skušalo ranjenecem pomagati, ljudje so prinašali iz bližnjih hiš vodo in obveze, da so jim izpirali rane. Na mestu nesreče se je ustavilo tudi veliko število osebnih avtomobilov, ki so bili namenjeni v Maribor. K areži je kmalu nato privozil avtobus mariborskih mestnih podjetij, ki je sprejel ranjence. Bilo je to 16 oseb. Mlad fant pa je obležal na mestu mrtev v razbito lobanjo. Položili so ga kraj ceste ter mu prižgali svečo ob glavi, dokler ni čez dobro uro prišel ponj grobar s krsto ter ga na ročnem vozičku odpeljal v mrtvašnico v Slivnici.

Mrtev je obležal 17 letni posestniški sin Franc Timovšek od Sv. Venčesa. Ranjeni pa so bili naslednji: 11 letna Ivana Marguč iz Gladomesa, ki si je prebila lobanjo ter je še danes nezavestna; njeno stanje je zelo resno. Njen oče, 36 letni posestnik Ivan Marguč ima poškodbo na kolku in zlomljeno roko; 15 letna Terezija Ozimič iz Ložnice ima poškodovano glavo, njena 16 letna sestra Matilda prav tako poškodbo na glavi; 18 letna Marija Justinec iz Kostanjevice ima poškodbo na glavi; 17 letna Rahle Frančiška iz Gladomesa si je poškodovala glavo in obe roki; 50 letni Jože Golčer iz Slov. Bistrice si je poškodoval glavo in obraz; 19 letni Leopold Rahle iz Gladomesa si je poškodoval glavo; 45 letni Filip Ravnek iz Okoške gore si je zlomil levo nogo. 29 letni Perc Albert iz Maribora si je zlomil levo nogo ter poškodoval roko. 18 letna Antonija Tomažič iz Zg. Ložnice si je poškodovala glavo, 17 letni Roman Steferl iz Kostanjevice ima poškodbo na glavi in na desni nogi, 16 letni Franc Klimej iz Legovske gore si je poškodoval desno oko. 20 letni Ernest Steferl iz Kostanjevice si je zlomil obe roki, 45 letni Henrik Segar iz Zg. Ložnice si je zlomil levo roko. 30 letni Muš Franc z Kostanjevece pa je dobil poškodbo na glavi.

V mariborski bolnišnici, kamor so pripeljali reševalci iz Maribora vse ponesrečence, so jim zdravniki nudili takoj vsa pomoč. Dva, ki sta imela lažje poškodbe na glavi, so obvezali, druge pa so obdržali v oekrbi v bolnišnici.

Ljubljana, 13. junija

Gledališče

Drama. Začetek ob 20. Torek, 13. junija: Javna dramska produkcija gojencev Drž. konservatorija. Izven. Cene od 10 din navzdol. — Sreda, 14. junija: »Velika skušnjava«. Red Sreda, — Četrtek, 15. junija: »Neopravičena urac«. Red A.

Opera. Začetek ob 20. Torek, 13. junija: Zaprt — Sreda, 14. junija: »Plesni večer opernega baleta«. Gostuje Lidija Wislakova. Premijera. Premijerski abonma. — Četrtek, 15. junija: »Werther«. Red Četrtek. Gostuje Josip Gostič.

Radio Ljubljana

Torek, 13. junija: 11 Solska ura: Po Bosni in Dalmaciji (Vinko Rupnik) — 12 Iz čeških oper (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Narodne pesmi pojo sestre Stritarjeve, spremlja Stanko Avgust — 14 Napovedi — 18 Pester spored Radij. orkestra — 18.30 Narod in njegova omika (prof. E. Kocbek) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Deset minut zabave — 19.40 Nac. ura: Ljudevit Vuličević, 100 letnica rojstva (Siniša Kordič, knjiž.) — 20 Pevski zbor »Sloga« — 21 Prenos iz Prage: Dvorakovi plesi — 22 Napovedi, poročila — 22.15 V oddih igra Radij. orkester.

Drugi programi

Torek, 13. junija: Belgrad: 20 Simfonični koncert RO — Zagreb: 22.20 Koncert radijskega kvinteta — Praga: 21.10 Pevski koncert — Sofija: 18 Koncert lahke glasbe — Varšava: 21.40 Mozart: Don Juan — opera v 2 dej. — Berlin: 19 Lortzing-Webrov večer — Budimpešta: 19.30 Mozart: »Figarova stavba« — Bukarešt: 20 Simfonični koncert RO — Dunaj: 20.15 Večerni koncert graškega mestnega orkestra — Pariz: 20.30 Pisan koncert — Stuttgart: 22.35 Nordijska glasba.

Prireditve in zabave

Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v dne 25. do 29. junija t. l. poldnevni izlet v Brescio (razstava Moretto), Milan (razstava Lionardo, ogled drugih znamenitosti), v Bologno (S. Petronio itd.) ter Benetke (razstava Veronese, ogled drugih znamenitosti). Vodil bo univ. prof. dr. Fr. Stele. Celokupni stroški za potni list, vožnjo, prenočišča in prehrano din 650.— Prijave sprejema najkasneje do sobote, 17. t. m. dopoldne tajnik društva dr. Rajko Ložar, Ljubljana, Narodni muzej, ki daje vse ostale informacije.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta; mr. Hočvar, Celovška cesta, in mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta.

Poizvedovanja

Zlata verižica je bila izgubljena v nedeljo opoldne v Igriški ulici. Odda naj se se proti nagradi v ineratnem oddelku Jutra.

Zelen jopič izgubljen. V nedeljo 11. t. m. sem na poti iz Kamniške Bistrice proti Kamniškemu sedlu izgubila nepremočljiv (zelen) jopič. Poštenega najditelja prosim, naj ga odda v uradništvu »Slovenca«.

Našla sem zlato damsko zapestno uro z verižico. Naslov najditeljice v upravi »Slovenca«.

Avtobus s 32 potniki se je prevrnil

G. Novak Marko, banški svetnik, Šoštanj, nam je z ozirom na poročilo pod gornjim naslovom pošilja to-le pojasnilo o nesreči:

Ni res, da se je avtobus prevrnil zaradi tega, ker sem se podpisani pripeljal nasproti in se je avtobus moral izogniti, ker bi drugače prišlo do karambola, ampak je res tole:

Avtobus je bil v trenutku, ko sem ga podpisani iz ovinka zagledal, že na robu ceste in se meni ni zgovaral. kar je razvidno, da ob trenutku srečanja ni naredil nobene kretnje bolj na svojo desno, ampak vozil v ravni črti naprej.

Avtobus se ni prevrnil na kraju srečanja, ampak šele cca 30 metrov pozneje, ko je šofer imel še dovolj časa ali spraviti avtobus nazaj na srednjo cesto ali ga pa vsaj ustaviti.

Ker sem podpisani vozil ne samo po svoji predpisani desni strani ceste ampak skoraj ob robu je bilo med nama ob srečanju vzlic ozki cesti še nad 1 meter prostora. Sicer sem pa vozil z drugi prestavi z brzino 15 do 20 km in če bi bilo potreba, bi se bil lahko izognil še bolj na rob.

Navzoči neki drugi avtoprevoznik, kakor druge osebe, ki so nesrečo videli, vedo, da je šofer morda prehitro vozil in ni zmogel ovinka, ali pa je morda največ krivo to, ker je tamkaj cesta z navadno prstjo na novo razširjena in je avtobus prišel v to mehko prst.

Podpisani sem sam upravičeno grajal šoferja, da ni boljše pazil, ako ima odgovornost za toliko potnikov in sem pomagal vsedoljet, da je bil avtobus zopet na cesti.

Po stanju kot je bilo, bi se bil avtobus prevrnil, pa če se mu je pripeljal kdo nasproti ali nobeden. — Marko Novak, banški svetnik, Šoštanj.

Večje zlo. »Strašno je pomisliti, da bi se tale žična vrv mogla pretrgati in bi vsi padli v brezdnico.

»Ja, zraven pa še pomisliti, da sem vznol listek za nazaj že plačal.«

LJUBLJANA

Nedeljske procesije presv. Reš. Telesa

V lepem nedeljskem dopoldnevu so se izvršile procesije sv. Rešnjega Telesa iz vseh tistih ljubljanskih fara, ki na praznik niso imele procesij. Lepi dan je povsod privabil k sprevedu veliko število faranov, tako da nedeljske procesije niso v ničemer zaostajale za procesijami, ki so bile na praznik.

Prva se je razvila mogočna procesija šupnije sv. Drušine v Mostah, ki je krenila ob tri četrti na 8 iz cerkve. Moste so za ta praznik vedno s požrtvovalnostjo skrbele za okrasitev svojih hiš in tako so tudi letos bile vse hiše odete v zelene, okna okrašena s cvetjem, a strehe pa so vihrale zastave. V procesiji so korakale številne narodne noše, vsa šolska mladina in veliko število vernikov. Končala se je procesija šele ob pol 11.

Druga procesija je bila v sredi mesta in je krenila po običajni poti ob 8 iz franciške cerkve. Med okrašenimi hišami, ob katerih so stale množice gledalcev v gostem špalirju, se je razvijala procesija, katere se je udeležilo poleg narodnih noš veliko število šolske mladine, meščanov in zastopnikov franciške prosvete. Ob tri četrti na 9 pa se je začela procesija šentjakobske fare, ki je bila letos prav posebno lepa in veličastna. Znamenja so bila povsod okrašena in tudi to procesijo je na njeni poti spremljal gost špalir gledalcev.

Zvečer ob pol 6 je bila običajna teoforična procesija na Kodeljevem, ki je bila prav lepa.

Skuše

(skombri), sveže, samo 10 din kg, nudi danes »Riba«, Ogrinc, Pogačarjev trg

I Ljubljanski pevci in pevke bomo jutri v sredo 14. t. m. začeli z vajami za kongres Kristusa Kralja, da se pripravimo za slovesno pontifikalno mašo na Stadionu. — Vaja bo ob 8 zvečer v Rokodelskem domu v Komenskega ulici. Vabljeni in iskreno zaželeni ste vsi pevci vseh ljubljanskih cerkvenih pa tudi svetnih zborov. Note dobite pri vaji. Pevke in pevci! Opozorite na to vajo vse svoje pevске znanice in jih povabite, da bomo s čim bolj dovršenim petjem počastili Kristusa, pa tudi vsemu svetu pokazali svojo pevsko kulturo! — Sredo zvečer na svidenje. Pevovodja.

I Umetnostno-zgodovinsko društvo pridedi v četrtek 15. junija izlet v Podbrezje, Kropo in Kamno gorico (domovino slikarjev Potočnika, Langusa). Odhod iz Ljubljane v Kongresnega trga ob 2 popoldne. Avtobus 30 din. Zglasiti se je do četrta ob 11 pri tržki Podkrajšek na Jurčičevem trgu.

I Na uršulinski gimnaziji v Ljubljani bo vpisovanje za sprejemne izpite dne 20. in 21. junija od 8 do 12 v ravnateljstvo pisarni. Vpišejo se lahko učenke, ki so rojene v letih 1926, 1927, 1928 in 1929. K vpisu naj prinesejo sledeče listine: Izpričevalo o dovršeni ljudski šoli, krstni list in prošnjo za pristopitev k izpitu, kolkovano z 10 din. Izpiti se bodo vršili 23. in 24. junija ob 8.

— Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa, odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zoprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcije črev.

Reg. po min. soc. pol. in a. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

I Delavska kolonija za Bežigradom. Mestna občina je pravkar razpisala obrtniška dela za vsa tri poslopja, ki jih predvsem delavcem in drugim manj premožnim sloyem zida za Bežigradom na svojem zemljišču med Lavričevu, Kobariško, Einspielerjevo ulico in Bežigradom. Ključavnica dela so preračunjena na približno 150.000 din. Peči in industrijske ploščice za obloge sten bodo veljale blizu 200.000 din. Za steklarska in soboslikarska dela bo treba izdati po 40.000 din, a tapetniška dela bodo stala blizu 18.000 din. Pičilni 112.000 din bodo veljala tudi plekarska dela. Odpiranje ponudb bo že 26. t. m., da obrtniki lahko prično z delom v čim krajšem času in se stanovalec jeseni že lahko vselijo v zares čedna in zdrava stanovanja. V obeh poslopih je 48 stanovanj. Vsako stanovanje ima prostorno stanovanjsko kuhinjo, spalnico, predstano in druge pritlikline. V kleti so prostori za kurivo in živila, pralnice in sušilnice ter prhe. Vsako stanovanje ima tudi svoj vrtič. Med obema poslopijema stoji manjše poslopje otroškega dnevnega zavetišča, kjer bodo otroci stanovalec pod skrbnim nadzorom, ko bodo njih starši na delu in v službi. V zavetišču bo prostora za 64 otrok. Stanovanjski poslopji sta zidani tako, da je na istem stopnišču v istem nadstropju samo po dvoje stanovanj. Otroško zavetišče bo imelo prostorno igrišče. Vsa tri poslopja so že pod streho in tudi že znotraj ometa. Vzdavajo že okna, napeljav je tudi za vodovod in v kratkem bo gotova instalacija elektrike. Tudi centralna kurjava v otroškem zavetišču bo v kratkem gotova. Skratka, delo tako naglo napreduje, da Ljubljana v mestni delavski stanovanjski koloniji za Bežigradom gotovo na jesen dobi 48 zdravih stanovanj in otroško zavetišče z igrišči in vrtovi.

I Mlade sprevednike na našem tramvaju je s posebno notico dne 9. junija napadel »Slovenski narod«. List omenja svojega dobrega znanca, ki ga v vozu št. 28 mlad sprevednik ba je ni dovolj vljudno postregel. Ker je na vozu št. 28 več mladih sprevednikov, »potnik« ni bil niti toliko pravičen, da bi trenutno uslužbenega mladega sprevednika točneje označil. Zato bomo mi točneje označili, da je »Narodove« znanec vstopil pri pošti in se popeljal proti domu tam za vodo. Postavil se je kar pri vstopu, dasi je bilo v vozu dovolj prostora. Poleg njega je bilo tedaj na zadnjem stopnišču več potnikov. Sprevednik je vse vljudno opozoril, da naj napravijo prostor, ker je bilo na Marijinem trgu več potnikov za vstop. Toda potnik iz »Narodove« bližine je ostro vzkliknil: »Kam naj se umaknem?« ne da bi sprevednik njega osebno opozarjal in nadaljeval: »Ali naj grem iz voza?« Sprevednik pa mu je vljudno odgovoril: »Gospod, izvolite vstopiti v voz, kjer je še dovolj prostora!« Potnik pa je še ostreje vzkliknil: »Pojdite vi iz voza, ker vi delate napotje in gnečo.« Sprevednik je bil na to modro pripombo popolnoma tiho. »Narodove« mož je tako nastopal, da se je izmed drugih potnikov celo neznanca dama morala zavzeti za sprevednika. Če »Narodove« gospod zmerja mlade sprevednike s »kmetavzarji«, je to neokusno in grdo, čeprav ima svoj namen. Sicer pa je napadeni mladi sprevednik Ljubljaničan in ima za seboj široko šolsko izobrazbo,

morda celo večjo kot »Narodove« gospod. — Sicer pa je naša misel ta, da je prav, če je človek vnet za red. Toda reda in discipline bi bil najbolj potreben del ljubljanskega tramvajskega občinstva.

I Sprejemni izpiti za 1. razred na drž. ženski realni gimnaziji v Ljubljani (Resljeva c.). Prošnje za pristopitev k sprejemnemu izpitu, naslovljene na ravnateljstvo in kolkovana z 10 dinarskim kolekom, se bodo sprejemale v ravnateljstvu pisarni dne 21. in 22. junija od 9 do 12. Prošnja, ki naj bo pisana na vzorcu, ki se dobi pri šolskem slugi, je priložiti krstni list in izpričevalo o dovršenem 4. razredu osnovne šole. Sprejemale se bodo učenke rojene v letih 1926 do 1929. Pri oddaji prošnje bo vsaka učenka izvedela, kdaj bo delala izpit. Izpiti se bodo vršili 23. in 24. junija ob 8 v poslopu drž. učiteljske šole na Resljevih cesti št. 10. — Ravnateljstvo drž. ženske realne gimnazije v Ljubljani.

I V Ljubljani so umrli od 2. do 8. junija 1939. Pirš Apolonija, roj. Ježek, 67 let, zasebnica, Sišenska c. 22; Parkelj Ivana, roj. Magister, 80 let, vdova pismonoše v p., Zaloška 80; Tomšič Ciril, 52 let, črkostavec, Dolenska 23; Gregorec Marija, roj. Jerančič, 72 let, vdova viš. rev. drž. žel., Ilirska 19; Ogrin Gašper, 44 let, žand. narednik, Vilharjeva ulica, žandarmerijska šola; Pust Josipina, roj. Šefic, 67 let, vdova ključ. mojstra in delavka tob. tovarne, Vidovdanska 9; Štrukelj Franjo, 61 let, kroj. pom. in posestnik, Vodnikova 22; Trošt Frančiška, roj. Praznik, vdova Zalokar, delavka, Japljeva 2; Basaj Asta, roj. Vodusek, 37 let, žena ravn. Zadr. zveze, Pražakova 3; Dedek Franc, 73 let, stavbenik, Lepodvorska 5; Vrhovec Jakob, 75 let, delavec kem. tov., Vidovdanska 9; Trstenjak Jože, 10 let, sin delavke, Vidovdanska 9; Goli Marija, roj. Fabič, 57 let, vdova orožnika. Privoz 2; Zorman Janex, 79 let, mizarski mojster, Sv. Florijana ul. 23. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Kern Ivan, 56 let, trgovski potnik, Celovška 43; Urbanc Sonja, 9 let, hči briv. pom. Cesta dveh cesarjev 183; Besednik Jurij, 44 let, trgovec, Stari trg 4; Merkušič Jože, 67 let, del. Vič 28; Gruden Terezija, 74 let, učiteljica, Sp. Slivnica 12 pri Ljubljani; Ločniškar Janez, 81 let, ključavnica drž. žel., Hranilniška 10; Lavrič Jožeta, 59 let, žena kočarja, Draga 29, obč. Stična; Uršič Stefan, 76 let, delavec, Trata 44, okraj Šk. Loka; Ribič Valentin, 76 let, kočar, Smarno pod Šmarno goro; Pustavrh Dominik, 8 let, sin kočarja, Zakobiljek 5, obč. Poljane nad Šk. Loko.

MARIBOR

m Vlom v stanovanje. Na Tržaški cesti 20 je nekdo vdrl v stanovanje upokojenega železničarja Ilnaca Ceriča ter mu je odnesel razno zlatnico v vrednosti 1600 din. Storilec je prišel v stanovanje s pomočjo ponarejenih ključev ter je vrata po odhodu spet zaklenil za seboj. — Na sličen način je bil izvršen vlom v Slovenski Bistrici v vilo posestnika in gostilničarja Ivana Kosa na Visolah. Ukradena mu je bila lovška puška z več naboj, gramofon v kovčku s ploščami ter druge reči v skupni vrednosti 3000 din.

m 1500 din so odnesli neznanci šoferju Cerarju Henriku, ko se je nahajal v družbi svojih prijateljev v kavarni. Denar je imel poleg sebe na stolu v torbici. m Racija na ribiče so napravili večeraj zopet policijski stražniki. Pokazalo se je, da so »črni« ribiči že ostrašeni ter si ne upajo loviti brez izkaznice. Zalotili so samo enega ribiča, ki je na Pristanu lovil z mrežo. Ko pa je zagledal stražnika, je vrgel mrežo v Dravo ter pobežnil.

m Huda toča na Pohorju. V petek popoldne je bila na Štajerskem povsod huda nevihta in mestoma je, kot smo že poročali, med neurjem divjala tudi toča. Tako smo dobili sedaj poročilo tudi o hudi toči na Pohorju. Pobil je v okolici Mariborske kočje, Pohorskega in Postarskega doma ter Petkovega sedla. Nižje ležeči predeli hočkega Pohorja so ostali nepoškodovani. Toča je uničila 40 odst. sadne letine ter poljskih pridevkov.

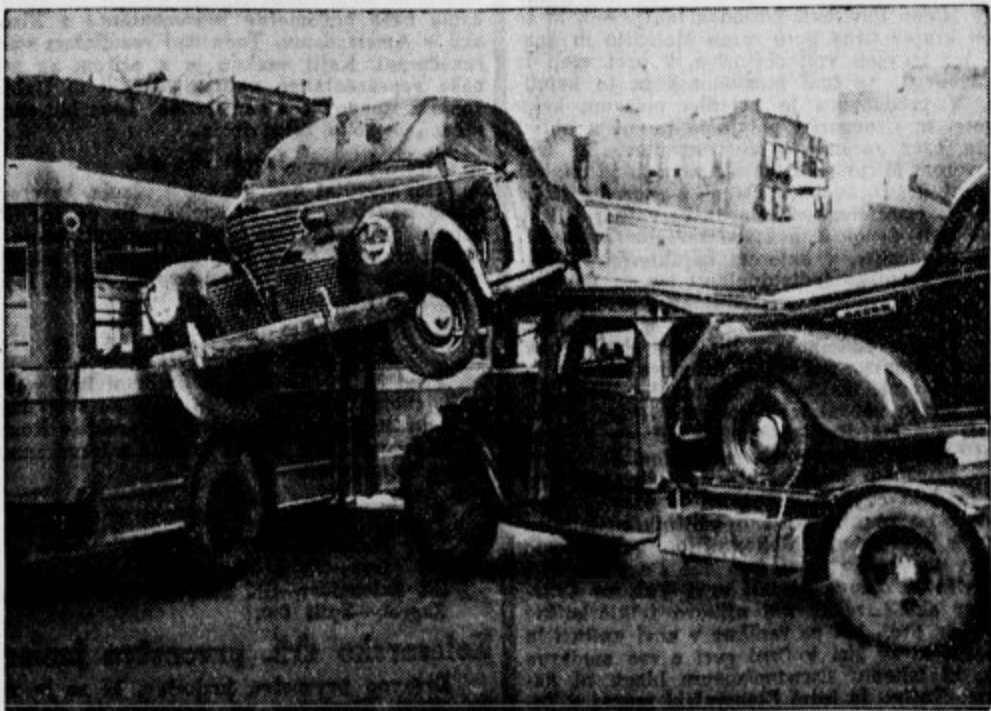
m Stampilje po najnovjšem načinu, trpežno in poceni izdeluje Sofra, Maribor, Gregoričeva 24. Pripraviše seel Zastopnike sprejememo!

m Državna učiteljska šola v Mariboru bo sprejela letos v prvi letnik 80 učencev in 40 učenk. Prošnje se morajo poslati ravnateljstvu do 31. julija t. l.

m Pripravljalni odbor za mladinski tabor. Dravi ob 20. vauza seja pripravljalnega odbora v običajnih prostorih. Vsi odborniki točni!

m Dve lepi telovski procesiji sta bili v nedeljo v Mariboru. Iz franciške baziške je krenila procesija zjutraj ob 8. Najsvetejše je nosil gvardijan pater Planinšek, za baldahinom pa so šli v procesiji najodličnejši meščani iz te župnije ter predstavniki občine Koški. Procesije se je udeležilo ogromno število vernikov. Ulice, po katerih je šla procesija, pa so bile vse lepo okrašene. Prav tako lepa je bila procesija magdalenske župnije, ki se je pričela ob 7.45 zjutraj. Zadržna telovska procesija v Mariboru pa bo prihodnjo nedeljo pri sv. Jožefu v Studencih.

m Umrla je v Loški ulici 14 popularna bivša lastnica znanega kopalnišča na Dravi, gospa Ana Kristijan, vdova po strojevodji. Pokojnica je dosegla visoko starost 81 let. Bila je srčno dobra in globoko verna žena, ki so jo ocenili vsi, ki so jo poznali. — Na Vodnikovem trgu je umrla 83 letna zasebnica Rozalija Krojs; v Tomšičevem drevoredu je pokopala smrt

V velemestnem vrvežu se more primeriti tudi taka nesreča, da se avtomobil kar nakopičijo drug na drugega.

I Zahvala. Namesto venca na grob blagopok. ge. Aste dr. Basajeve je daroval za otroško zavetišče v Zeleni jami g. prof. Ernest Tomc 200 din, in g. Ivan Tome, inšpektor v pok. 50 din. V imenu revnih otrok: Bog povrni!

I O slovenskih narodnih obredih in igrah predava drevi ob 20 v Trgovskem domu g. France Marolt. Predavatelj bo obrazložil slovenske narodne igre s posebnim ozirrom na festival belokranjskih narodnih iger v Črnomlju dne 18. t. m.

I Za mestne reveže je darovalo zastopstvo AEG-Union, j. d. d. v Ljubljani, 500 din; tvrdka Janko Češnik, modna manufakturna trgovina v Lingarjevi ulici 1, je pa poslala 200 din v počastitev pok. veletrgovca g. Franca Drofenika, šefa tvrdke F. R. Miklavc v Ljubljani; v počastitev spomina pok. ge. Aste Basajeve sta pa namesto cvetja darovala 200 din ga. Jerica Vodusek in njen sin g. dr. Ziga Vodusek, a prav tako v počastitev ge. Aste Basajeve je poslala ga. Renata Demšar-Savnikova 50 din. Mestno poglavarstvo izreka vsem dobrotnikom najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih. Počastite rajne z dobrimi deli!

I Javna prodaja na carinarnici na Vilharjevi cesti. Danes ob 9 popoldne bo na carinarnici javna prodaja raznega zaplenjenega blaga. Kdor se zanima, ima prost dostop.

I Za pokojnega g. Ivana Ločniškarja se opravi jutri v sredo, 14. junija ob 6 zjutraj sveta maša v križanski cerkvi, ki kateri se vljudno vabijo sbratje kongreganisti.

I Zopet dve prometni nesreči. Na Črnučah je padel s kolesa 18 letni krznarski pomočnik Alojzij Suštar, doma iz Gmajne št. 9 pri Črnučah in uslužben pri krznarskem podjetju Lampič na Sv. Petra cesti. Pri padcu se je potelkel po glavi tako hudo, da so ga morali reševalci prepeljati v bolnišnico. — Dopoldne pa je na Cankarjevem nabrežju podrl mesarski voz 68 letnega dninarja s Tržaške ceste na Viču Janeza Selana, Padeč je bil tako močan, da se je mož hudo poškodoval pa hrbtu ter so ga reševalci prepeljali v bolnišnico.

I Tatvine koles se množe. V zadnjem času se zopet množe tatvine koles. Tako je bilo ukradeno Rudolfu Kurentu izpred Čopičeve gostilne v Kolodvorski ulici 1500 din vredno kolo znamke »Dürkopp«. — Darinki Savšek pa je neznanec odpeljal iz veže Pajkove gostilne v Linhartovi ulici nad 2000 din vredno kolo znamke »Horizont«. V Hranilniški ulici za Bežigradom pa je izpred hiše nekdo odpeljal poštnemu uslužbencu Francu Pozniču 1000 din vredno kolo znamke »Faggi«.

I Namesto cvetja na grob pok. gosp. Cvetku Bešku je vplačala za narodno-obrambne potrebe društva »Bran-i-bor« ga. Justina Prešeren.

Zvečer potrebno, zjutraj pravilno:

zobna pasta Chlorodont

Načelnik notranjskega fantovskega okrožja po zdravlja dr. Korošca po prihodu na Bloke.

15 letna domača služkinja. Omara, v kateri je bil shranjen denar in knjižice, je bila s silo odprta. Blizu hiše so našli potem papir, v katerega je bil denar zavrt in žensko ročno torbico, ki je bila ukradena skupaj z denarjem. Na bližnji njivi, obrasli s pšenico, pa so našli potem še hranilne knjižice. Gotovina je bila last Kauranove hčerke Ottilie Ketiš, ki je imela v isti omari shranjeno še več denarja, ki pa je ostal nedotakljen. Okolnosti te tatvine so zelo zagotnetne.

m Po »enem« letu aretiran. Pri Sv. Lovrenču na Poh. so orožniki prijeli 23 letnega klateža Ivana Flejšerja, katerega so zasledovale oblasti s tiralico. Lanško leto '31. maja je namreč vdrl v voz cirkuosa Nemček v Oplotnici ter odnesel harmoniko, nekaj zlatnine, perila in drugih stvari ter s plenom pobežnil.

Celje

c Vpisovanje novincev na II. deški ljudski šoli v Celju bo 19. in 20. junija t. l. od 8 do 12. Po zakonu o narodnih šolah, morajo biti vsi novinci zdravniško pregledani. Starše, oziroma namestnike staršev šoloobveznih otrok pozivamo, da pripeljejo navedena dva dneva dečke v drž. II. deško ljudsko šolo (okoliško) k zdravniškemu pregledu in vpisu. Kdor bi se odtegnil tej dolžnosti, bo kaznovan po obstoječih zakonskih predpisih. Vsak šoloobvezen otrok, stanujoč na ozemlju bivše okoliške občine, mora obiskovati II. drž. deško ljudsko šolo v Celju.

c Salez. mladinski dom v Gaberjih sprejme za prihodnje šolsko leto nekaj dijakov, ki bodo obiskovali drž. realno gimnazijo ali klasične sporednice v Celju. Prednost imajo dijaki I. in II. razreda. Izjemoma se sprejmejo tudi dijaki meščanske šole za I. razred. Vzreja se po načelih največjega vzgojitelja mladine sv. Don Bosca. — Obrnite se na vodstvo Mladinskega doma v Celju.

c Pristovšek Jožef. V celjski bolnišnici je umrl 50-letni pasar Jožef Pristovšek. Pokojnega so pripeljali v Gasilski dom na mestno poglavarstvo, kjer so ga položili na oder med vence in cvetje. Pristovšek je bil dolga leta vzorni gasilec in je z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo opravil kot vodja sanitetnega oddelka celjske prostov, gas. čete sanitetno službo. Pogreb draga pokojnika bo danes ob 6 iz Gasilskega doma na mestno pokopališče. Naj v miru počiva! Svojem naše iskreno sožalje!

c Mestni urad bo zaprt danes in jutri zaradi čiščenja uradnih prostorov. Stranke, ki so povabljeni za ta dva dni na mestno poglavarstvo, naj se zglašijo v četrtek, 15. t. m. ob navadnih uradnih urah.

c Mestno kopalnišče na Vrazovem trgu bo v kratkem občutno znižalo cene za parne kopeli, prhe in kadi. Prha bo stala 2 din, parna kopal 10 din, kadna kopal 6 din.

c Cene stanovanj so znižali v Delavskem domu od 200 na 180 din za eno sobo za posameznika, za dva skupno po 120 din.

c Celjski šahovski klub je zmagal nad Zagrebčani. Kdo bi mislil, da bo ČSK, ki je preteklo nedeljo postal prvak Slovenije, v nedeljo premagal dobre šahiste iz Zagreba, ki so gostovali v Celju. Zagrebčani so si dopoldne pod vodstvom g. prof. Grašerja ogledali zanimivosti mesta Celja, popoldne pa je bila v salonu Hotela Evrope tekma. Spočetka je bila borba precej izenačena. Prvo in edino zmago so dosegli Zagrebčani na 3. deski v igri Kuševic : Komelj. Nato je Fajs na 8. deski izenačil proti Oreški. Sledila je zmaga po Diehu proti Rebiču. Na 1. deski je dobil igro Ostvič proti Modicu, na 7. deski Deliček proti Djurdjeviču. Partija Skitek : Frece je bila remis. Končno sta še zmagala Grašer : Stibuhar in inž. Pipuš : Duječu. Končni rezultat je 6 in pol proti 1 in pol. S to zmago je ČSK znova pokazal visoko stopnjo znanja v kraljevski igri. Jeseni bo revanšna tekma v Zagrebu.

c Dve prometni nesreči. Ko je stopil 71-letni Zorko Martin iz Sv. Stefana pri Zusmu v nedeljo v Petrovčah iz mestnega avtobusa, je v tem trenutku pridrel po cesti neki osebni avtomobil in ga podrl na tla. Zorko je dobil poškodbe na glavi in rokah. Iste dne ob 6 zvečer je neka kočija podrla 40-letnega Kumerja Stefana iz Polzele in ga vrgla s kolesa, da je dobil težke poškodbe na glavi in trebuhu. Oba se zdravita v bolnišnici.

KULTURNI OBZORNIK

Koncert »Slavca«

Pevsko društvo »Slavca«, ki spada med tradicionalna društva na polju naše vokalne umetnosti, je v zadnjih letih izgubilo svoj pravi polt in se je unaknilo v tišino. Zato pa se je sedaj toliko živahneje zdramilo, ko si je srečno izbralo novega pevovodjo. G. Fran Venturini, ki je sedaj zbor prevzel, si je kot zborovodja v našem glasbenem ozračju že pridobil svoj sloves, ker si je pod njegovim vodstvom še vsak pevski zbor pridobil pozornost zaradi smotrane in umetniško podprtega dela. »Slavcu« je treba na pridobitvi novega zborovodje čestitati, ker si je s tem pridobilo možnost novega razvoja. Tako je vsaj mogoče sklepati z zadnjega zborovoda koncertnega nastopa v Franciškanski dvorani.

Ta koncert res ni bil odkritje v smislu sodobnih stremenj ali v pogledu najvišjih vokalno umetniških hotenj. To tudi ni mogel biti sprico svojega prvega zdravljenja. Toda v svojem danem možnem okviru je dosegel ta koncert vendarle resno umetniško podobo in stilo enoten značaj, pa čeprav se v okviru čitalniško zasnovane romantike. Ze spored sam tega stilnega okvira ni nikjer prestopil. Samostojne, ali po narodnih motivih zgrajene skladbe Prelovca, Adamiča, Vodopivca, Schwaba, Venturinija, Nedveda, Fleismana, Deva in Ipvaca so zrasle vse iz miselnosti in čustvenosti one posebne slovenske romantične miselnosti in čustvenosti, ko je počivalo na dnu vsega nehanja navdušenje za dom in rod ter svojstveni ljubavni sentiment in ko se je tudi tipično grajena domača vokalna glasba oblikovala po teh osnovnih občutjih. Vse skladbe sporeda spadajo v ta okvir

ne da bi bile izvzete pesmi Venturinija samega, ki jih je vzel sedem na program. V teh pesmih, ki so pristno romantične z nekim klasičističnim prizvokom, in ki spominjajo včasih na klenega Aljaža, je vzpostavljen zlasti smisel za melodijo in za ritem, izhajajoč iz pristnega čustvovanja, ki te pesmi gradi na svojstven način.

Zbor sam je bolj maloštevilen, pa sorazmeren v zvenenju različnih glasov. Glasovi sami so ugodni, morda potrebni tu in tam še nekoliko izčiščenja, a v splošnem polno zveneči. Pevovodja je zbor izredno lepo discipliniral in ga s tem dobil kot instrument v svojo oblast, da more z njim v neki ubrani zvočnosti oblikovati obraze umetnin. V podajanju samesem je podana privlačna plastika, zelo jasna in odločna ritmika ter izrazita dinamika, ki pa je v kontrastih včasih že skoraj nekoliko premočna. Pri tem pa se prednašanje smiselno podreja čustveni vsebini in dobiva s tem svojo izrazno moč. Res, da se javljajo še nekakšne začetniške ovire, ki so pa v tej razvojni premeni razumljive in zato v bodočem odpravljive. Tako moremo upati, da bo pod tem vodstvom in v danih razmerah zbor postopoma rasel ter nas ob prihodnjem nastopu razveselil že z občutnim podvigom v smislu resnih umetniških stremenj.

Izvedbo je poživil nastop solistinje Tinke Tomžič-Dolenčeve, ki je ob tehtni spremljavi gđ. Vekjetove zapela nekaj samospjevov, pri čemer nas je najbolj ogrela lepota ne sicer povsem sproščene, toda probnojnega sopranskega glasu. V. U.

Odkritje spominske plošče zgodovinarju Kosu

Po govoru g. načelnik dr. Rudolfa Andrejke

Selca nad Škofjo Loko, 11. junija. V nedeljo 11. junija je Katoliško prosvetno društvo v Selcih odkrilo spominsko ploščo svojemu rojaku zgodovinarju dr. Francetu Kosu. Po deseti maši se je razvil dolg sprevod od župne cerkve k rojstni hiši. Solska mladina z učiteljskim na čelu je začela sprevod, v katerem smo opazili mnogo častilcev pokojnega. Po pozdravu je podal življenjsko delo dr. Kosa g. dr. Rudolf Andrejka, min. načelnik. Odkritja plošče se je udeležila Slovenska akademija znanosti po univ. prof. dr. Janku Polcu, Leonovo družbo in Muzejsko društvo za Slovenijo je zastopal g. ravnatelj Narodnega muzeja dr. Josip Mal, Slovensko Matice je zastopal g. prof. dr. France Koblar, dr. Franjo Baš se je udeležil slovesnosti v imenu Zgodovinskega društva v Mariboru, Muzejsko društvo v Škofji Loki je zastopal g. prof. France Planina. Pri slovesnosti so bila navzoča tudi vsa domača društva. Pevski zbor je zapel zelo občutno nekaj zelo primernih pesmi, domača godba pa je dala še poseben poudarek slavnostnega razpoloženja tako, da je prireditev napravila prav prijeten vtis na vse goste in prav številne domačine.

Produkcija Glasbene Matice v Celju

Prejšnji teden je podala celjska Glasbena Matica obračun svojega dela. V vsem je nastopilo čez 50 gojencev in gojenk na treh večerih, ki so obsegali vse tri stopnje: začetna, srednja in višja, a poleg njih je nastopal na prvih dveh večerih še mladinski pevski zbor, na zadnjih pa godalni orkester.

Mladinski pevski zbor, ki šteje blizu 100 grl, je pod priznanim vodstvom g. Cirila Preglja zapel 8 pesmi za troglasi zbor. O nastopajočih gojenkah in gojencih obeh prvih večerov bodi povdarjeno, da se vidi pri vseh temeljit tehnični pouk (prsti, roka, udarec, ritem, čistost tona), pa tu in tam se pokaže že tudi neko umetniško ro-

Slovenski javnosti, ki se zanima za umetnost

Ze leta in leta opažamo, da se je širom Slovenije razpaslo in ugnezdilo krošnjarenje s slikami in kipi. Razni ljudje od vseh vetrov, vseh mogočih znanosti (od fantastične zanemarjenosti do najzibranjše elegancije) obletavajo hiše, obredje vsa stanovanja, ponujajo in vsiljujejo manjvredno robo — kič. (Zgodilo se je celo, da je nek tak nepridiprav ponarejal podpis našega dobro znanega mojstra in potem — zelo uspešno seveda — prodajal te, s falzificiranim podpisom opremljene slike.) Zlasti naše imovitejše podeželske kroge imajo ti »hazvirjarji« na piki.

Svarimo vas zato pred krošnjariji! Pokažite jim vrata, kjerkoli se pojavijo! Kupujte umetnine naravnost od umetnikov! S tem ste podprli našo umetnost in dokazali svojo kulturno stopnjo! Ako si hočete nabaviti kako umetnino, pa ste v dvomih, pišite na naslov DSLU, Ljubljana, Aškerčeva ulica 9. Tam dobite naslove vseh naših umetnikov ter potrebne podatke in nasvete, ako jih želite!

Društvo slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani.

jenje, ki sili v podajanju s svojo osebno nogo na dan. In to je brez dvoma namen in cilj tako učenih moči zavoda ter se iz vseh talentov po tem rekrutira vrsta najboljših, ki prikazujejo vsako leto na zaključnem večeru nastopov najboljše uspehe zavoda.

Tako kakor ostala dva večera je bil tudi sklepni večer v mestnem gledališču, ki je bilo tudi tokrat popolnoma zasedeno. Nastopilo je 16 gojencev z zelo zanimivimi svojstvenimi točkami iz violinske, klavirske in pevske literature. Pevci iz šole g. Helene Lapajnatove so pokazali vse kvalitete njene šole, a s svojim lepim in obsežnim glasom je presenetila gđ. K. Müllerjeva. Violinisti — šola g. D. Sancina in ravn. K. Sancina — so tudi letos pokazali lepe uspehe; podčrtati pa je treba Brodarja, Königa in Jegrišnika, ki nam rastejo v tehnično obre goslače z občutnim podajanjem skladb, ki so bile precej težavne. Pijanisti iz šole gg. Lj. Božičevem M. Plzak, Sancinove in M. Sancinove so skoro vsi postavili na oder celega moža. Nastopilo je 8 pijanistov z izbranim koncertnim sporedom, ki je v igri B. Rajhove in M. Sancina dosegla višek. Oba nastopata že vrsto let na produkcijah in rasteta od leta v leto v odlična slovenska pijanista.

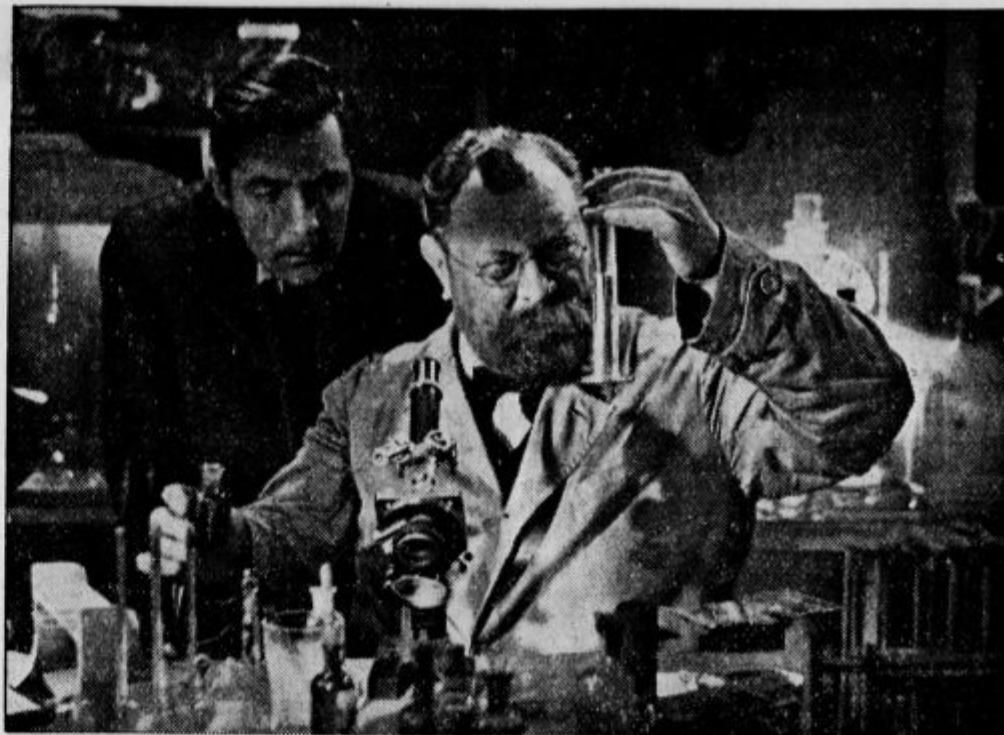
Drugi in sklepni večer je bil zaključen z godalnim orkestrom pod vodstvom g. ravn. Karica Sancina. Orkester sestavljajo po veliki večini sami gojenci zavoda in je to njegova velika prednost v vzgojnem oziru, a vkljub temu tvori zakroženo, popolno glasbeno telo, ki svoji nalogi v tehničnem in umetniškem oziru v polni meri zadosti. Ko smo po dolgem čakanju dobili v Celje vojaško godbo, upamo, da pridemo do sodelovanja obeh korpusov, da vendar enkrat zaživi tudi na polju instrumentalne glasbe.

Prvi večer so nam podali E. Gretojevo uverturo: Les Mepris in K. Sancinovo priredbo »Vene slovenskih napevov«. Drugi večer je bil krst nove I. K. Sancinove skladbe za komorni orkester: Mladinska suita v 4 odstavkih: Molitev, Ballet, Kmečki ples in Kovačnica. (Narodni praznik). Stavki, ki temeljijo na lepih in v vseh ozirih obdelanih motivih (kmečki ples) so bili podani eksaktno in polno Skladba je doživela popoln uspeh.

Podčrtati moramo šil izbor sporeda, ki je bil posebno zadnji večer pretežno slovenski. Od 30. točk je bilo 17 slovenskih. Tudi ostali večeri so nosili slovenski pečat, vendar bi želeli, da se tudi za nižje stopnje poišče skladbe iz ogromnega zaklada slovenskih skladateljev, katerega bogastvo so nam zakrili naši sosedje. H koncu naj bo izrečeno tudi s tega mesta učnim močem in vodstvu zavoda priznanje za veliko kulturno delo.

Od zbirke samospjevov Gojmira Kreka so izšli prvi 3 sešitki s sledečo vsebino: Sešitek 1, op. 42. Št. 1: V samotah, št. 2: Izkušnja. Sešitek 2, op. 48. Št. 1: Zabucale gore, št. 2: Pesem najajvika, št. 3: In sanjala sva sredi rož, št. 4: Oranžja. Sešitek 3, op. 53. Št. 1: Zato veruj! št. 2: Besede ni, izraza ni, št. 3: In če sreča bi moja sam orel bila. — Skladbe so v zalogi ljubljanskih knjigarn, ki prodajajo muzikalije.

Zenske narodne pesme iz Črne gore. — Mičun Pavičević. — Znani neumorni zbiratelj črnogorskih narodnih pesmi Mičun Pavičević je zopet izdal pri Etnografskem muzeju v Zagrebu novo zbirko svojih del, namreč »Zenske narodne pesmi«. Za tisk jih je priredil Ivo T. Franič, upravnik Etnografskega muzeja v Zagrebu. V svojem uvodu razlaga Mičun Pavičević postanek teh pesmi, ki so iz vseh krajev Črne gore razen Metohije in Sandžaka ter iz vseh vrst občinstva, in prvi vrsti iz pravoslavnega, pa tudi muslimanskega in katoliškega. V predgovoru je natančno opisano, kako Črnogorci in Črnogorke pojejo te pesmi v obliki kola in brez spremljave instrumentov. Za tem predgovorom Mičuna Pavičevića samega je napisal univ. prof. dr. D. Djurovič članek o »narodni liriki kot izrazu emocionalnosti slovenske rase«; isti je napisal tudi drugi članek: »Impresije o narodnjstvu v poeziji«, v katerem karakterizira Pavičevića kot pesniško individualnost ter ga prištevava med tipične slovenske »narodnjake«, ki hodi po impresije k narodni pesmi. Pesmi same so razdeljene v osem oddelkov: v ljubavne, snubitvene, svatovske, ljubavno-mitološke, tužbalice in elegije, iz življenja vzete, šaljive in sevdalinke. Vseh pesmi, ki jih je nabral med narodom (kje, ni povedano) deloma Pavičević sam, deloma njegovi prijatelji, je 132. Na koncu je Bogdan Rajković podal v nemškem jeziku življenjepisno skico življenja in dela Pavičevića, povzel je oceno njegovega dela po znanih kritikah odličnih prijateljev Pavičevića ter navaja bibliografijo Pavičevićevih zbirk, ki obsega že številno — 75! Po vsem tem ima Pavičević namen postati novi Vuk za Črnogorce ter skuša rešiti vse njihovo folkloristično bogastvo še prej, kot pa zanikne v novi kulturi in civilizaciji, ki se širi v Črni gori z vso moderno naglico, ki takemu narodopisnemu blagu ni naklonjena. Knjigo je izdal Etnografski muzej v Zagrebu (Mažuraničev trg).

Emil Jannings kot dr. Koch v filmu »Robert Koch, ubijalec smrti«

Bacil jetike - v filmu

Marsikako važno znanstveno odkritje je že vzel v roke film in ga v živih slikah ponazoril najširšemu občinstvu. Tako se »popularizirac« znanost, da se izrazimo s tujo besedo. Nova snov za film pa je — odkritje bacila jetike po dr. Kochu (»Kochov bacil«), ki ga prinaša Tobis-film: »Robert Koch, ubijalec smrti.« Glavno vlogo dr. Kocha igra vsem obiskovalcem filma znani Emil Jannings, pozorišče pa mu je Berlin, kakor je bil pred 50 leti. V filmu ni podana samo velpomembno delo tega zdravnika, ki se je pred vsem človeštvom ovekovečil s svojim odkritjem, ampak tudi njegove borbe z nasprotniki. Tako se je film, ki ga režira Hans Steinchoff, razvil v pravi film zgodovinskih osebnosti, ki postavijo pred gledalca tedanjo dobo. Poleg glavnega, dr. Kocha, nastopajo dr. Virchow, veliki Kochov nasprotnik, ki ga igra Werner Kraus, dalje cesar Viljem I. in tudi »železni kancler« Bismarck, ki ga igra

F. O. Fischer, znani igralec Bismarckovih vlog. Nekako mimogrede, pa vendar iz nujnosti filmskega dogajanja, so tu oživljena tedanja najveličastnejša berlinska poslopja. V ateljejih podjetja »Tobis« so morali v ta namen zgraditi marsikak zgodovinski prostor — povsem po zgodovinskih vzorcih. Tako pride na platno tudi stari Reichstag, poslopje nemškega državnega zbora, ki ga danes ni več. Umetniki in arhitekti so morali tedne in tedne iskati po starih načrtih in slikah, da so mogli verno obnoviti tisti Berlin, ki je v preobratu stoletja izginil, ker se je moral umakniti novemu. Kljub temu razkošnemu okolju pa težišče vse igre le sloni na globoki igri velikih osebnosti, ki se bore med seboj veaka s svojega stališča, nad vsem tem pa zmaguje eno izmed najpomembnejših odkritij v zgodovini zdravilstva — odkritje bacila jetike.

ŠPORT

Zimske olimpijske igre leta 1940 v Garmisch-Partenkirchenu

Letna olimpiada leta 1944. v Londonu, zimska v Cortina d'Ampezzo.

Na seji mednarodnega olimpijskega odbora, ki se je vršila 'te dni' v Londonu, so sklenili, da se bodo zimske igre leta 1940, vršile v Ga-Pa in ne v St. Moritzu kakor je bilo prvotno določeno. Za letne olimpijske igre leta 1944. je bilo za London oddanih 20 glasov od 34. Za zimske igre so pa dvakrat glasovali in so določili Cortino d'Ampezzo (Italija).

Uradno poročilo glede določitve Ga-Pa za prihodnje zimske olimpijske igre pravi, da se je Švica izjavila, da ji je nemogoče organizirati pete olimpijske igre po programu, ki je določen. Zato je bil mednarodni olimpijski odbor prisiljen oddati izvedbo teh iger drugi državi. Po vsestranski proučitvi so prišli do zaključka, da bi bil samo Garmisch-Partenkirchen v stanju izvesti v teku osmih mesecev, ki so še na razpolago, prihodnje zimske igre v februarju leta 1940.

18. junij — olimpijski dan po vsej državi

Tudi naša slovenska mesta ne žele zaostajati, proslaviti hočejo ta dan čim svečaneje. V Ljubljani bo obsegal spored tekme v atletiki, moški in ženski, telovadbi, v kajak športu, v kolesarskih in motornih dirkah, v tenisu, a v ponedeljek v plavanju in sabljanju. V Celju prično prireditve že v soboto zvečer in trajajo v nedeljo ves dan; v Kamniku in Novem mestu bodo proslave olimpijskega dne v nedeljo, dočim prirede Jesenic tako proslavo šele 24. in 25. t. m. V vseh mestih bodo prodajali olimpijske znake po ceni 3 din za kos v korist olimpijskega sklada. Vabimo vse občinstvo, ki je naklonjeno športu, da pripomore k čim boljšemu uspehu olimpijskega dne s svojim obiskom prireditvev in z odkupom olimpijskih znakov.

Šport zadnje nedelje

Pretekla nedelja je bila že bolj živahna v športnem pogledu. Tekmovali so nogometaši, kolesarji in lahkoatleti. Nas je najbolj zanimalo erčanje naše nogometne reprezentance z Nizozemsko v Amsterdamu. Toda nad rezultatom smo bili razočarani. Kajti vsakdo je z ozirom na uspehe naše reprezentance napram Angliji in Italiji računal z zmago naše enajstorce. Toda bili smo poraženi, in sicer zelo visoko.

Holandija — Jugoslavija 4:1.

se glasi rezultat nedeljskega srečanja, katerega se niemo nadejali. Dež in spoleka tla so res močno ovirale naše, da niso mogli uveljaviti svoje igre, toda obramba, če bi bila na mestu bi morala ta rezultat znatno omiliti, če smo že morali izgubiti. Gledalcev je bilo 50.000.

Italija : Romunija 1 : 0

Pred 30.000 gledalci so Italijani tudi v Bukarešti izvojevali zmago in so tako na svoji turneji, ki so jo imeli v Jugoslaviji, Madžarski in Romuniji ostali nepremagani ter se vračajo s tremi zmagami v svojo domovino.

Domač nogomet

LNP Maribor—LNP Celje 4:3.

SK Mars—SK Litija 14:2.

SK Železniki—SK Sloboda (Varaždin) 3:2.

Zagreb—Split 0:0.

Kolesarsko drž. prvenstvo juniorjev

Državno prvenstvo juniorjev, ki se je vršilo na progi Stenjevec pri Zagrebu je dalo te rezultate:

1. Josip Gregorič (SK Edinstvo, Ljubljana) 1:52.10, ali povprečno 34 km na uro.

2. Planinšek Jože (Klub slovenskih kolesarjev, Celje).

3. Štirn Tomaž z Vrhnike.

4. Ottenheimer (SK Orel, Zagreb); 5. Horvatič (Gradjanski, Zagreb); 6. Oberman Lado (Olimp, Zagreb); 7. Davidovič Dušan (Olimp, Zagreb); 8. Inkret Viljem (Železnikar, Zagreb); 9. Speitzer (Celje); 10. Gidek Peter (Gradjanski Karlovec); 11. Šibila Albin (Edinstvo, Ljubljana) s časom 1:53.20.

Enourni tek na Iliriji

Na tekališču Ilirije za Kolinsko tovarno so imeli lahkoatletični enourni tek, katerega se je udeležilo pet tekačev. Današnji zmagovalec Kvas je nakaokoval državni rekord, ki ga brani že sedem let Stane Sporn, a se mu ga ni posrečilo zrušiti. Rezultati so bili naslednji:

1. Kvas Jakob (Ilirija) 16.403 m.
2. Perc Stanislav (Primorje) 15.422 m.
3. Knez Ivan (Amater, Trbovlje) 14.616 m.
4. Tavčar Ivan (Primorje) 10.356 m.

Leni Riefenstahl prejme olimpijsko diplomu

Znana nemška umetnica Leni Riefenstahl, ki je napravila film zadnje olimpiade v Berlinu in ki je vzbudil po vsem svetu velikansko pozornost in katerega smo imeli priliko videti tudi v naši državi, bo po sklepu zadnje seje mednarodnega olimpijskega odbora odlikovana z olimpijsko diplomu, ki ji bo izročena na olimpijskih igrah v Helsinkih.

Olimpijska štafeta z bakljami v Helsinkih

Zastopnik finskega olimpijskega odbora za igre leta 1940. je na zaključni seji mednarodnega olimpijskega odbora v Londonu sporočil, da bodo Fini po nemškem vzorcu iz leta 1936. izvedli olimpijsko štafeto iz Olimpije do Berlina in od tod v Helsinkih.

Maeki vedno boljši.

V Valkaasti je tekel Faisto Maeki, odlični finski srednjeproglaš, 3000 m v času 8:39.2 min. Nurmi, ki pripravlja finske dolgoproglaše za prihodnje olimpijske igre, pravi, da bi bil Maeki pri primerni konkurenci že sedaj sposoben postaviti nova svetovna rekorda na 5000 in 10.000 m.

Madžarski telovadni prvak.

Preteklo nedeljo so imeli madžarski telovadci v Keeskemetu telovadne tekme za prvenstvo v orodnem dvanajsterboju. Zmagal je Ludvik Toth s 1141 točkami.

Žensko lahkoatletsko tekmovanje

priredi v okviru olimpijskega dne SK Planina v Ljubljani dne 18. junija ob 14.30 na Stadionu.

Pozivamo vse atletinje, verifecirane ali neverificirane, dalje vsa telovadna in športna društva, da se tega nastopa udeležijo. Nadalje javljamo, da se tega tekmovanja udeležijo tudi atletinje SK Jugoslavije (Celje), SK Maratona (Maribor), SK Ilirije (Ljubljana) ter atletinje zagrebških klubov.

Prijave je treba poslati najkasneje do 16. junija t. l. na naslov: Jeglič Franc, Kongresni trg št. 2, Ljubljana. Prijave, poslone po tem roku, ne bodo sprejete.

ZFO

Mladcem FO Ljubljana-mesto sporočamo, da se vrši ta teden telovadba v torek, sredo, četrtek in petek, vsak večer od 18—20 v telovadnici gimnazije na Poljanah. Bodite točni!

Kongres Kristusa Kralja

od 25. do 30. julija 1939

3000 - ne 300!

Ne 300, kakor je bilo pomotoma poročano, marveč 3000 ljudi bo ob priliki kongresa sodelovalo v veliki igri o kraljestvu božjem. Pravzaprav bo sodeloval ves narod. Ne samo igralci, ampak tudi gledalci. Ta uprizoritev bo prvi poskus občestvene igre v tako velikem obsegu.

Preteklo nedeljo je na Stadionu bila prva skupna vaja za veličastno igro. Igra bo živ prikaz boja med Bogom, ki ga zastopa nadangel Mihael s svojimi 700 angeli, s 1200 ljudmi nove krščanske mladine, ki bo s plamenicami v rokah ob vzkljanju vseh tisočev vernih obkolila Antikristovo druhal: kapitalistične, maloverne, neodločne hajskače, uporne in jo s svojim mogočnim nastopom prisilila na kolena pred najvišjim Kraljem. Antikrista pa, ki zastopa vse moderne, poganske, brezverske in materialistične zmote, pa bo preganjal z njegovega stolpa in nanj postavila simbolično svoja zastopnika, slovenskega fanta in deklo v narodni noši. Ta dva bosta govorila prisrčno zvestobe slovenskega naroda Kristusu Kralju, ki jo bo za njima ponavljal ves Stadion.

Igra sama je že po svojem ustroju tako dramsko učinkovita, da je že pri nedeljski vaji marsikdo nehote vzkljnil, kako veličastno, kako mogočno da to bo! Vtis bodo povečale še srebrne fanfare.

Pri nedeljski vaji je bilo navzočih okrog 200, večinoma mladih ljudi, ki so z velikim zanimanjem sledili razlaganju celotne igre. Igra je razlagal in že tudi preskušal posamezne zborove vrhovni režiser g. Ivo Peršuh. Njemu ob strani je dodeljen kot režiser zborov g. Davorin Petančič, ki se pridno vozi okrog po Sloveniji in vabi zborove, za pomoč v Ljubljani pa ima g. Peršuh še režiserja g. Ludvika Štancarja in g. Vladka Kosa.

Podeželje, posebno ljubljanska okolica, kaže za igro zelo veliko zanimanje in je pripravljena na sleherne žrtve, da bo uprizoritev tega misterija nad vse uspela in zapustila neizbrisane vtise v srcih vseh, ki se je bodo udeležili. Tako so v nedeljo prihiteli na Stadion zastopniki z Iga, Tomišlja, Preske, St. Vida, Šmartnega pod Šmarno goro, Rudnika, Črnuč itd. Ne smemo seveda prezreti ljubljanske mladine.

Vsi ti so obljubili, da bodo vsak po svojih močeh spravili skupaj mogočno in številno skupino, v enotnih in slikovitih krojih, če bo le mogoče s prapori. Veseli nas, da je ravno mladina pokazala s svojo udeležbo na prvi vaji, da bo Igra o kraljestvu božjem zadeva vsega naroda. Obenem vabimo še druge, da pridejo k naslednji vaji, ki bo v nedeljo 25. junija ob pol 4 popoldne na Stadionu.

Razna važna nedeljska zborovanja

Sodniki so zborovali

Preteklo nedeljo je bil v Ljubljani redni letni občni zbor sodniškega društva, v katerem so večletni naši sodniki in državni pravdniki. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da se je odbor po svojih močeh trudil za zboljšanje gmočnega in sploh službenega položaja društvenega članstva in da je rešitev tozadevnih vprašanj tesno povezana s perečimi splošnimi problemi današnjega časa. Društvo upa, da se bo sedanemu ministru za pravosodje posrečilo doseči v tem pogledu uspehe, ki ne bodo samo v neposredno korist sodniškega osebja, temveč tudi na korist dobrega pravosodja, ki je ena izmed najvažnejših panog državnega udejstvovanja. Društvo ne gleda samo na to, da v smislu pravil skrbi za ugled in primerne eksistenčne in delovne pogoje svojega članstva, temveč tudi na to, da mu v primeru izkazane potrebe, zlasti v boleznih ali smrti ljudi po načelu tovariške samopomoči in brez kakršnegakoli pridobitnega namena gmočno pomoč. To posebno v namenu, da ga čim bolj osamosvoji od okolja, v katerem se udeležuje. Zato se društvo tudi zanima za akcijo ljubljanskega meddruštvenega odbora, ki skuša doseči primerno predelavo znanega pravilnika o nadzoru nad humanitarnimi in občekoristnimi ustanovami in se zanaša na to, da bo naletelo na polno razumevanje pri pristojnih oblastvih. Društvo se je posrečilo doseči ugodnosti za članstvo in njihove svojce pri nekaterih zdravstvenih ustanovah. Društveni pregledniki so našli društveno poslovanje v popolnem redu in je bila odboru izročena razrešnica z zahvalo. Na predlog blaginjaka je bilo sklenjeno, da ostane pri dosedanjih prispevkih tudi za prihodnje poslovno leto, na predlog tajnika pa, da se vrši prihodnji občni zbor v Mariboru. Končno je bil z vzkljkom izvoljen dosednji odbor tudi za prihodnje poslovno leto z malimi spremembami, ki so se pokazale kot potrebne zaradi nekaterih službenih premesitev. Občni zbor je vodil zaslužni predsednik društva s. o. s. g. dr. Jurij Štepihar, ki je bil vnovič izvoljen za predsednika.

Občni zbor Branibora

Ljubljana, 12. junija.

Včeraj teden je bil občni zbor »Slovenske straže«, včeraj pa »Branibora«.

Naj pomenemmo najvažnejše iz poročil včerajšnjega zbora. Predsednik prof. Rudolf je v svojem poročilu podal smernice, ki so vodile in ki naj vodijo vse naše narodno obrambno delo. Le-to se nanaša samo na kulturno pomoč našim manjšinam ali pa našim ljudem ob mejah države. Nismo dolej poslovnili niti enega pripadnika nemške ali laške narodnosti. Hočemo pa braniti svoje rojake, tedaj ljudi ki so naše krvi.

Glede nabiranja sredstev, denarja, smo imeli letos še precej ugodno leto: našli smo poštvalne

Slovence. Vendar pa želimo, da bi se oglasili z večjimi prispevki zlasti naši petični rojaki.

Tajnik g. Pertot je nato poročal o tajniških poslih.

Tudi iz poročila blaginjaka g. Mozetiča je razvidno, da je društvo napredovalo v veliki meri. Tako so znašali izdatki v l. 1938 151.334 din, torej za 36.413 din več nego leto prej.

V nadaljnjem zborovanju je bil izvoljen odbor, ki mu kot predsednik načeluje zelo spretni predsednik prof. Rudolf. Med slučajnostmi pa smo slišali, kako se godi Slovincem drugod. Zaključila so slučajnostih poročila treh akademikov, ki so poročali, kako lepa se razvija narodno-obrambno delo med akademiki. Dr. Gr.

Občni zbor Jadranske Straže

Ljubljana, dne 12. jun.

Včeraj je bil v dvorani društva »Sloga« redni letni občni zbor oblastnega odbora Jadranske straže. Na skupščino je prišlo izredno mnogo zastopnikov krajevnih društev Jadranske straže iz vse Slovenije.

Iz podanih poročil je bilo razvidno, da ta propagandna ustanova res brani naše narodne in državne koristi. Posebno skrbi za razmah svojih idej med mladino. Svojim mladim članom in prijateljem nudi JS priložnost za izlete ob morju, vzporedno s tem pa goji pri članih svojih pomladkov tovarištvo, vzajemnost, socialno pravičnost in smisel za pravo gospodarjenje, skromnost in štednjo.

JS pa skuša tudi s splošno propagando dvigati zanimanje za naše morje. Zato sodeluje pri borbi za prave prometne zveze naših krajev z morjem. Slovenija mora priti do neposrednega izhoda na morje, da se bo lahko tako vključila v svetovno gospodarstvo.

Za prospet težej JS deluje povsod vse polno tihih in pridnih sodelavcev. Posebno marljivi in vestni so naši učitelji in profesorji po šolah, kjer so kot poverjeniki skrbeli za pravilno delovanje pomladkov JS.

Občni zbor je pozdravil tudi zastopnik izvršilnega odbora JS iz Splita dr. Jerič, ki je poudaril, kako pozorno spremlja centrala delo našega oblastnega odbora.

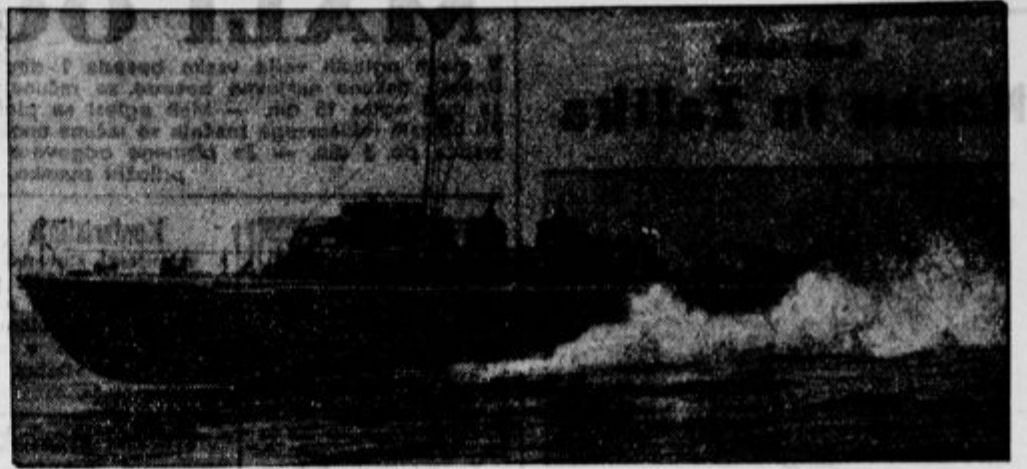
Vsa poročila so bila soglasno odobrena in je bila odboru podeljena razrešnica. Izvoljen je bil v celoti skoraj vse stari odbor, nato pa so bili izvoljeni še delegati za glavno skupščino in glavni odbor.

Absolventi trgovskih šol so zborovali

Ljubljana, 12. junija.

V restavracijskih prostorih pri »Šestici« so imeli svoj občni zbor organizirani absolventi trgovskih šol. Občni zbor je vodil predsednik Jože Beber, ki je v svojem poročilu poudaril, da se društvo lepo razvija.

Tajnica Židanikova je prebrala tajniško poročilo, ki pravi, da šteje društvo 219 članov. Stike

Najnoviji angleški torpedni motorni čoln, ki brzi po vodi s hitrostjo 40 vozlov. Torpedne cevi so položene tako, da jih izstreljuje lahko tudi v največji voznji.

Sovjetska Rusija v številkah po novem štetju letos v januarju

Sovjetska vlada je pretekli teden objavila rezultate ljudskega štetja, ki je bilo letos v januarju po vsem ozemlju SSSR. Po tem štetju ima ta največja država na svetu 171.467.186 prebivalcev. Pri zadnjem štetju leta 1926 jih je imela 147.627.815. Primerjava pokaže, da je prebivalstvo v teh dvanajstih letih naraslo za 23,4 milijone.

Primerjave a štetjem leta 1926 (v decembru) pokažejo še nadaljne velike izpremembe tako v razmerju mestnega prebivalstva proti podeželskemu kot v razmerju socialne razčlenitve prebivalstva. Prebivalstvo mest je naraslo od 26,3 milij. na 55,9 milijonov ljudi; podeželsko prebivalstvo pa se je od 120,7 milijonov pomaknilo navzdol na 114 in pol milijona.

Prebivalstvo na vsem ozemlju Sovjetske Rusije je sicer naraslo za 15,9%, po posameznih republikah (vseh je 11) pa je ta prirastek kaj različen. Prebivalstvo Ukrajine je naraslo samo za 6,6%, prebivalstvo Kasakstana celo samo za 2,1%. Najbolj se je ljudstvo namnožilo v Armeniji in Kirgiziji, približno za 45%! Značilno je, da je padec podeželskega prebivalstva najmočnejši v Ukrajini. Na vsem ozemlju SSSR se je podeželsko prebivalstvo zmanjšalo za 6 milijonov, od tega pa odpade na Ukrajino 4 milijone ljudi, kar je približno 70% vse »umirajoče grude« v Rusiji. Še bolj značilna je ta ugotovitev, če vemo, da ima Ukrajina — po tem štetju — 31 milijonov ljudi, kar je 17% vsega prebivalstva v SSSR.

Ze ta premaknitev ljudskih množic kaže, da se je veliko izpremenilo tudi v socialni razčlenitvi. Delavcev in uradnikov je v vsej Rusiji v primeri z vsem prebivalstvom 34,7%. pri štetju leta 1926 jih je bilo samo še 17,3%. Potem takem je nujno, da se je delež kmeta na celotnem prebivalstvu zelo zmanjšal. Kolektiviziranih kmetov je v vsem prebivalstvu 55,3%, leta 1926 jih je bilo samo 2,9%. Nekoletiviziranih in še kolikor toliko samostojnih kmetov je samo še 5,6%, leta 1926 jih je bilo pa še 77,4%. Posebej je treba omeniti, da so tako imenovani »kulaki«, ki jih je bilo pri štetju leta 1926 še 4,5% v vsem prebivalstvu, ob tem štetju že popolnoma izginili.

Ob opazovanju teh števil še nekaj pade v oči: prebivalstvo Sovjetske Rusije pritiska na vzhod in sever, kamor se po načrtu vlade seli tudi velika industrija! Tem tendencam odgovarja pojav, da so mesta na severu in vzhodu silno narasla. Tako sta zrastle na severu mesto Murmansk od 8000 prebivalcev na 117.000 in Arhangelsk od 76.000 na 281.000! V Uralu sta zlasti narasli mesti Sverdlovsk (nekdanji Jekaterinburg) od 140.000 na 425.000 in Čeljabinsk od 59.000 na 273.000. Glavno mesto Baškirijskega republike je pri štetju leta 1926 imela 151.000, Baku pa 809.000 (prej 453.000).

Tudi mesta na Daljnem Vzhodu so po tem štetju zelo narasla. Habarovsk ima sedaj 199.000

z njimi je društvo vzdrževalo z okrožnicami. Društvo je imelo tri sekcije: socialno, kulturno in propagandno. Socialna sekcija je predvsem skrbela zato, kako najti zaposlitve brezposelnim članom in tovarišem. Kulturni odtsek je prijel predavanja in jezikovne tečaje. Od teh je najboljši uspel tečaj za italijansčino. Propagandni krožek pa bo skrbel za prirejanje skupnih izletov posebno s pomočjo kolesarskega krožka.

Pri volitvah je bil za predsednika zopet izvoljen g. Jože Beber, v odboru pa so tudi ostali večinoma sami stari člani. Ob koncu je bila sprejeta posebna resolucija v obrambo stanovskih koristi.

prebivalcev (prej 52.000), Vladivostok 206.000 (prej 107.000), Ulan-Ude, vhod v Zunanjo Mongolijo, jih ima 129.000 (prej 28.000).

Štetje navaja tudi novo ustanovljena mesta, ki imajo prebivalcev: Magnitogorsk 148.000, Karaganda 166.000, Stalinsk 169.000, Komsomolsk ob Amurju 70.000. Tudi prebivalstvo obeh glavnih mest, Moskve in Leningrada, je zelo naraslo: Moskva ima nekaj nad 4 milijone in dvesto tisoč prebivalcev, Leningrad pa nad 3 milijone dvesto tisoč (Moskva torej 1 milijon več kot Leningrad).

Zadnje štetje pred vojno je bilo v Rusiji leta 1897. Takrat je Rusija imela 104 milijone prebivalcev. Po vojni je bilo prvo štetje leta 1920, ki je našlo 144 milijonov prebivalcev. Naslednje štetje je bilo leta 1926, ki je našlo (kot smo zgoraj povedali) 147 milijonov prebivalcev. Primerjanje teh števil nam pokaže, da se prebivalstvo Rusije na leto poveča za nekaj manj kot 2 milijona. Japonska pri 70 milijonih prebivalcev naraste na leto za 900.000, Indija pri 370 milijonih za 3 in pol milijona, Poljska pri 35 milijonih za 375.000, Nemčija pri 68 milijonih (brez na novo priključenih pokrajin) za pol milijona, Jugoslavija pri 15 milijonih za 200.000.

Igra o ptujski kugi pred 300 leti

Nekaj veličastnega bo doživljal Ptuj dne 5. in 6. avgusta, ko bodo tam ob priliki proslave 700-letnice tamšnjega minoritskega samostana uprizorili Petančičevo ljudsko igro: »Kuga«.

Ta igra bo pravi dogodek. Petančič nam je že znan kot mojster ljudskih iger in uprizoritev, »Kuga« pa bo gotovo vse prekašala. Igrala se bo na prostem trgu, rogovi bodo trobili nevarnost kuge po vsem mestu in zvonili bodo vsi zvonovi cerkva. Godba bo igrala uverturo in žalostinke, iz cerkve bo stopala procesija, videl se bo sejem in svatovski sprevid. Igra je v treh slikah, ki so vse enako mogočne in pretresljive: igrski vodja bo pojasnjeval zgodovinsko ozadje, smisel igre in božje namene. Okostnjaki napovedujejo grozo kužne smrti, angeli slavijo mučeništvo onih, ki so žrtvujejo za bližnjega, menihi pridigujejo pokoro, nevedneži, sebičneži in lahkomišljeni tudi igrajo svojo vlogo v strahovitih dogodkih, ki so se odigrali v Ptujtu leta 1645, ko je kuga kosila prebivalstvo.

Vse je v tej igri, to je: predstavljanje v vsej sili in učinkovitosti, čisto realistično predstavljanje, nič razpravljanja, ampak vse živo dogajanje in od začetka do konca sama dramatična napetost življenja. Dejanja govore, namreč, da je Bog, ko kaznuje, prav tako neizprosno pravičen, kakor neskončno usmiljen. In v tem nepretrganem dogajanju izstopajo z neizbrisljivim vtisom iz velike in pester množice žrtvujoč se pater Bernard, peklenski pomagač žid Aron, njegova lepa hči Rahela, junaki pater Aleksander, revež Sirek, ki oznanja pokoro, in gronarj Martinek, kmetje in glumači, biriči in kramarji, sveto in hudčivo. Zaključek je zahvalnica, da se je Bog svojega ljudstva zopet usmilil; poje jo vse ljudstvo. Sploh bo »Kuga« naša narodna ljudska množična igra v najodličnejšem pomenu. Osnova ji je znana Meškova povest.

»Kuga« se bo seveda predstavljala povsod. Minoriti so jo izdali v lični knjižici, okrašeni s podobami; stane 10 din. Vsi naši ljudski odri jo bodo igrali z lahkoto, igrski vodja v knjižici sami služi za režiserja s svojimi pojasnili, in v vsakem kraju bo privabila slehernega človeka.

Aleksij Pelipenko:

Ukrajina joka ...

»Stori, prijatelj Pampuška, jaz bom pa še nekoliko bral!« je rekel Komar.

Toda Pampuška ni imel sreče. Bilo jih je okoli deset mož, oboroženi so bili z vojaškimi pištolami in le dva sta imela za pasom nekaj ročnih granat. Ko so brezskrbno stopali po cesti, ki je peljala v Volovodivko, so se hipoma znašli pred oddelkom rdečih vojakov, ki so se pravkar odpravljali na pot. Urno so se obrnili, da bi zbežali, toda so jih že zapazili. Komunisti so se podili za njimi in za njimi so iz Volovodivke pridirjali še konjski jezdeci, ki so jih odrezali od gozda, kamor so se hoteli umakniti.

»Tovariši!« je vzkljnil Pampuška, »sedaj je pa konec. Toda svoje življenje bomo drago prodali. Naj živi naša mamika Ukrajina!«

Boj je bil neenak, toda Pampuškin tovariši so se obupno borili. S pištolami so držali rdeče daleč od sebe. Toda gozd je bil daleč in med njegove rdele obrambne zidove so se postavili rdeči jezdeci.

Pampuška je uvidel, da je umik v gozd nemogoč. Zbral je svoje ljudi okoli majhnega kamnitega griča sredi polja, kjer je bilo vsaj malo kritja. Okoli griča je v spomladanskem soncu divjala bitka.

Iz Volovodivke so prispela ojačenja in postavili so celo težko strojnico. Bolj in bolj je ginevala peščica junakov, bolj in bolj tiho je postajalo na gričku.

Strelivo je bilo porabljeno. Ko so zadnjič navalili rdeči vojaki z nasajenimi bajoneti, je imel ataman Pampuška še

46 dve ročni granati. Pustil jim je, da so se mu približali na pet korakov. Navalili so nanj od vseh strani.

Tedaj je poskočil, še enkrat je pogledal na mrtve tovariše, ki so nemo ležali med kamenjem, in je zagnal ročni granati v največjo gnečo v roju napadalcev in padel pod bliskajočimi noži.

Komar je zaslišal strele in bojni hrup. Hitel je na gozdni rob in videl, kako so v zadnjem boju izkravali Pampuška in njegovi zvesti. Pomagati jim ni mogel, bil je sam in polje je mrgolelo rdečih vojakov. Tresoč se na vseh udih je sedel in solze so mu zalile oči. Samo mrmral je neprestano:

»Hrabri Pampuška! Hrabri Pampuška!«

Junak Samson

Stefan je šele čez nekaj dni prebolel smrt svojega prijatelja in atamana Pampuške. Medtem so se mu pridružili njegovi ljudje, ki so bili pri Lipovcu na izvidih. Poročali so mu, da je v Lipovcu trenutno le majhna posadka. Komar se je odločil, da podvzame poslednji podvig, da maščuje Pampuško. Še v isti noči je razposlal peščico svojih zvestih, da skličejo za naslednji večer svoje pristaše. Prišli so vsi, čeprav so se le z zvijačami mogli splaziti iz vasi, ki so bile močno zastražene. V zavetju gozda Ploske dubine so se zbrali.

Komar je ukazal mir in jim govoril:

»Bratje! Naš položaj je postal nevdzdržen in boj moramo končati. Naprosil sem vas, da pridete semkaj, da bi se od vseh vas poslovil. Šel bom svojo pot in o meni boste še slišali. Toda vi morate iti drugo pot. Svoje življenje si morate ohraniti za svoje otroke in domovino. Napočil bo dan svobode. In zato vzgajajte svoje otroke in jih učite ljubiti domovino, da bi dan svobode čimprej napočil. Potem bo ukrajinsko ljudstvo porazilo svoje sovražnike. Osamljeni smo ostali v

Ukrajini in Podolju. Ostali uporniki so premagani. Vsako nadaljnje upiranje je nesmiselno. Oni bi zato izropali naše vasi in še dalje stiskali naše kmete.

Ljubi moji bratje! Prisegel sem atamanu Pampuški, da bom maščeval njegovo smrt in sem vas zato sklical. Napadli bomo Lipovec in od tam zadnjič pregnali komuniste!«

Napad na Lipovec se je izvršil v prvih jutranjih urah. Rdeča posadka je bila podavljena in poklana kar v posteljah. Nikomur ni bilo prizanešeno. Stefan Komar se je krvavo maščeval za svojega atamana Pampuško.

Potem so se kmetje podali nazaj v Vranji gozd, se s Komarjem poslednjič poslovili in se vrnili na svoje domove. Kdor se ni smel vrniti domov, mu je Komar dal dosti denarja in mu svetoval, da naj zapusti rdeče carstvo. Mnogo jih je odšlo na Poljsko. Drugi so šli po svojih potih. Kaj pa bo storil Komar, ni vedel nihče.

Napad na Lipovec je rdeče grozovito prestrašil. V manjših oddelkih so se bali prebivati po vaseh in zato so sklenili, da se združijo, da premagajo upornike v odločilni bitki. Čete so na novo uredili in jim dali enotno vodstvo; v ta namen so poslali iz Moskve divizijskega poveljnika z štabom. Z dosedanjimi metodami so bili v Moskvi zelo nezadovoljni in so hoteli končno zaključiti Komarjevo početje.

Po vseh znakih sodeč, je bilo jedro uporniških podvigov v Vroni dubini, v Vranjem gozdu. Divizijski poveljnik je zato razposlal majhne izvidne oddelke, da bi zvedel, kaj se godi v Vroni dubini.

Ze od daleč so rdeči opazili, da se med hrasti nekaj kadi. To jim je bilo znamenje, da si kuhajo večerjo. Vedno bolj se je kadilo in iz tega je bilo mogoče sklepati, da so v gozdu močne uporniške čete.

Otroški kotiček.

Konči Ahačič

Nosan in Zalika

Cim je Taci pozvonila, se zaslišijo drsajoči koraki. Vrata se odpro in v sobo stopi debela kuharica Mica. Taci ji pomoli Nosana in Zaliko in reče: »Zalki je nosek strt. Nosan je makedrov in itak grd. Nesi ju med roptijo! Adijo!«

Cap-cap-cap — copota debela Mica iz sobe in stiska nesrečni punčki pod pazduho. Cok-cok coklja po stopnicah. Zda išče nekaj po žepih svoje pikčaste obleke in že zarožlja v zarjaveli ključavnici velik ključ. Podstrešna vrata se odpro.

Krasni vzorci za dečve

v svili, volni in bombažu od 8 din naprej — pri

F. I. Goričar

Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 29

Notarskega namestnika

za julij in avgust, event. za dalj časa — sprejme Viktor Poznik, javni notar, Lož.

Razprodaja

nabožnih, pokrajinskih in umetniških slik

od 9. do 30. junija 1939

v trgovini H. Ničman — Ljubljana Kopitarjeva ulica 2

Ne zamudite ugodne prilike, ker bomo razprodajali kraane slike po neverjetno nizkih cenah.

Zahvala

Ob smrti našega nepozabnega, ljubelega soproga, očeta, brata, svaka, strica itd., gospoda

Jakoba Vodopivca

se vsem za vsa sočustvovanja iskreno zahvaljujemo. Posebno se že zahvaljujemo cenj. gg. upravnikom, uradnikom in nameščencem mariborskega poštnega urada, darovalcem cvetja ter vsem, ki so dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Maribor, dne 6. junija 1939.

Zalujoči ostali.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlitna vrstica po 3 din. — Za pisane odgovore glede malih oglasov treba priložiti znakno.

Službe iščejo

Šiviljska pomočnica
išče službo z oskrbo v hiši, da bi pazila na otroke in sivala. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9676. (a)

Šiviljska pomočnica
išče mesto v Mariboru ali Ptujju. Gre tudi za sobarico ali natakario. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9671. (a)

Trgovski pomočnik
mlad, izvežban v specciriji, išče službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9497. (a)

19 let star fant
kmečki, želi kjerkoli zaposlitev. — Položi lahko kaveljo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9533. (a)

Fant
vaje vseh kmečkih del, išče službo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9604. (a)

Služkinjo
pridno in pošteno, vajeno hišnih del in nekoliko kuhe, sprejemem. — Škofja Loka, Mestni trg 20. (a)

Dekle
vajena meščanske kuhe, želi službo pri majhni družini. Ponudbe v podr. »Slov.« v Trbovljah pod št. 9574. (a)

Enomesečno plačo
dobi, kdor mi preskrbi stalno službo inkasanta ali podobno. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 9666. (a)

Maserka
29 letna, z izpitom s prav dobrim uspehom — išče mesto za sezijo ali privatno. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Prav dobro« št. 9530. (a)

Plačilna natakario
s kaveljo išče stalno mesto ali sezonsko, gre ev. tudi kot servirka. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Solidna« 9638. (a)

Šofer
vojašine prost, izkušen ključavničar — zmožen vseh popravil, išče službo k tovornemu avtomobilu. Naslov v upravi »Slovenca« št. 880/9654.

Poceni in res dobre so harmonike

LUDWIG
harmonike

Parkete, trstje, bakulo, strešno lepenko, bitumentuto, lesni cement, karbolineli, strešni lak, katran, JUGOLIT-plošče za predelne stene in izolacijo

in razna sredstva za izoliranje dobite najceneje pri

JOS. R. PUH, Ljubljana
Gradaška ulica 22 Telefon št. 25-18

Zahvala

Ob bridki izgubi našega nepozabnega brata, gospoda

Martina Gračnerja
sidarja v Celju

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so v tej težki uri z nami sočustvovali. Posebno zahvalo pa izrekamo oč. duhovščini, vsem gasilskim četam, vsem prijateljem in znanecem ter vsem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Celje, dne 12. junija 1939.

Zalujoči ostali.

Kontoristinja

z znanjem slovenskega in nemškega jezika, išče službo, event. tudi samo dopoldne ali popoldne. — Ponudbe poslati v upr. »Slov.« pod »Dobra pisarniška moč«. (a)

Trgovski pomočnik
prvovrstni aranžer in prodajalec mešane stroke, vojašine prost, želi premeniti mesto v Ljubljano ali okolico. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9607. (a)

Trgovski pomočnik
vojašine prost, star 24 let, zmožen vodstva podružnice, dela v pisarni, z 2. razr. gimnazije, vesten, točen, išče službo. Ima veselje do potovanja. Nastopi takoj. Ivan Šešerko — Sv. Jurij ob Ščavnici. (a)

Selili se bomo!

MANUFAKTURNA TRGOVINA DOBRIH KVALITET

A. Žlender

LJUBLJANA
Mestni trg 22

Službo dobe

Šiviljska pomočnica
se takoj sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9677. (b)

Vežljivo
za specialni stroj takoj sprejemem. — Goričar, Ljubljana. (b)

Krojaškega pomočnika
za fino delo sprejemem. Franjo Trojanšek, Rožna dolina, Predjamska c. 19, Ljubljana. (b)

Ako želite »najpopolnejše harmonike sveta«, vedite, da vodi strokovno zastopništvo in edina specialna trgovina

RUDOLF HROVAT
Zagreb, Ilica 49
vsekako najboljša harmonika!

zlatu kupuje
po najvišjih cenah

CERNE, Juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 8

Zahvala

Ob bridki izgubi našega nepozabnega brata, gospoda

Martina Gračnerja
sidarja v Celju

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so v tej težki uri z nami sočustvovali. Posebno zahvalo pa izrekamo oč. duhovščini, vsem gasilskim četam, vsem prijateljem in znanecem ter vsem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Celje, dne 12. junija 1939.

Zalujoči ostali.

Prodamo

Marelice
so že prispale. Dobijo se pri Kompare, Gradišče 7

Najugodnejši nakup
moških oblik nudi Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (1)

Orehova jedra
zdrava in lepa po 20 din, in orehe po 6 din — nudi Šever & Komp., Ljubljana. (1)

Opalograf
malo rabljen, dobro ohranjen, v vel. 50 x 60 cm — ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9164. (1)

Ia sveže češnje
za vkuhanje, črne in rdeče kg 4 in 4.50 din, sveže hruške spingle kosarice 45 kg franco vozina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

Otroške vozičke
dobite v veliki izbiri in najugodnejše pri Banjal, Miklošičeva cesta 20. (1)

Razno

Moške srajce
velika izbira že od 14 din naprej, spodnje hlače od 9 din naprej. I. Tomšič, Sv. Petra cesta 38. (1)

Gumbnice, gube, entel, ažur, monograme izvrši ekspres

Matek & Mikeš
LJUBLJANA
Frančiškanska ulica

Selili se bomo!

MANUFAKTURNA TRGOVINA DOBRIH KVALITET

A. Žlender

LJUBLJANA
Mestni trg 22

Motorni čoln
dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Čoln« št. 9460. (1)

Kupimo

Otroški voziček
globok, dobro ohranjen, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9171.

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone
kupujem po najvišjih cenah

A. KAJFEŽ
trgovina z urami in slatno precizna delavnica za popravila vankovrstnih ur
Ljubljana, Miklošičeva 14

Kupimo topole in lipe
od 10 cm debeline naprej, kakor tudi borove gozde. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Takojšnje plačilo« št. 9672. (k)

Vsakovrstno
zlatu kupuje
po najvišjih cenah

CERNE, Juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 8

Gunje
krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovčjo volno, govejo dlako (aroveco) — kupi vsako množino Arbeiter, Maribor, Dravska 15. (k)

PFAFFovi, več SINGER-jevih in drugih šivalnih strojev z 20-letno garancijo
poceni pri »Promet« v Ljubljani, nasproti križevniške cerkve

Več otroških vozičkov
športnih in globokih, poceni naprodaj pri »Promet« v Ljubljani, nasproti križevniške cerkve. Stare jemljemo v račun.

Anker šivalne stroje
s tovarniško garancijo in druge znamke, rabljene krojaške in čevljarke od 300 din naprej prodaja »Triglav«, Resljeva cesta 16.

Partija koles
prvovrstnih znamk, damskih in moških, poceni naprodaj pri »Promet« v Ljubljani, nasproti križevniške cerkve. — Stare jemljemo v račun. (1)

MODROČE
otomane, kauče itd. dobite poceni in solidno pri

Ivan Habič-u
tapetnik
Kopitarjeva ulica 1
nasproti »Ničman«

„SLOVENEČ“

na 10 straneh, je največji, najboljši in najbolj razširjeni slovenski dnevnik!

Posvetva

Prodaj hišo
z dobro idočo parno pekarno v Ljubljani zaradi družinskih razmer. — Pisarne ponudbe v upr. »Slov.« pod »Parna pekarna« št. 9675. (p)

Hišo z gostilno
in velikim vrtom v sredini mesta prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8635. (p)

Naprodaj hiša
z malim vrtom, v trnovskem predmestju za din 40.000. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9630.

Dvostanovanjsko hišo
vsako stanovanje s tremi sobami, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9528. (p)

Takoj prodaj hišo
eno ali dvodružinsko. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9494. (p)

LETUVIŠČA

Mirno letovanje
na Gorenjskem iščem čez počitnice. Ponudbe s ceno upravi »Slovenca« Maribor pod »Gorenjsko« 867 št. 9510. (L)

Poceni letovišče
v dravski banovini! — Zdrav kraj, krasna lega 600 m nad morjem. Prospekti so na razpolago v vseh poslovalnicah Putnika. Pension Konsek — Trojane.

Krasen razgled na Bled
vam nudi sezijsko stanovanje, t. j. 2 opremljeni sobi, kuhinja in balkon. Cena nizka. Načinnejše polizvedbe dobite pri Jožetu Pristovu, trgovcu v Zg. Gorjah pri Bledu. (L)

Pedikiranje

odstranjevanje kurjih oces brez krvavenja in bolečin, zdravljenje nohtov in masažo nog bo odelej dalje v kopališču hotela »Slon« v novem lokalu izvrševal g. Dekanič, odličen strokovnjak, za 9 din

Kolesa

v veliki izbiri najceneje dobite pri

„TEHNIK“ Josip Banjal
Ljubljana, Miklošičeva 20

Zaloga: tenis reketov, nogometnih žog in drugih športnih predmetov!

+

Zapustila nas je naša ljuba mama, stara mama, tačča in teta, gospa

Antonija Orehek roj. Gabršek

v 82. letu starosti. — Drago pokojnico bomo spremili k večnemu počitku v sredo, 14. junija ob pol 4 popoldne iz mrtvašnice na Vidovdanski cesti na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Šenkovturn, Predvor, dne 12. junija 1939.

Zalujoče rodbine:
Orehek, Lah, Inkret, Finderle, Šinigoj, Jocič.

LJUBLJANA

Nedeljske procesije
presv. Reš. Telesa

V lepem nedeljskem dopoldnevu so se zvrstile procesije sv. Rešnjega Telesa iz vseh tistih ljubljanskih fara, ki na praznik niso imele procesij. Lepi dan je povod privabil k spovedu veliko število faranov, tako da nedeljske procesije niso v ničemer zaostajale za procesijami, ki so bile na praznik.

Prva se je razvila mogočna procesija župnije sv. Družine v Mostah, ki je krenila ob tri četrti na 8 iz cerkve. Moste so za ta praznik vedno s požrtvovalnostjo skrbele za okrasitev svojih hiš in tako so tudi letos bile vse hiše odete v zelene, okna okrašena s cvetjem, a streh pa so vihrale zastave. V procesiji so korakale številne narodne noše, vsa šolska mladina in veliko število vernikov. Končala se je procesija šele ob pol 11.

Druge procesija je bila v sredi mesta in je krenila po običajni poti ob 8 iz frančiškanske cerkve. Med okrašenimi hišami, ob katerih so stale množice gledalcev v gostem špalirju, se je razvijala procesija, katere se je udeležilo poleg narodnih noš veliko število šolske mladine, meščanov in zastopnikov frančiškanske psovete. Ob tri četrti na 9 pa se je začela procesija šentjakobske fare, ki je bila letos prav posebno lepa la veličastna. Znamenja so bila povsod okusno okrašena in tudi to procesijo je na njeni poti spremljal gost špalir gledalcev.

Zvečer ob pol 6 je bila običajna teoforična procesija na Kodeljevem, ki je bila prav lepa.

Skušje

(skombri), sveže, samo 10 din kg, nudi danes »Riba«, Ogrinc, Pogačarjev trg

Ljubljanski pevci in pevke bomo jutri v sredo 14. t. m. začeli z vajami za kongres Kristusa Kralja, da se pripravimo za slovesno pontifikalno mašo na Stadionu. — Vaja bo ob 8 zvečer v Rokodelskem domu v Komenskega ulici. Vabljeni in iskreno zaželeni ste vsi pevci vseh ljubljanskih cerkvenih pa tudi svetnih zborov. Note dobite pri vaji. Pevke in pevci! Opozorite na to vajo vse svoje pevke znanke in jih povabite, da bomo s čim bolj dovršenim petjem počastili Kristusa, pa tudi vsemu svetu pokazali svojo pevsko kulturo! — Sredo zvečer na svidenje. Pevovaljca.

Umetnostno-zgodovinsko društvo priredi v četrtek 15. junija izlet v Podbrezje, Kropo in Kamno gorico (domovino slikarjev Potočnika, Langusa). Odhod iz Ljubljane s Kongresnega trga ob 2 popoldne. Avtobus 30 din. Zglasiti se je do četrta ob 11 pri tvrdki Podkrajšek na Jurčičevem trgu.

Na uršulinski gimnaziji v Ljubljani bo vpisovanje za sprejemne izpite dne 20. in 21. junija od 8 do 12 v ravnateljstvu pisarni. Vpišejo se lahko učenke, ki so rojene v letih 1926, 1927, 1928 in 1929. K vpisu naj prinesejo sledeče listine: Izpričevalo o dovršeni ljudski šoli, krstni list in prošnjo za priustitev k izpitu, kolkovano z 10 din. Izpiti se bodo vršili 23. in 24. junija ob 8.

— Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa, odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zoprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcije črev.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

I Delavska kolonija za Bežigradom. Mestna občina je pravkar razpisala obrtniška dela za vsa tri poslopja, ki jih predvsem delavec in drugim manj premožnim slojem zida za Bežigradom na svojem zemljišču med Lavričovo, Kobariško, Einspielerjevo ulico in Bežigradom. Ključavnicearska dela so preračunjena na približno 150.000 din. Peči in industrijske ploščice za obloge sten bodo veljale blizu 200.000 din. Za steklarska in soboslikarska dela bo treba izdati po 40.000 din, a tapetniška dela bodo stala blizu 18.000 din. Pičlih 112.000 din bodo veljala tudi pleskarska dela. Odpiranje ponudb bo že 26. t. m., da obrtniki lahko prično z delom v čim krajšem času in se stanovanjci jeseni že lahko vselijo v zares čedna in zdrava stanovanja. V obeh poslopih je 48 stanovanj. Vsako stanovanje ima prostorno stanovanjsko kuhinjo, spalnico, predsobo in druge priključne. V kleti so prostori za kurivo in živila, pralnice in sušilnice ter prhe. Vsako stanovanje ima tudi svoj vrtič. Med obema poslopijema stoji manjše poslopje otroškega dnevnega zavetišča, kjer bodo otroci stanovalec pod skrbnim nadzorom, ko bodo njih starši na delu in v službi. V zavetišču bo prostora za 64 otrok. Stanovanjski poslopji sta zidani tako, da je na istem stopnišču v istem nadstropju samo po dvoje stanovanj. Otroško zavetišče bo imelo prostorno igrišče. Vsa tri poslopja so že pod streho in tudi že znotraj ometa. Vzidavajo že okna, napeljan je tudi že vodovod in v kratkem bo gotova instalacija elektrike.

Tudi centralna kurjava v otroškem zavetišču bo v kratkem gotova. Skratka, delo tako naglo napreduje, da Ljubljana v mestni delavski stanovanjski koloniji za Bežigradom gotovo na jesen dobi 48 zdravih stanovanj in otroško zavetišče z igriščem in vrtovi.

I Mlade sprevodnike na našem tramvaju je s posebno notico dne 9. junija napadel »Slovenski narod«. List omenja svojega dobrega znanca, ki ga v vozu št. 28 mlad sprevodnik ba je ni dovolj vlijudno postregel. Ker je na vozu št. 28 več mladih sprevodnikov, »potnik« ni bil niti toliko pravičen, da bi trenutno uslužbenega mladega sprevodnika točneje označil. Zato bomo mi točneje označili, da je »Narodov« znanec vstopil pri postaji in se popeljal proti domu tam za vodo. Postavil se je kar pri vstopu, dasi je bilo v vozu dovolj prostora. Poleg njega je bilo tedaj na zadnjem stopnišču več potnikov. Sprevodnik je vse vlijudno opozoril, da naj napravijo prostor, ker je bilo na Marijinem trgu več potnikov za vstop. Toda potnik iz »Narodove« bližine je ostro vzkliknil: »Kam naj se umaknem?« ne da bi sprevodnik njega osebno opozorjal in nadaljeval: »Ali naj grem iz voza?« Sprevodnik pa mu je vlijudno odgovoril: »Gospod, izvolite vstopiti v voz, kjer je še dovolj prostora!« Potnik pa je še ostreje vzkliknil: »Pojdite vi iz voza, ker vi delate napotje in gnečo.« Sprevodnik je bil na to modro pripombo popolnoma tiho. »Narodov« mož je tako nastopal, da se je izmed drugih potnikov celo neznanca dama morala zavzeti za sprevodnika. Če »Narodov« gospod zmerja mlade sprevodnike s »kmetavzarji«, je to neokusno in grdo, čeprav ima svoj namen. Sicer pa je napadeni mladi sprevodnik Ljubljancin in ima za seboj široko šolsko izobrazbo, morda celo večjo kot »Narodov« gospod. — Sicer pa je naša misel ta, da je prav, če je človek vnet za red. Toda reda in discipline ni bil najbolj potreben del ljubljanskega tramvajskega občinstva.

I Sprejemni izpiti za 1. razred na drž. ženski realni gimnaziji v Ljubljani (Resljeva c.). Prošnje za priustitev k sprejemnemu izpitu, naslovljene na ravnateljstvo in kolkovane z 10 dinarskim kolekom, se bodo sprejemale v ravnateljstvu pisarni dne 21. in 22. junija od 9 do 12. Prošnja, ki naj bo pisana na vzoru, ki se dobi pri šolskem slugi, je priložiti krstni list in izpričevalo o dovršenem 4. razredu osnovne šole. Sprejemale se bodo učenke rojene v letih 1926 do 1929. Pri oddaji prošnje bo vsaka učenka izvedela, kdaj bo delala izpit. Izpiti se bodo vršili 23. in 24. junija ob 8 v poslopiju drž. učiteljske šole na Resljevi cesti št. 10. — Ravnateljstvo drž. ženske realne gimnazije v Ljubljani.

I V Ljubljani so umrli od 2. do 8. junija 1939. Pirš Apolonija, roj. Ježek, 67 let, zasebnica, Sišenska c. 22; Parkelj Ivana, roj. Magister, 80 let, vdova pismonoše v p., Zaloška 80; Tomšič Ciril, 52 let, črkostavec, Dolenjska 23; Gregorec Marija, roj. Jeranič, 72 let, vdova viš. rev. drž. žel., Ilirska 19; Ogrin Gašper, 44 let, žand. narednik, Vilharjeva ulica, žandarmerijska šola; Pust Josipina,

roj. Šefic, 67 let, vdova ključ. mojstra in delavka tob. tovarne, Vidovdanska 9; Strukelj Franjo, 61 let, kroj. pom. in posestnik, Vodnikova 22; Trošt Frančiška, roj. Praznik, vdova Zalokar, delavka, Japljeva 2; Basaj Asta, roj. Vodusek, 37 let, žena ravn. Zadruga zveze, Pražakova 3; Dedek Franc, 73 let, stavbenik, Lepodvorska 5; Vrhovec Jakob, 75 let, delavec kem. tov., Vidovdanska 9; Trstenjak Jože, 10 let, sin delavke, Vidovdanska 9. Goli Marija, roj. Fabič, 57 let, vdova orožnika, Privoz 2; Zorman Janez, 79 let, mizarski mojster, Sv. Florijana ul. 23. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Kern Ivan, 56 let, trgovski potnik, Celovška 43; Urbanc Sonja, 9 let, hči briv. pom., Cesta dveh cesarjev 183; Besednik Jurij, 44 let, trgovec, Stari trg 4; Merkužič Jože, 67 let, del., Vič 28; Gruden Terezija, 74 let, učiteljica, Sp. Slivnica 12 pri Ljubljani; Ločniškar Janez, 81 let, ključavničar drž. žel., Hranilniška 10; Lavrič Jožefa, 50 let, žena kočarja, Draga 29, obč. Stična; Uršič Stefan, 76 let, delavec, Trata 44, okraj Šk. Loka; Ribič Valentin, 76 let, kočar, Smartno pod Smartno goro; Pustavrh Dominik, 8 let, sin kočarja, Zakobiljek 5, obč. Poljane nad Šk. Loko.

I Zahvala. Namesto venca na grob blagopok. ge. Aste dr. Basajeve je daroval za otroško zavetišče v Zeleni jami g. prof. Ernest Tomc 200 din, in g. Ivan Tomc, inšpektor v pok. 50 din. V imenu revnih otrok: Bog povrnil!

I O slovenskih narodnih obredih in igrah predava drevi ob 20 v Trgovskem domu g. France Marolt. Predavatelj bo obrazložil slovenske narodne igre s posebnim ozirom na festival belokranjskih narodnih iger v Črnomlju dne 13. t. m.

I Za mestne reveže je darovalo zastopstvo AEG-Union, j. d. d. v Ljubljani, 500 din; tvrdka Janko Češnik, modna manufakturna trgovina v Lingarjevi ulici 1, je pa poslala 200 din v počastitev pok. veletrgovca g. Franca Drolenika, šefa tvrdke F. R. Miklavca v Ljubljani; v počastitev spomina pok. ge. Aste Basajeve sta pa namesto cvetja darovala 200 din g. Jerica Vodusek in njen sin g. dr. Ziga Vodusek, a prav tako v počastitev ge. Aste Basajeve je poslala ga. Renata Demšar-Savnikova 50 din. Mestno poglavarstvo izreka vsem dobrotnikom najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih. Počastite rajne z dobrimi deli!

I Javna prodaja na carinarnici na Vilharjevi cesti. Danes ob 9 dopoldne bo na carinarnici javna prodaja raznega zaplenjenega blaga. Kdor se zanima, ima prost dostop.

I Za pokojnega g. Ivana Ločniškarja se opravi jutri v sredo, 14. junija ob 6 zjutraj sveta maša v križanski cerkvi, h kateri se vlijudna vabijo sbratje kongreganisti.

I Zopet dve prometni nesreči. Na Črnučah je padel s kolesa 18 letni krznarski pomočnik Alojzij Šuštar, doma iz Gmajne št. 9 pri Črnučah in uslužben pri krznarskem podjetju Lampič na Sv. Petra cesti. Pri padcu se je potolkel po glavi tako hudo, da so ga morali reševalci prepeljati v bolnišnico. — Dopoldne pa je na Cankarjevem nabrežju podrl mesarski voz 68 letnega dninarja s Tržaške ceste na Viču Janeza Selana. Padec je bil tako močan, da se je mož hudo poškodoval pa hrbtu ter so ga reševalci prepeljali v bolnišnico.

I Tatvine koles se množe. V zadnjem času se zopet množe tatvine koles. Tako je bilo ukradeno

Zvečer potrebno
zjutraj pravilno:

zobna pasta
Chlorodont

Rudolfu Kurentu izpred Čopičeve gostilne v Kolodvorski ulici 1500 din vredno kolo znamke »Dirkopp«. — Darinko Savšek pa je neznanec odpeljal iz veže Pajkove gostilne v Linhartovi ulici nad 2000 din vredno kolo znamke »Horizont«. V Hranilniški ulici za Bežigradom pa je izpred hiše nekdo odpeljal poštnemu uslužbencu Francu Pozniču 1000 din vredno kolo znamke »Faggi«.

I Namesto cvetja na grob pok. gosp. Cvetku Bešku je vplačala za narodno-obrambne potrebe društva »Bran-i-borc ga. Justina Prešeren.

Načelnik notranjskega fantovskega okrožja po-zdravilja dr. Korošca po prihodu na Bloke.

Poljska zavrnila zahteve Gdanska

... popolnoma neosnovane

Varšava, 12. junija. AA. Reuter: Poljska vlada je odklonila zahtevo gdanskega senata o znižanju poljskih carinskih uradnikov v svobodnem mestu Gdansk. V odgovoru poljske vlade, ki je bil izročen senatu po poljskem komisarju Hodačkemu, se obvesča senat, da je zahteva povsem neosnovana. Po mnenju poljske vlade je število sedanjih poljskih carinskih uradnikov nezadostno. V noti se dalje trdi, da so povsem neosnovana navodila, ki so jih dobili gdanski carinski uradniki, da naj namreč nasprotujejo poljskim carinskim preglednikom pri vršenju njihove službe. Če bi prišlo do kakšnega spora ali incidenta kot posledica teh navodil, bo poljska vlada smatrala, da je zato odgovoren senat. Odgovor poljske vlade dalje trdi, da omenjena navodila ne odgovarjajo sporazumu, ki je bil podpisan leta 1924, kakor tudi to, da so bile omejitev izdane s strani senata v nasprotju z obstoječim zakonitim stanjem. Poljski carinski uradniki morajo imeti isto pravico kontrole kot gdanski cariniki in so dana navodila kršila načelo sodelovanja, ki mora vladati v vprašanju gdanskih carin. Ob koncu Hodački izraža upanje, da bo senat ponovno proučil celotno vprašanje, kar pa se tiče funkcij poljskih carinskih uradnikov je dala poljska vlada naredba, da morajo še vnaprej vršiti dolžnosti glasom statuta in prakse, ki se izvajajo že celih 20 let.

40.000 SA v Gdansk

Gdansk, 12. junija. AA. Havas: Poveljniki brigade napadalnih oddelkov vzhodne Prusije

Koch je prispel v spremstvu svojega adjutanta z letalom v Gdansk, kjer bo izvršil pregled 40.000 članov napadalnih čet, ki bodo danes defilirale pri športnih svečanostih zaščitnih in napadalnih čet vzhodne Prusije.

Baltske države — nevtralne

Kovno, 12. junija. AA. Reuter: Predsednik litvanske vlade Bizauskas je izjavil kongresu baltičkih držav, da želijo te države ohraniti najstrožjo nevtralnost, Branile se bodo proti vsakemu napadu. Kongres baltičkih držav je sprejel resolucijo, v kateri se pozivajo vse baltičke države, da se pripravijo na obrambo integritete ozemlja za slučaj nevarnosti.

Nesreča ob morskem svetilniku

Pariz, 12. junija. AA. DNB: Ob ustju Seine se je dogodila smotč velika nesreča, ki je zahtevala 4 človeške žrtve. Čuvar svetilnika »Mimosa« se je odpeljal s svojo ženo in štirimi otroki k »Mimozo«, da bi prižgal luč. Ko je žena stopala iz čolna, ji je spodrsnilo ter je padla v morje. Pri tem je potegnila za seboj 2 otroka. Mož je skočil takoj za njimi ter jih hotel rešiti. Vsi štirje so utonili. Coln z ostalima dvema otrokoma so odnesli valovi, toda k sreči so čoln našli in oba otroka rešili.

Zastrupljen banket diplomatov

Sanghaj, 12. junija. AA. DNB: Za časa banketa, prirejenega na čast pomočnika japonskega ministra za zunanje zadeve, ki so mu prisostvovali številni japonski častniki in diplomati ter skoraj vsi člani nankinske vlade, so opazili, da so bile jedi zastrupljene. Udeležencem banketa je prišlo slabo v trenutku, ko je član nankinske vlade nazdravljaj pomočniku japonskega ministra za zunanje zadeve. Poklicali so takoj zdravnika, ki je ugotovil, da so bila jedila in pijača zastrupljena, da pa ne preti smrtna nevarnost, ako ne nastopijo komplikacije. Neki kitajski kuhar je bil aretiran.

Obvezna delovna služba za vsa dekleta — v Nemčiji

Magdeburg, 12. junija. AA. DNB: Državni tajnik v delovnem ministrstvu dr. Sirup je sporočil na kongresu varčnosti v Srednji Nemčiji, da bo po vsej priliki letos izšel zakon, po katerem bo moralo vsako dekletko do 25. leta služiti enoleten delovni rok. Dostoj je to veljalo samo za nameštence v podjetjih. Z razširjenjem te obveznosti na dekleta, ki pozneje ne mislijo iti v službo, se bo znatno pomnožilo število deklet, ki bodo obvezane služiti ta rok. Poleg socialnih nagibov je bila vzrok za ta zakon tudi okoliščina, da se čimbolj izrabijo delovne rezervne ženske mladine.

Drobne novice

Newyork, 12. junija. AA. Havas: Kontratorpedovka »Hamana«, ki ima 1500 ton, je dosegla na poskušnji izredne uspehe. Ko je ladja plula z brzino 40 vozlov, so jo naenkrat pokrenili nazaj. Ladja se je zaustavila v 58 sekundah ter vozila

Dr. Benešev protest pred Zvezo narodov

Zeneva, 12. junija. b. Sovjetski veleposlanik v Londonu Majski je poslal tajništvo ZN pismo, v katerem v imenu sovjetske vlade prosi, da se protest dr. Beneša, ki ga je prejela sovjetska vlada, postavi na dnevni red septembrskega zasedanja ZN. Dr. Beneš poudarja v svojem pismu kršitev temeljnih načel pakta Zveze narodov in splošnega načela mednarodne pravičnosti ter naproša ZN, da se stvorijo ukrepi v smislu čl. pakta ZN, ki ga je prekršila Nemčija.

Kovina, ki pomlajuje

Stockholm, 12. junija. AA. Stefani: Na srednjem Švedskem so odkrili nahajališča posebne kovine, čigar radioaktivnost je zelo koristna človeškemu organizmu. Strokovnjaki, ki so to radioaktivnost preskušali zadnjih 14 dni na sebi, izjavljajo, da se čutijo za 20 let mlajše.

nao nazaj z brzino 20 vozlov. 15 minut je ladja vozila nazaj, nakar so jo zopet poglajali naprej, ter je ponovno dosegla 40 vozlov v eni minuti 40 sekund.

Sanghaj, 12. junija. AA. DNB: Japonski listi pišejo, da je spet popravljen nastip na Rumeni reki blizu Kajfenga. Nastip je popravljalo več kot 1 milijon kitajskih kulijev.

Pariz, 12. junija. AA. List »Loto« poroča z Dunaja, da je vnuk cesarja Franca Jožefa princ Rudolf Windschgrätz podlegel poškodbam pri nesreči, ki se je zgodila pri vožnji z motociklom. Razbil si je lobanjo in umrl v bolnišnici. Star je bil šele 18 let.

Celje

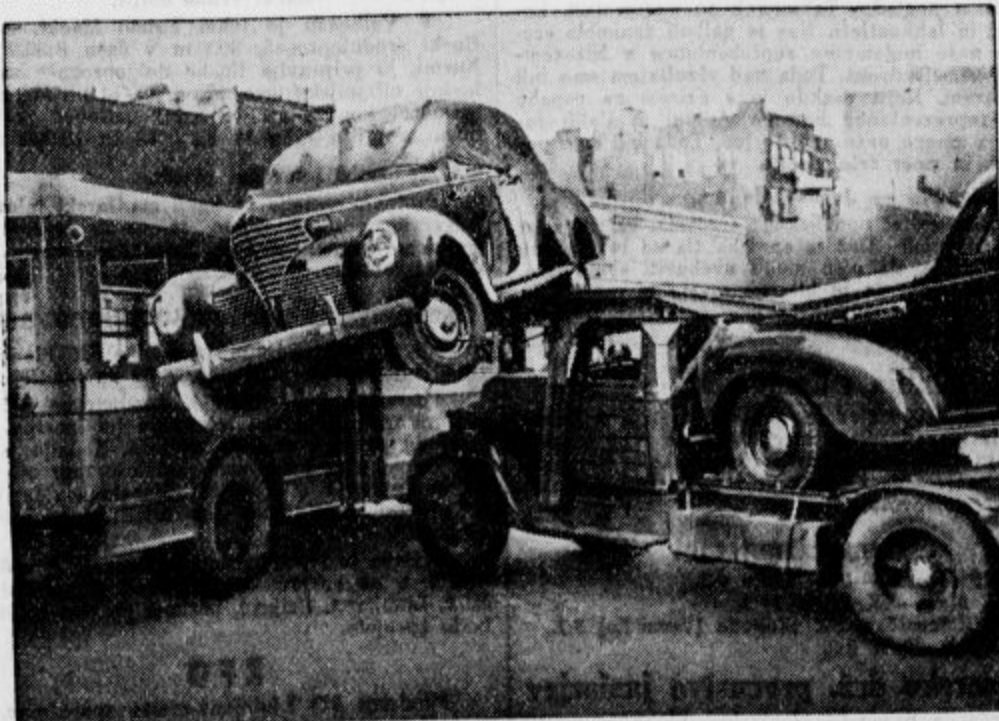
e Vpisovanje novincev na II. deški ljudski šoli v Celju bo 19. in 20. junija t. l. od 8 do 12. Po zakonu o narodnih šolah, morajo biti vsi novinci zdravniško pregledani. Starše, oziroma namestnike staršev šoloobveznih otrok pozivamo, da pripeljejo navedena dva dneva dečke v drž. II. deško ljudsko šolo (okoljsko) k zdravniškemu pregledu in vpisu. Kdor bi se odtegnil tej dolžnosti, bo kaznovan po obstoječih zakonskih predpisih. Vsak šoloobvezen otrok, stanujoč na ozemlju bivše okoljske občine, mora obiskovati II. drž. deško ljudsko šolo v Celju.

e Salez. mladinski dom v Gaberjih sprejme za prihodnje šolsko leto nekaj dijakov, ki bodo obiskovali drž. realno gimnazijo ali klasične sporednice v Celju. Prednost imajo dijaki I. in II. razreda. Izjemoma se sprejmejo tudi dijaki meščanske šole za I. razred. Vzreja se po našelih največjega vzgojitelja mladine sv. Don Bosca. — Obrnite se na vodstvo Mladinskega doma v Celju.

e Mestni urad bo zaprt danes in jutri zaradi čiščenja uradnih prostorov. Stranke, ki so povabljeni za ta dva dni na mestno poglavarstvo, naj se zglasijo v četrtek, 15. t. m. ob navadnih uradnih urah.

e Mestno kopalnišče na Vrazovem trgu bo v kratkem občutno znižalo cene za parne kopeli, prhe in kadi. Prha bo stala 2 din, parna kopal 10 din, kadna kopal 6 din.

e Cene stanovanj so znižali v Delavskem domu od 200 na 180 din za eno sobo za posameznika, za dva skupno po 120 din.

V velemestnem vrvežu se more primeriti tudi taka nesreča, da se avtomobili kar nakoličijo drug na drugega.

KULTURNI OBZORNIK

Koncert »Slavca«

Pevsko društvo »Slavca«, ki spada med tradicionalna društva na polju naše vokalne umetnosti, je v zadnjih letih izgubilo svoj pravi polet in se je umaknilo v tišino. Zato pa se je sedaj toliko živahneje zdrnilo, ko si je srečno izbralo novega pevovodjo. G. Fran Venturini, ki je sedaj zbor prevzel, si je kot zborovodja v našem glasbenem ozračju že pridobil svoj sloves, ker si je pod njegovim vodstvom vsak pevski zbor pridobil pozornost zaradi smotrane in umetniško podprtega dela. »Slavcu« je treba na pridobitvi novega zborovodje čestitati, ker si je s tem pridobilo možnost novega razvoja. Tako je vsaj mogoče sklepati z zadnjega zborovega koncertnega nastopa v Frančiškanski dvorani.

Ta koncert res ni bil odkritje v smislu sodobnih stremeljenj ali v pogledu najvišjih vokalno umetniških hotenj. To tudi ni mogel biti sprilo svojega prvega zdrniljenja. Toda v svojem danem možnem okviru je dosegel ta koncert vendarle resno umetniško podobo in stilo enoten značaj, pa čeprav še v okviru čitalniško zasnovane romantike. Že spored sam tega stilnega okvira ni nikjer prestopil. Samostojne, ali po narodnih motivih zgrajene skladbe Prelovca, Adamiča, Vodopivca, Schwaba, Venturinija, Nedveda, Fleismana, Deva in Ipavca so rasle vse iz miselnosti in čustvenosti one posebne slovenske romantične miselnosti in čustvenosti, ko je počivalo na dnu vsega nehanja navdušenje za dom in rod ter svojstveni ljubavni sentiment in ko se je tudi tipično gajena domača vokalna glasba oblikovala po teh osnovnih občutjih. Vse skladbe sporeda spadajo v ta okvir

ne da bi bile izvzete pesmi Venturinija samega, ki jih je vzel sedem na program. V teh pesmih, ki so pristno romantične z nekim klasicističnim prizvokom, in ki spominjajo včasih na kilenska Aljaža, je vzpostavljen zlasti smisel za melodijo in za ritem, izhajajoč iz pristnega čustvovanja, ki te pesmi gradi na svojstven način.

Zbor sam je bolj maloštevilčen, pa sorazmeren v zvenenju različnih glasov. Glasovi sami so ugodni, morda potrebni tu in tam še nekoliko izčiščenja, a v splošnem polno zveneči. Pevovodja je zbor izredno lepo discipliniral in ga s tem dobil kot instrument v svojo oblast, da more z njim v neki ubrani zvočnosti oblikovati obraze umetnin. V podajanju samem je podana privlačna plastika, zelo jasna in odločna ritmika ter izrazita dinamika, ki pa je v kontrastih včasih še skoraj nekoliko premočna. Pri tem pa se prednašanje smiselno podreja čustveni vsebini in dobiva s tem svojo izrazno moč. Res, da se javljajo še nekakšne začetniške ovire, ki so pa v tej razvojni premeni razumljive in zato v bodočem odpravljive. Tako moremo upati, da bo pod tem vodstvom in v danih razmerah zbor postopoma rasel ter nas ob prihodnjem nastopu razveselil že z občutnim podvigom v smislu resnih umetniških stremeljenj.

Izvedbo je poživil nastop solistinja Tinke Tomič-Dolenčeve, ki je ob tehni spremljavi gđ. Vekjetove zapela nekaj samospevov, pri čemer nas je najbolj ogrela lepota ne sicer povsem sproščene, toda probojne sopranskega glasu. V. U.

Odkritje spominske plošče zgodovinarju Kosu

Po govoru g. načelnik dr. Rudolfa Andrejke

Seleca nad Škofjo Loko, 11. junija. V nedeljo 11. junija je Katoliško prosvetno društvo v Selcih odkrilo spominsko ploščo svojemu rojaku zgodovinarju dr. Francetu Kosu. Po deseti maši se je razvil dolg sprevod od župne cerkve k rojstni hiši. Šolska mladina z učiteljsvom na čelu je začela sprevod, v katerem smo opazili mnogo časticev pokojnega. Po pozdravu je podal življenjsko delo dr. Kosa g. dr. Rudolfa Andrejka, min. načelnik. Odkritja plošče se je udeležila Slovenska akademija znanosti po univ. prof. dr. Janku Polcu, Leonovo družbo in Muzejsko društvo za Slovenijo je zastopal g. ravnatelj Narodnega muzeja dr. Josip Mal, Slovensko Matice je zastopal g. prof. dr. France Koblar, dr. Franjo Baš se je udeležil slovesnosti v imenu Zgodovinskega društva v Mariboru, Muzejsko društvo v Škofji Loki je zastopal g. prof. France Planina. Pri slovesnosti so bila navzoča tudi vsa domača društva. Pevski zbor je zapel zelo občutno nekaj zelo primernih pesmi, domača godba pa je dala še poseben poudarek slavnostnega razpoloženja tako, da je prireditev napravila prav prijeten vtis na vse goste in prav številne domačine.

Produkcija Glasbene Matice v Celju

Prejšnji teden je podala celjska Glasbena Matica obračun svojega dela. V vsem je nastopilo čez 50 gojencev in gojenk na treh večerih, ki so obsegali vse tri stopnje: začetna, srednja in višja, a poleg njih je nastopal na prvih dveh večerih še mladinski pevski zbor, na zadnjih pa godalni orkester.

Mladinski pevski zbor, ki šteje blizu 100 grl. je pod priznanim vodstvom g. Cirila Preglja zapel 8 pesmi za troglasi zbor. O nastopajočih gojenkah in gojencih obeh prvih večerov bodi povdarjeno, da se vidi pri vseh temeljit tehnični prstni (prsti, roka, udarec, ritem, čistost tona), pa tu in tam se pokaže že tudi neko umetniško ro-

Slovenski javnosti, ki se zanima za umetnost

Ze leta in leta opažamo, da se je širom Slovenije razpaslo in ugnezdilo krošnjarenje s slikami in kipi. Razni ljudje od vseh vetrov, vseh mogočih zunanosti (od fanlastične zanemarjenosti do najzbranejšje elegancje) obletavajo hiše, obredajo vsa stanovanja, ponujajo in vsiljujejo manjvredno robo — kič. (Zgodilo se je celo, da je nek tak nepridiprav ponarejal podpis našega dobro znanega mojstra in potem — zelo uspešno seveda — prodajal te, s falzificiranim podpisom opremljene slike.) Zlasti naše imovitejše podeželske kroge imajo ti šhazvirarji na piki.

Svarimo vas zato pred krošnjariji! Pokažite jim vrata, kjerkoli se pojavijo! Kupujte umetnine naravnost od umetnikov! S tem se podprli našo umetnost in dokazali svojo kulturno stopnjo! Ako si hočete nabaviti kako umetnino, pa ste v dvomih, pišite na naslov DSLU, Ljubljana, Aškerčeva ulica 9. Tam dobite naslove vseh naših umetnikov ter potrebne podatke in nasvete, ako jih želite!

Društvo slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani.

jenje, ki sili v podajanje s svojo osebno nožo na dan. In to je brez dvoma namen in cilj tako učnih moči zavoda ter se iz vseh talentov po tem rekrutira vrsta najboljših, ki prikažejo vsako leto na zaključnem večeru nastopov najboljšje uspehe zavoda.

Tako kakor ostala dva večera je bil tudi sklepni večer v mestnem gledališču, ki je bilo tudi tokrat popolnoma zasedeno. Nastopilo je 16 gojencev z zelo zanimivimi svojstvenimi točkami iz violinske, klavirske in pevske literature. Pevci iz šole g. Helene Lapajnatove so pokazali vse kvalitete njene šole, a s svojim lepim in obsežnim glasom je presenetila gđ. K. Müllerjeva. Violinisti — šola g. D. Sancina in ravn. K. Sancina — so tudi letos pokazali lepe uspehe; podčrtati pa je treba Brodarja, Königa in Jegrišnika, ki nam rastejo v tehnično dobre goslače z občutenim podajanjem skladb, ki so bile precej težavne. Pijanisti iz šole gg. Lj. Božičevem M. Plzak, Sancinove in M. Sancinove so skoro vsi postavili na oder celega moža. Nastopilo je 8 pianistov z izbranim koncertnim sporedom, ki je v igri B. Rajhove in M. Sancina dosegla višek. Oba nastopata že vrsto let na produkcijah in rasteta od leta v leto v odlična slovenska pijanista.

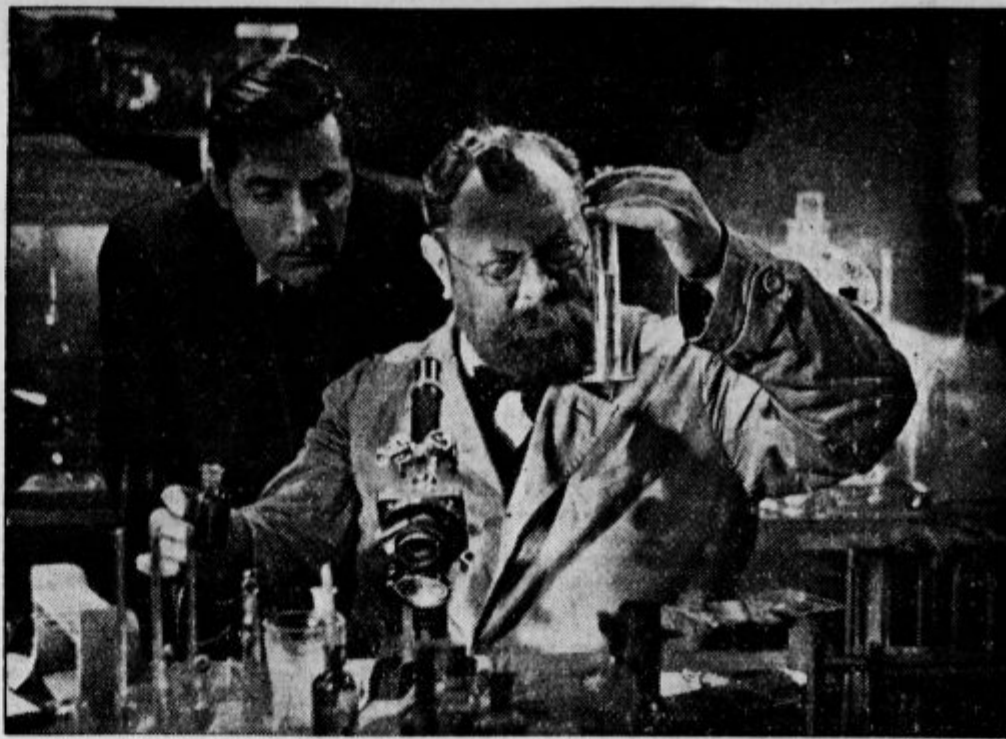
Drugi in sklepni večer je bil zaključen z godalnim orkestrom pod vodstvom g. ravn. Karica Sancina. Orkester sestavljajo po veliki večini sami gojenci zavoda in je to njegova velika prednost v vzgojnem oziru, a vkljub temu tvori zaokroženo, popolno glasbeno telo, ki svoji nalogi v tehničnem in umetniškem oziru v polni meri zadosti. Ko smo po dolgem čakanju dobili v Celju vojaško godbo, upamo, da pridemo do sodelovanja obeh korpusev, da vendar enkrat zaživi tudi na polju instrumentalne glasbe.

Prvi večer so nam podali E. Gregoyeva uverturo: Les Mepris in K. Sancinovo priredbo »Venec slovenskih napevov«. Drugi večer je bil krst nove I. K. Sancinove skladbe za komorni orkester: Mladinska suita v 4 odstavkih: Molitev, Ballet, Kmečki ples in Kovačnica. (Narodni praznik). Stavki, ki temeljijo na lepih in v vseh ozirih obdelanih motivih (kmečki ples) so bili podani eksaktno in polno. Skladba je doživela popoln uspeh.

Podčrtati moramo šli izbor sporeda, ki je bil posebno zadnji večer pretežno slovenski. Od 80. točk je bilo 17 slovenskih. Tudi ostali večeri so nosili slovenski pečat, vendar bi želeli, da se tudi za nižje stopnje poišče skladbe iz ogromnega zaklada slovenskih skladateljev, katerega bogastvo so nam zakrili naši sosedje. H koncu naj bo izrečeno tudi s tega mesta učnim močem in vodstvu zavoda priznanje za veliko kulturno delo.

Od zbirke samospevov Gajmira Kreka so izšli prvi 3 sešitki s sledečo vsebino: Sešitek 1, op. 42. Št. 1: V samotah, št. 2: Izkušnja. Sešitek 2, op. 48. Št. 1: Zabučale gore, št. 2: Pesem nagajivka, št. 3: In sanjala sva sredi rož, št. 4: Oranža. Sešitek 3, op. 53. Št. 1: Zato veruj! št. 2: Besede ni, izraza ni, št. 3: In če erča bi moja sam ore bil. — Skladbe so v zalozi ljubljanskih knjigarn, ki prodajajo muzikalije.

Zenske narodne pjesme iz Črne gore. — Mićun Pavičević. — Znani neumorni zbiratelj črnogorskih narodnih pesmi Mićun Pavičević je zopet izdal pri Etnografskem muzeju v Zagrebu novo zbirko svojih del, namreč »Zenske narodne pesmi«. Za tisk jih je priredil Ivo T. Frančić, upravnik Etnografskega muzeja v Zagrebu. V svojem uvodu razlaga Mićun Pavičević postanek teh pesmi, ki so iz vseh krajev Črne gore razen Metohije in Sandžaka ter iz vseh vrst občinstva, v prvi vrsti iz pravoslavnega, pa tudi muslimanskega in katoliškega. V predgovoru je natanko opisano, kako Črnogorci in Črnogorke pojejo te pesmi v obliki kola in brez spremljave instrumentov. Za tem predgovorom Mićuna Pavičevića samega je napisal univ. prof. dr. D. Djurović članek o »narodni liriki kot izrazu emocionalnosti slovenske rase«; isti je napisal tudi drugi članek: »Impresije o narodnjakstvu v poeziji«, v katerem karakterizira Pavičevića kot pesniško individualnost ter ga prišteva med tipične slovenske »narodnjake«, ki hodi po impresije k narodni pesmi. Pesmi same so razdeljene v osem oddelkov: v ljubavne, snubitvene, svatovske, ljubavno-mitološke, tužbalice in elegije, iz življenja vzete, šaljive in sevdalinke. Vseh pesmi, ki jih je nabral med narodom (kje, ni povedano) deloma Pavičević sam, deloma njegovi prijatelji, je 132. Na koncu je Bogdan Rajković podal v nemškem jeziku življenjepisno skico življenja in dela Pavičevića, povzel je oceno njegovega dela po znanih kritikah odličnih prijateljev Pavičevića ter navaja bibliografijo Pavičevićevih zbirk, ki obsega že številno — 75! Po vsem tem ima Pavičević namen postati novi Vuk za Črnogorce ter skuša rešiti vse njihovo folkloristično bogastvo še prej, kot pa zanikne v novi kulturi in civilizaciji, ki se širi v Črni gori z vso moderno naglico, ki takemu narodopisnemu blagu ni naklonjena. Knjigo je izdal Etnografski muzej v Zagrebu (Mažuraničev trg).

Emil Jannings kot dr. Koch v filmu »Robert Koch, ubijalec smrti«

Bacil jetike - v filmu

Marsikako važno znanstveno odkritje je že vzel v roke film in ga v živih slikah ponazoril najširšemu občinstvu. Tako se »popularizira« znanost, da se izrazimo s tujo besedo. Nova snov za film pa je — odkritje bacila jetike po dr. Kochu (»Kochov bacil«), ki ga prinaša Tobis-film: »Robert Koch, ubijalec smrti.« Glavno vlogo dr. Kocha igra vsem obiskovalcem filma znani Emil Jannings, pozorišče pa mu je Berlin, kakor je bil pred 50 leti. V filmu ni podana samo velepomembno delo tega zdravnika, ki se je pred vsem človeštvom ovekovečil s svojim odkritjem, ampak tudi njegove borbe z nasprotniki. Tako se je film, ki ga režira Hans Steinhoff, razvil v prvi film zgodovinskih osebnosti, ki postavijo pred gledalca tedanje dobo. Poleg glavnega, dr. Kocha, nastopajo dr. Virchow, veliki Kochov nasprotnik, ki ga igra Werner Kraus, dalje cesar Viljem I. in tudi »železni kancler« Bismarck, ki ga igra

F. O. Fischer, znani igralec Bismarckovih vlog. Nekako mimogrede, pa vendar iz nujnosti filmskega dogajanja, so tu oživljena tedanja najveličastnejša berlinska poslopja. V ateljejih podjetja »Tobis« so morali v ta namen zgraditi marsikak zgodovinski prostor — povsem po zgodovinskih vzorcih. Tako pride na platno tudi stari Reichstag, poslopje nemškega državnega zbora, ki ga danes ni več. Umetniki in arhitekti so morali tedne in tedne iskati po starih načrtih in slikah, da so mogli verno obnoviti tisti Berlin, ki je v preobratu stoletja izginil, ker se je moral umakniti novemu. Kljub temu razkošnemu okolju pa težišče vse igre le sloni na globoki igri velikih osebnosti, ki se bore med seboj vsaka s svojega etališča, nad vsem tem pa zmaga eno izmed najpomembnejših odkritij v zgodovini zdravilstva — odkritje bacila jetike.

ŠPORT

Zimske olimpijske igre leta 1940 v Garmisch-Partenkirchenu

Letna olimpiada leta 1944. v Londonu, zimska v Cortina d'Ampezzo.

Na seji mednarodnega olimpijskega odbora, ki se je vršila te dni v Londonu, so sklenili, da se bodo zimske igre leta 1940. vršile v Ga-Pa in ne v St. Moritzu kakor je bilo prvotno določeno. Za letne olimpijske igre leta 1944. je bilo za London oddanih 20 glasov od 34. Za zimske igre so pa dvakrat glasovali in so določili Cortino d'Ampezzo (Italija).

Uradno poročilo glede določitve Ga-Pa za prihodnje zimske olimpijske igre pravi, da se je Švica izjavila, da ji je nemogoče organizirati pete olimpijske igre po programu, ki je določeno. Zato je bil mednarodni olimpijski odbor prisiljen oddati izvedbo teh iger drugi državi. Po vsestranski proučitvi so prišli do zaključka, da bi bil samo Garmisch-Partenkirchen v stanju izvesti v teku osmih mesecev, ki so še na razpolago, prihodnje zimske igre v februarju leta 1940.

18. junij — olimpijski dan po vsej državi

Tudi naša slovenska mesta ne žele zaostajati, proslaviti hočejo ta dan čim svečanije. V Ljubljani bo obsegal spored tekme v atletiki, moški in ženski, telovadbi, v kajak športu, v kolesarskih in motornih dirkah, v tenisu, a v ponedeljek v plavanju in sabljanju. V Celju prično prireditve že v soboto zvečer in trajajo v nedeljo ves dan; v Kamniku in Novem mestu bodo proslave olimpijskega dne v nedeljo, dočim prirede Jesenice tako proslavo šele 24. in 25. t. m. V vseh mestih bodo prodajali olimpijske znake po ceni 3 din za kos v korist olimpijskega sklada. Vabimo vse občinstvo, ki je naklonjeno športu, da pripomore k čim boljšemu uspehu olimpijskega dne s svojim obiskom prireditev in z odkupom olimpijskih znakov.

Šport zadnje nedelje

Pretekla nedelja je bila že bolj živahna v športnem pogledu. Tekmovali so nogometaši, kolesarji in lahkootletci. Nas je najbolj zanimalo erezanje naše nogometne reprezentance z Nizozemsko v Amsterdamu. Toda nad rezultatom smo bili razočarani. Kajti veakdo je z ozirom na uspehe naše reprezentance napram Angliji in Italiji računal z zmago naše enostorice. Toda bili smo poraženi, in sicer zelo visokor.

Holandija — Jugoslavija 4:1.

se glasi rezultat nedeljskega erezanja, katerega se nismo nadejali. Dež in spolska tla so res močno ovirale naše, da niso mogli uveljaviti svoje igre, toda obramba, če bi bila na mestu bi morala ta rezultat znatno omiliti, če smo že morali izgubiti. Gledalcev je bilo 50.000.

Italija : Romunija 1 : 0

Pred 30.000 gledalci so Italijani tudi v Bukarešti izvojevali zmago in so tako na svoji turneji, ki so jo imeli v Jugoslaviji, Madžarski in Romuniji ostali nepremagani ter se vračajo s tremi zmagami v svojo domovino.

Domači nogomet

LNP Maribor—LNP Celje 4:3.
SK Mars—SK Litija 14:2.
SK Železničar—SK Sloboda (Varaždin) 3:2.
Zagreb—Split 0:0.

Kolesarsko drž. prvenstvo juniorjev

Državno prvenstvo juniorjev, ki se je vršilo na progi Stenivec pri Zagrebu je dalo tele rezultate:

1. Josip Gregorič (SK Edinstvo, Ljubljana) 1:52.10, ali povprečno 34 km na uro.
2. Planinšek Jože (Klub slovenskih kolesarjev, Celje).
3. Štirn Tomaž z Vrhnike.
4. Ottenbeimer (SK Orel, Zagreb); 5. Horvatič (Gradjanski, Zagreb); 6. Oberman Lado (Olimp, Zagreb); 7. Davidović Dušan (Olimp, Zagreb); 8. Inkret Viljem (Železničar, Zagreb); 9. Speitzer (Celje); 10. Gidek Peter (Gradjanski Karlovec); 11. Šibila Albin (Edinstvo, Ljubljana) s časom 1:53.20.

Enourni tek na Iliriji

Na tekališču Ilirije za Kolinsko tovarno so imeli lahkootletci enourni tek, katerega se je udeležilo pet tekmecev. Današnji zmagaovalec Kvas je našakoval državni rekord, ki ga brani še sedem let Stane Sporn, a se mu ga ni posrečilo zrušiti. Rezultati so bili naslednji:

1. Kvas Jakob (Ilirija) 16.403 m.
2. Perc Stanislav (Primorje) 15.422 m.
3. Knez Ivan (Amater, Trbovlje) 14.616 m.
4. Tavčar Ivan (Primorje) 10.356 m.

Leni Riefenstahl prejme olimpijsko diplomu

Znana nemška umetnica Leni Riefenstahl, ki je napravila film zadnje olimpiade v Berlinu in ki je vzbudil po vsem svetu velikansko pozornost in katerega smo imeli priliko videti tudi v naši državi, bo po sklepu zadnje seje mednarodnega olimpijskega odbora odlikovana z olimpijsko diplomu, ki ji bo izročena na olimpijskih igrah v Helsinkih.

Olimpijska štafeta z bakljami v Helsinki

Zastopnik finskega olimpijskega odbora za igre leta 1940. je na zaključni seji mednarodnega olimpijskega odbora v Londonu sporočil, da bodo Finci po nemškem vzorcu iz leta 1936. izvedli olimpijsko štafeto iz Olimpije do Berlina in od tod v Helsinki.

Maeki vedno boljši.

V Valkeasti je tekel Faisto Maeki, odlični finski srednjeprogaš, 3000 m v času 8:39.2 min. Nurni, ki pripravlja finske dolgoprogaše za prihodnje olimpijske igre, pravi, da bi bil Maeki pri primerni konkurenci že sedaj sposoben postaviti nova svetovna rekorda na 5000 in 10.000 m.

Madžarski telovadni prvak.

Preteklo nedeljo so imeli madžarski telovadci v Keckemetu telovadne tekme za prvenstvo v orednem dvajsterboju. Zmagal je Ludvik Toth s 114.1 točkami.

Žensko lahkootletsko tekmovanje

priredi v okviru olimpijskega dne SK Planina v Ljubljani dne 18. junija ob 14.30 na Stadionu.

Pozivamo vse atletinje, verificirane ali neverificirane, dalje vsa telovadna in športna društva, da se tega nastopa udeležijo. Nadalje javljamo, da se tega tekmovanja udeležijo tudi atletinje SK Jugoslavije (Celje), SK Maratona (Maribor), SK Ilirije (Ljubljana) ter atletinje zagrebških klubov.

Prijave je treba poslati najkasneje do 16. junija t. l. na naslov: Jeglič Franc, Kongresni trg št. 2, Ljubljana. Prijave, poslane po tem roku, ne bodo sprejete.

ZFO

Mladcem FO Ljubljana-mesto sporočamo, da se vrši ta teden telovadba v terek, sredo, četrtek in petek, vsak večer od 18—20 v telovadnici gimnazije na Poljanah. Bodite točni!